SIR ARTHUR
CONAN DOYLE

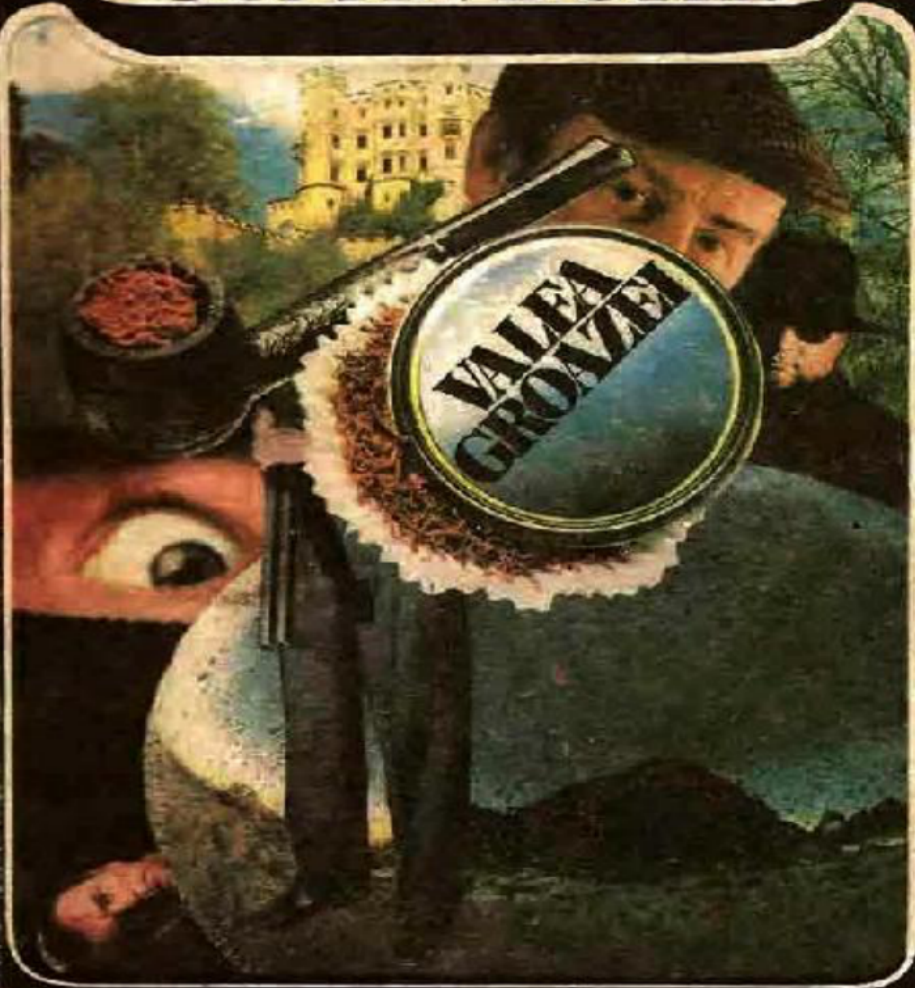

Editura
EDEN
Seria
Juvenalia

Arthur Conan Doyle

VALEA GROAZEI

The Valley of Fear

Traducere de Georgeta Senaş

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI DRAMA DIN BIRLSTONE
I AVERTISMENTUL
II HOTĂRÂREA LUI SHERLOCK HOLMES
III DRAMA DIN BIRLSTONE
IV TENEBRE
V NOI DESCOPERIRI
VI SHERLOCK HOLMES ARE PROBLEME
VII CINE EŞTI DUMNEATA, DOMNULE DOUGLAS?
PARTEA A DOUA UCIGAŞII
I OMUL DIN CHICAGO
II PATRONUL MAC GINTY
III LOJA 341 VERMISSA
IV VALEA GROAZEI
V CLIPA BLESTEMATĂ
VI AMENINŢAREA
VII CAPCANA
EPILOG

PARTEA ÎNTÂI
DRAMA DIN BIRLSTONE

I
AVERTISMENTUL

— Înclin să cred că da…, am spus eu.

— Şi eu cred la fel, spuse Sherlock Holmes cu nelinişte. Cred că sunt unul dintre cel mai răbdători oameni; dar modul ăsta răutăcios de a mă întrerupe recunosc că mă deranjează.

— Într-adevăr, Holmes, îi răspunsei pe un ton sever; uneori eşti foarte agasant.

El nu-mi răspunse; se adânci din ce în ce mai mult în propriile gânduri, în timp ce dejunul aştepta să fie servit. Privea cu atenţie foaia de hârtie, pe care tocmai o scosese din plic, în timp ce-şi sprijinea fruntea în mână. Ridicând scrisoarea la lumină o examină pe toate feţele.

— Ăsta e scrisul lui Porlock, spuse el dus pe gânduri. Chiar dacă nu l-aş fi văzut decât de două ori în viaţa mea, tot nu m-aş înşela asupra faptului că este scrisul lui Porlock; e aici un y al cărui arabesc îl recunosc. Dar dacă scrisul îi aparţine lui Porlock, este vorba de un lucru grav.

Holmes nu se adresa atât mie, cât mai mult propriilor sale gânduri. În faţa interesului pe care mi l-au stârnit vorbele lui, indispoziţia mi-a dispărut.

— Cine este acest Porlock? am întrebat.

— Porlock e doar un pseudonim, Watson, un semn de identificare în spatele căruia se ascunde un individ bogat în tot felul de resurse. Acest necunoscut îmi atrăgea atenţia, în scrisoarea precedentă, că în realitate, el se numea altfel şi că nu-mi acorda nici o şansă de a-l depista între atâtea milioane de oameni care populează Londra. Nu persoana sa este importantă, ci omul deosebit pe lângă care trăieşte. El este la fel de important ca peştele pilot pentru rechin, sau leul pentru şacal; iată cine este Porlock, un însoţitor neînsemnat al unei persoane formidabile. Dar ce spun eu formidabilă? Sinistră, Watson, îngrozitor de sinistră. Şi tocmai de asta mă interesează. M-ai auzit vorbind despre profesorul Moriarty?

— Faimosul criminal ştiinţific cunoscut de toată lumea interlopă şi…

Vroiam să-i spun; necunoscut publicului, dar Holmes nu mă lăsă să termin.

— Hei, Watson, murmură el, ia-o încet, te rog! Îţi cam place să glumeşti. Nu ştiam că eşti atât de glumeţ, încât să nu-mi dai posibilitatea să mă apăr. Numindu-l pe Moriarty criminal îl defăimezi

în faţa legii. Minunat lucru. Niciodată un om n-a ştiut să conceapă mai bine un plan şi să-l organizeze; o adevărată maşină diabolică. Este creierul unei întregi lumi subterane, tenebroase; un astfel de spirit ar fi putut să facă sau să desfacă destinele popoarelor. Dar el riscă foarte puţin să fie bănuit, îi provoacă atât de mult pe critici, se comportă în aşa fel încât i-ar fi de ajuns câteva cuvinte pe care le-ar auzi pronunţate, ca să te târască în faţa curţii de justiţie şi să obţină ca daune materiale veniturile tale pe un an întreg. Nu este el oare celebrul autor al Dinamicii Asteroidului, această carte despre care s-a vorbit atât de mult, şi care circulă în sferele înalte ale matematicii pure încât nici un scriitor din presa ştiinţifică nu a fost capabil să o comenteze? Poate fi privit acest om, aşa cum crezi tu? Joci rolul medicului care bate câmpii şi el a profesorului calomniat de ceilalţi: trebuie să cunoşti mai bine geniul, Watson. Negreşit va veni şi ziua noastră când nu mă voi mai ocupa de persoane mărunte.

— Sper să trăiesc ca să o văd şi pe asta! exclamai eu încrezător. Dar parcă vorbeai de Porlock?

— Ah! Da. Porlock, sau aşa-zisul Porlock, reprezintă o verigă dintr-un lanţ care duce la Moriarty. Între noi fie vorba, această verigă, destul de îndepărtată de punctul de legătură al lanţului, nu este din cele mai rezistente. După cum se constată este singura parte slabă.

— Dar un lanţ nu are niciodată decât forţa zalei celei mai slabe.

— Foarte corect, Watson. De aici ne dăm seama de importanţa extraordinară a lui Porlock. Condus de vagi aspiraţii către bine, şi stimulat din când în când de un colet de zece livre pe care reuşesc să i-l trimit, el mi-a furnizat informaţii prevestitoare odată sau de două ori, cu atât mai folositoare cu cât ele permiteau nu atât pedepsirea criminalului ci prevenirea înfăptuirii crimei. Fără nici o îndoială că modul de comunicare folosit nu poate fi precizat în amănunt. Nu trebuie decât să găsim cifrul.

În timp ce vorbea, Holmes desfăcu mâna lăsând hârtia să cadă în farfuria goală. M-am ridicat şi m-am aplecat asupra lui privind următorul text neobişnuit:

534 C2 13 127 36 31 4 17 21 41
DOUGLAS 109 293 5 37 BIRLSTONE
26 Birlstone 9 127 171

— Ce crezi despre asta, Holmes?
— Că avem un mesaj cifrat.
— La ce serveşte să trimiţi un mesaj cifrat când nu ai dat cifrul?
— La nimic… în cazul de faţă.
— De ce spui: în cazul de faţă?
— Pentru că există destule texte cifrate pe care le-aş citi la fel de

uşor ca semnele convenţionale ale anunţurilor. Aceste ghicitori naive distrează pe cei inteligenţi, fără să-i obosească. Aici, situaţia e diferită. Cifrele mesajului se referă, evident, la anumite cuvinte de la o pagină anume dintr-o anumită carte. Atâta timp cât nu voi afla pagina şi cartea, rămân neputincios.

— Dar ce rol au în mijlocul cifrelor cuvintele Douglas şi Birlstone?

— Fii sigur că nu figurează la pagina cu pricina.

— Atunci de ce nu precizează cartea?

— Cu eleganţa ta, dragă Watson, şi bunul simţ care fac deliciul prietenilor, ai fi evitat cu siguranţă ca textul cifrat şi secretul cifrului să fie introduse în aceeaşi scrisoare. Dacă plicul s-ar fi rătăcit, ai fi fost pierdut. Dimpotrivă, pune două scrisori separate conţinând cifrul şi mesajul; una din ele ar putea ajunge la o adresă greşită fără a avea un rezultat nedorit. Al doilea plic trebuie să ajungă; m-aş mira să nu primim o scrisoare plină de explicaţii, sau, ceea ce este la fel de posibil, să ne indice volumul care conţine cifrul.

Holmes calculase corect. Câteva minute mai târziu, Billy, servitorul mărunţel, întră aducând scrisoarea pe care o aşteptam.

— Acelaşi scris, îmi atrase atenţia Holmes deschizând plicul. Şi de data aceasta scrisoarea e semnată, adăugă el pe un ton triumfător desfăcând plicul. Totul e perfect, Watson!

Totuşi, pe măsură ce citea, fruntea i se întuneca.

— Ah! Pe toţi dracii! Cum să fi prevăzut asta? Mă tem, Watson, că nu speram să se întâmple atât de repede. Numai de nu ar păţi ceva rău acest Porlock! Iată ce îmi scrie:

Dragă domnule Holmes,

Nu voi intra în amănunte, referitor la această afacere, pentru că ar fi periculos. El mă suspectează. Văd că sunt suspectat. El m-a surprins în clipa în care, pregătindu-mă să vă trimit cheia cifrului, tocmai vă scriam adresa pe scrisoare. N-am avut timp decât s-o fac dispărută. Dar, i-am citit în priviri suspiciunea. Vă rog să ardeţi mesajul cifrat care nu vă mai este de folos.

Frederic Porlock

Stând în faţa focului, cu sprâncenele încruntate, întorcând foaia pe ambele părţi, Holmes rămase îngândurat, într-o contemplare mută.

— La urma urmei s-ar putea să nu fie chiar atât de grav; nimic altceva decât un proces de conştiinţă. Ştiind că a trădat, lui Porlock i s-a părut a citi în ochii celuilalt că este acuzat.

— Celălalt presupun că este profesorul Moriarty, nu-i aşa?

— În persoană. Când unul din membrii bandei spune simplu „El”, îţi dai seama cine este el, mai ales că aici toţi se cunosc.

— Ce e de făcut?

— Hm! Mă întrebi prea multe. Când n-ai împotriva ta cel mai inteligent om din Europa şi te poţi folosi de toate forţele necunoscute fără să existe consecinţe, înseamnă ceva… Pe scurt, amicul nostru Porlock nu ne poate induce în eroare. Compară te rog, scrisul din această scrisoare cu cel din scrisoarea care a fost scrisă înainte de a fi surprins; prima este fermă, categorică, cealaltă abia se poate citi.

— De ce avea nevoie să scrie scrisoarea? De ce nu a rămas la prima comunicare?

— Pentru să se temea că în acest caz să nu fiu tentat să obţin informaţii, ceea ce i-ar fi adus neplăceri.

— Într-adevăr, spusei eu.

Apoi luai mesajul cifrat, şi privindu-l spusei:

— Este extraordinar. Îţi dai seama că această foaie poate conţine un secret de o mare importanţă şi nu există nici un mijloc omenesc de a-l dezvălui.

Sherlock Holmes îndepărtă dejunul rămas intact pentru a-şi aprinde celebra pipă, însoţitoarea obişnuită a meditaţiilor sale.

— Cine ştie? făcu el răsturnându-se pe un fotoliu şi privind tavanul. Poate anumite indicii i-au scăpat spiritului său machiavelic. Să examinăm problema în lumina raţiunii. Acest om se referă la o carte, deci avem un punct de plecare.

— Destul de vag!...

— Să încercăm să pătrundem în miezul lucrurilor. Cu cât mă concentrez mai mult cu atât misterul nu mi se pare de nepătruns. Ce indicaţii avem referitor la carte?

— Nici una.

— Exagerezi. Mesajul începe cu cifrele 5, 3, 4, nu-i aşa? Să presupunem de exemplu că acest 534 indică pagina la care se referă. Cartea noastră este deci o carte groasă; primul punct câştigat. Despre natura cărţii, ce informaţii avem? Cifra următoare este un C mare alături de 2. Ei, ce spui de asta, Watson?

— Cred că acel C2 înseamnă „Capitolul 2”.

— Asta nu e sigur. Eşti de acord cu mine că numărul paginii fiind cunoscut, are mai puţină importanţă numărul capitolului, fără să mai punem la socoteală că dacă pagina 534 este inclusă în capitolul 2, atunci primul capitol este, într-adevăr, foarte mare.

— Am găsit: coloana a doua! strigai eu.

— Să fie într-un ceas bun, Watson! În dimineaţa asta eşti în formă; ori mă înşel, ori într-adevăr este vorba de coloana a doua. Începem să întrevedem o carte groasă imprimata pe două coloane, fiecare din ele fiind de o lungime considerabilă, deoarece unul din cuvintele indicate în document poartă numărul 293. Oare am raţionat destul de bine?

— Mă tem că nu!

— Asta-i o insultă! Încă puţină lumină, Watson, încă un efort al imaginaţiei. Dacă ar fi avut un tiraj mai redus, mi-ar fi trimis cartea; pe când Porlock, înainte de a-şi pune în practică proiectele sale, îmi trimite în această scrisoare cheia cifrului. Ne spune asta în scrisoare. Deci cartea este din acelea ce se pot găsi fără osteneală; el are această carte şi presupune că o am şi eu. Concluzia: este o carte foarte răspândită.

— Până aici totul mi se pare firesc.

— Aşadar, cercetările noastre ne conduc la un volum gros imprimat pe două coloane şi de folosinţă curentă.

— Biblia! triumfai eu.

— E bine, Watson, dar nu foarte bine. Căci nu există vreo carte, presupun, pe care amicii lui Moriarty să nu o cunoască destul de bine. De altfel ediţiile din Editura „Scrisul" sunt prea numeroase pentru a exista două având aceeaşi paginaţie. Cartea care ne interesează este într-adevăr o serie unică, şi Porlock ştie că pagina 534 a exemplarului său coincide cu pagina 534 a exemplarului meu.

— În acest caz nu sunt decât puţine cărţi.

— Într-adevăr. Şi asta ne salvează. Este ceea ce ne face să ne gândim la lucrări cu ediţii unice, dar foarte folosite.

— Indicatorul Bradshaw!

— Mă tem că nu, Watson. Vocabularul din Bradshaw este scurt şi concis, dar sărac. Nu s-ar putea preta la transmiterea unui mesaj. Deci, Bradshaw este eliminat. Cred că din aceleaşi motive vom exclude şi dicţionarul. Prin urmare, ce mai rămâne?

— Un almanah.

— Minunat! Cred că arzi de nerăbdare, Watson. Să examinăm caracteristicile lui Whitaker; este folosit zilnic; are grosimea cerută; este imprimat pe două coloane; la început are un vocabular rigid, dar, spre sfârşit devine flexibil.

Holmes puse cartea pe biroul său.

— Priveşte, la pagina 534, coloana a doua. Text compact. Articol despre comerţ şi resursele Indiei engleze. Numără cuvintele, Watson. Cuvântul numărul 13 este „Mahratta". Mărturisesc că n-am început prea bine. Cuvântul numărul 127 este în text cuvântul „guvern". Nici acest cuvânt nu cred să aibă vreo legătură, nici cu Moriarty şi nici cu noi. Să mai încercăm! Dar ce legătură poate fi între guvern şi Mahratta? Hei! Cuvântul următor este „păr de porc". Suntem pe un drum greşit, Watson. Eu renunţ.

Vorbea pe un ton glumeţ, dar din încruntarea sprâncenelor i-am ghicit enervarea, eşecul. Incapabil să-l pot ajuta, priveam cu tristeţe focul din cămin, când, deodată, o exclamaţie rupse tăcerea; îl văzui pe Holmes alergând spre un birou de unde îmi aduse al doilea volum cu

coperţi galbene.

— Watson, e greşeala ta! strigă el. Ne-am grăbit! Vrem întotdeauna să fim înaintea timpului! Pentru că astăzi este 7 ianuarie am consultat cum e şi firesc, noul almanah; ori, este mai mult ca sigur că Porlock şi-a ales cuvintele, pentru a-şi transmite mesajul, din vechiul almanah; şi fără îndoială că ar fi specificat-o dacă ar fi avut posibilitatea să scrie scrisoarea explicativă. Să vedem ce scrie la pagina 534. Cuvântul numărul 13 este „foarte". Mi se pare că avansăm. Cuvântul numărul 127 este „grav"…. „foarte grav"…

Ochii lui Holmes sclipeau de emoţie; degetele, subţiri, nervoase, se contractau în timp ce număra cuvintele:

— „Pericol… Ah! Ah! Am reuşit! Notează asta. Watson: „Foarte mare pericol – Eveniment – Poate interveni – Bogat – Foarte rapid". Apoi, avem numele „Douglas". Urmează: „Bogat – Ţară – Actual – Birlstone – Casă – Birlstone – Siguranţă – Urgenţă – Interveniţi". Ei, ce părere ai de logica pură şi roadele ei? Dacă vânzătorul de la colţ ar vinde coroane de laur, l-aş trimite pe Billy să ne cumpere câte una!

Pe măsură ce Holmes descifra straniul mesaj, eu îl scriam pe o hârtie aşezată pe genunchi şi-l reciteam cu uimire.

— Ce mod stângaci şi greoi de a se exprima! zisei eu.

— Dimpotrivă, spuse Holmes, mi se pare remarcabil, mai ales când nu ai posibilitatea, pentru a te exprima, decât să foloseşti cuvinte dintr-un almanah, şi trebuie să te mulţumeşti cu ceea ce găseşti, nu cu ceea ce ai dori. Trebuie să mizezi pe inteligenţa aceluia căruia i te adresezi; fără ocolişuri sau echivoc. Se plănuieşte ceva oribil împotriva acestui Douglas, ţăran proprietar a cărui locuinţă este menţionată. Porlock este sigur – „siguranţă" – este cuvântul cel mai apropiat pe care l-a găsit – indicându-ne să ne grăbim pentru a interveni. Iată deci rezultatul micii noastre colaborări, pe care am putea-o compara cu un fragment dintr-un caz în curs de cercetare.

Holmes era entuziasmat asemeni unui artist în timpul creării operei sale, chiar dacă îşi dădea seama că rezultatul era inferior aşteptărilor. Încă mai râdea, bucuros de succesul avut, când uşa se deschise, şi inspectorul Mac Donald, de la Scotland-Yard, îşi făcu apariţia.

Ne aflam atunci în ultimii ani ai secolului XIX; pe atunci, Mac Donald, era, ca şi astăzi, un fel de celebritate naţională. În acest timp, tânărul detectiv se lansase deja în câteva afaceri, iar şefii lui îl respectau în mod deosebit. Văzându-i statura înaltă, corpolentă, îţi puteai da seama imediat de forţa lui fizică excepţională, în timp ce faţa prelungă, ochii strălucitori, adânciţi, marcaţi de sprâncene stufoase, exprimau o inteligenţă vie.

Era un om interiorizat, solitar, morocănos, care vorbea cu un puternic accent din ţinutul Aberdeen.

În două rânduri, Holmes contribuise la succesul său doar din plăcerea de a învinge dificultăţile, ceea ce i-a atras, din partea scoţianului, faţă de colegul său amator, o afecţiune şi un respect a căror dovadă era faptul că, de câte ori se afla în impas, venea să-i ceară sfatul.

Mediocritatea nu vede niciodată prea departe; în schimb, talentul se înclină întotdeauna în faţa geniului.

Iar Mac Donald manifesta în profesia sa destul talent pentru a nu părea umilit atunci când cerea sfatul cuiva, ale cărui experienţe şi cunoştinţe nu aveau egal în Europa. Holmes nu era un prieten comod, însă îl suporta pe marele scoţian, şi văzându-l, zâmbi.

— Ai plecat prea devreme la vânătoare, în dimineaţa asta, domnule Mac. Vânătoare bogată! Eh! Sau nu cumva vii să ne dai vreo veste neplăcută! Mă tem că aşa este!

— Dacă ai fi spus „sper”, ai fi fost mai aproape de adevăr, domnule Holmes, spuse inspectorul făcând un gest semnificativ. Am făcut o mică plimbare pentru a-ţi înveseli dimineaţa. Nu, nu fumez, mulţumesc. Sunt doar în trecere; ştii doar că primele ore sunt cele mai prielnice unei cercetări. Dar… dar…

Inspectorul se întrerupse brusc, privind cu stupoare bucata de hârtie, care se afla pe masă, şi pe care eu transcrisesem enigmaticul mesaj.

— Douglas? strigă el. Birlstone! Este oare posibil? Domnule Holmes, sunteţi cumva vrăjitor? De unde aţi luat aceste nume?

— Tocmai le-am descifrat dintr-un mesaj codat, eu împreună cu doctorul. Ce este extraordinar în asta?

Inspectorul, din ce în ce mai năuc, îşi muta privirea de la unu la altul.

— Se întâmplă ca domnul Douglas, din Birlstone, să fie chiar în acest moment victima unui oribil asasinat.

II
HOTĂRÂREA LUI SHERLOCK HOLMES

În zilele următoare, prietenul meu a trăit una din cele mai dramatice clipe din viaţa sa. Nu pentru că o ştire extraordinară l-ar fi emoţionat, deoarece se obişnuise să-şi stăpânească emoţiile devenind insensibil la tot ce se întâmpla în jurul lui. Dar dacă sensibilitatea lui era strunită, perceptul intelectual era cât se poate de activ. În afara unei impresii de oroare pe care ne-a provocat-o declaraţia lui Mac Donald, pe chipul lui Holmes se citea liniştea chimistului pasionat care vede într-o soluţie saturată cristalele precipitându-se.

— Remarcabil! spuse el. Remarcabil!

— Dumneata nu eşti surprins!

— Surprins? Nu, nu sunt deloc surprins, ci interesat, domnule Mac. De ce aş fi surprins? Sunt avertizat, cu bună credinţă, că o anumită persoană este ameninţată cu moartea. O oră mai târziu, aflu că pericolul a devenit iminent şi că persoana a fost ucisă. Acest fapt mă interesează, dar, aşa cum v-am spus, nu mă surprinde.

El îi povesti pe scurt inspectorului povestea scrisorii şi cifrului. Mac Donald asculta în timp ce sprâncenele-i deveniseră o tufă galbenă.

— Eram în drum spre Birlstone, spuse el, şi intenţionam să vă întreb dacă v-ar face plăcere să mă însoţiţi. După cele ce am aflat, poate ar fi mai bine să mergem la Londra.

— Nu cred; spuse Holmes.

— La naiba cu mesajul vostru! Patruzeci şi opt de ore de acum încolo, ziarele vor fi pline de misterul din Birlstone. Dar vă întreb: unde este misterul, dacă cineva, în Londra, a putut anunţa crima înainte de a se fi împlinit? Nu avem decât să punem mâna pe acel cineva, şi restul va veni de la sine.

— Fără îndoială, domnule Mac, dar cum veţi proceda pentru a pune mâna pe Porlock?

Mac Donald întoarse scrisoarea pe care i-o dăduse Holmes pe toate feţele.

— Expediată din Camberwell; asta nu ne spune nimic. Şi este semnată, după cum mi-aţi spus, cu un pseudonim. Prea departe nu ajungem cu astfel de dovezi. Am înţeles că i-aţi trimis bani acestui Porlock?

— De două ori.

— Sub ce formă?

— Sub forma unor cecuri la post-restant.

— Şi nu aţi avut curiozitatea să vedeţi cine se prezintă la poştă pentru a primi cele trimise de dumneata?

— Nu.

Inspectorul păru foarte uimit.

— De ce?

— Pentru că eu îmi ţin întotdeauna cuvântul. I-am promis lui Porlock, când mi-a scris pentru prima oară, că nu voi încerca să-l cunosc.

— Credeţi că în spatele lui se află cineva?

— Sunt sigur de asta.

— Poate acest profesor despre care aţi vorbit?

— Chiar el.

Inspectorul Mac Donald zâmbi, privindu-mă cu coada ochiului.

— Nu vă voi ascunde, domnule Holmes, că la noi se mai spune că aveţi un zevzec care vă „lucrează". Personal am făcut o mică anchetă. Pare un bărbat foarte respectabil, instruit şi plin de talent.

— Sunt fericit că aţi ajuns să recunoaşteţi talentul.

— Oh! În ce priveşte asta, este imposibil să nu poartă fi recunoscut. Deci, cunoscându-vă părerea referitoare la profesor, m-am gândit să mă duc să-l văd într-o zi. Am provocat neplăceri. Cu toate acestea am înţeles totul într-un minut, ţinând în mână un felinar şi o hartă. Îmi împrumută o carte, pe care, pot mărturisi fără jenă, am găsit-o puţin atrăgătoare, deşi avea un stil elevat, aşa cum îl au cei din Aberdeen. Ar fi putut deveni un ministru sobru, distins prin rafinamentul limbajului, şi adorat pentru părul grizonat şi chipul alungit. În clipa în care m-am despărţit de el, mi-a pus mâna pe umăr, asemeni unui părinte care-şi binecuvântează copilul ce pleacă să lupte cu asperităţile lumii.

Holmes râdea frecându-şi mâinile.

— Magnific! strigă el. Magnific! Ia spune, prietene Mac Donald, această întrevedere atât de cordială, atât de pătrunzătoare, a avut loc, cumva, în cabinetul profesorului?

— Bineînţeles.

— Frumoasă cameră, nu-i aşa?

— Mai mult decât frumoasă, domnule Holmes. Splendidă!

— Eraţi aşezat în faţa biroului?

— Exact aşa!

— Aveaţi soarele în faţă în timp ce profesorul stătea cu spatele la lumină?

— Se lăsase seara, dar cred că veioza nu lumina destul de bine.

— Cu siguranţă. Aţi observat cumva că deasupra capului profesorului se afla un tablou?

— Îmi scapă destul de puţine lucruri; cred că dumneata m-ai învăţat şi fiu atent şi să observ tot, domnule Holmes, Da, am văzut

această pictură: o tânără cu capul sprijinit în mâini privind într-o parte.

— Tabloul de care vorbiţi aparţine celebrului pictor Jean-Baptiste Greuze.

Inspectorul vru să pară interesat.

— Jean-Baptiste Greuze, continuă Holmes împreunându-şi degetele şi legănându-se pe scaun, este un artist francez, care, din 1750 până în 1800 a avut o carieră fecundă şi strălucitoare. Critica modernă nu şi-a preţuit prea mult contemporanii.

Privirile inspectorului căutau în depărtare.

— Ce-am putea face mai bine? începu el.

— Suntem chiar miezul subiectului care ne interesează, îl întrerupse Holmes. Tot ceea ce spun se leagă direct, esenţial, cu ceea ce dvs. aţi numit misterul din Birlstone. De fapt, aceasta este esenţa.

Mac Donald zâmbi vag şi mă privi cu un aer complice.

— Gândiţi mult prea repede pentru un om obişnuit ca mine, domnule Holmes. Săriţi de la un punct la altul: nu ajung să străbat intervalul dintre ele. Ce raport poate fi între acest tablou vechi şi afacerea Birlstone?

— Nu trebuie să existe nimic pe care un detectiv să nu-l poată ştii, se pronunţă Holmes. Chiar şi faptul, nesemnificativ în aparenţă, dar care poate suscita tot felul de reflecţii, că tabloul „Tânăra fată cu miel”, de Greuze, a atins în 1865, la licitaţia de la Portales, preţul de 100 000 de franci.

Holmes nu se înşela: inspectorul începuse să-i dea atenţie mai multă.

— Vă voi aminti, spuse Holmes, că mai multe documente demne de încredere ne permit să evaluăm venitul anual al profesorului, care se ridică la 700 de lire.

— Cum, ar putea cumpăra cu astea…?

— Da, dar oare cum?

— Foarte ciudat, zise Mac Donald gânditor. Continuaţi, domnule Holmes. Îmi place să vă ascult. Este o plăcere a mea personală.

Admiraţia sinceră îl sufocă pe Holmes: trăsătură caracteristică a artistului.

— Ei bine, îl întrebă el, şi Birlstone?

— Avem destul timp, răspunse inspectorul consultându-şi ceasul. Un taxi aşteaptă la uşă: în douăzeci de minute vom fi în gara Victoria. Referitor însă la tablou, mă gândesc la un lucru; mi-aţi spus într-o zi că nu l-aţi întâlnit niciodată pe profesorul Moriarty?!

— Niciodată, într-adevăr.

— Atunci cum de îi cunoaşteţi apartamentul?

— Oh! Asta este altceva. Am fost de trei ori la el: de două ori ca să-l aştept, sub diverse pretexte şi să plec cu puţin timp înainte de

sosirea lui. A treia oară l-am convins că sunt reprezentantul oficial al poliţiei, permiţându-mi libertatea de a-i umbla prin hârţoage, fapt care a dat bune rezultate.

— Câteva găselniţe compromiţătoare?

— Nu, n-am găsit nimic. Am avut această surpriză: am observat, însă tabloul. Tabloul demonstrează că Moriarty are avere. Întrebarea este: cum a reuşit să facă avere? El este celibatar. Fratele său mai mic îşi exercită modesta funcţie de şef de gară în Vestul Angliei. Ca profesor, are 700 de lire pe an. Şi totuşi, posedă un tablou de Greuze!

— Ei bine?

— Ei, bine, concluzia este evidentă.

— Vă gândiţi că, dacă ar avea un venit mai mare, ar însemna că şi-l procură prin mijloace frauduloase?

— Ai ghicit. Bineînţeles că eu am alte motive să cred acest lucru. Văd o reţea densă de fire convergente care duc mai mult sau mai puţin spre inima monstrului veninos şi imobil care stă la pândă. Nu-l menţionez pe Greuze decât pentru că se află în centrul observaţiilor dvs.

— Ceea ce îmi spuneţi nu este numai interesant, domnule Holmes, dar şi minunat. Dar permiteţi-mi să vă întreb totuşi: de ce-l puteţi acuza pe profesor? De falsificarea banilor? De furt? De unde credeţi că face rost de bani?

— Aţi citit cumva „Întâmplările lui Jonathan Wild”?

— Pe legea mea, mi se pare că am mai auzit acest nume. Vreun personaj de roman, nu-i aşa? Am prea puţină stimă pentru detectivii din romane. Fac o grămadă de lucruri, dar fără a putea vedea cum. Totul pare frumos, dar nu e nimic serios.

— Nu, Jonathan Wild nu era nici erou de roman, nici detectiv. Era un criminal de profesie, care a trăit cu un secol şi ceva în urmă, către anul 1750.

— Atunci n-am nici un folos de pe urma lui. Sunt un om practic.

— Domnule Mac, cel mai bun lucru pe care l-aţi putea face, ar fi să staţi închis într-o cameră vreo trei luni de zile şi să citiţi douăsprezece ore pe zi analele crimei. Totul este cuprins într-un volum, chiar şi profesorul Moriarty. Jonathan Wild reprezenta forţa ascunsă a răufăcătorilor din Londra. El le vindea inteligenţa sa şi talentele sale de organizator, obţinând cincisprezece la sută din comisionul afacerilor sale. Totul se face, se reface. Aş vrea să-ţi spun câteva lucruri foarte importante referitoare la Moriarty…

— Care mă vor pune în gardă, deoarece răspundeţi de asta.

— Să zicem că ştiu cine este prima za a lanţului care începe cu Moriarty şi continuă cu un anumit număr de mizerabili: hoţi de buzunare, escroci, spărgători, raliaţi lui prin tot felul de crime. Şeful Statului Major al trupei este colonelul Sebastian Moran care ştie să se

ţină la distanţă, la adăpostul legii la fel ca şi Moriarty, de altfel. Oare cât îi plăteşte Moriarty?

— Ghiceşte!

— Şase mii de lire pe an. Profesorul acţionează după metoda americană şi îi plăteşte după merit. Este un amănunt pe care l-am aflat din întâmplare. Şase mii de lire înseamnă mai mult decât salariul primului ministru. Imaginează-ţi, de exemplu, ce câştigă Moriarty şi după ce plan acţionează. Altă chestiune. Am avut curiozitatea să cercetez în ultimul timp, numeroase cecuri plătite de Moriarty: cecuri în aparenţă simple, deşi unele serveau acoperirii cheltuielilor domestice. Erau pe numele a zece bănci diferite. Nu vă miră deloc?

— Asta este, într-adevăr, foarte ciudat. Deci, la ce concluzie aţi ajuns?

— Că profesorul nu vrea să vorbească despre situaţia sa financiară pe care doreşte să n-o afle nimeni. Eu cred că acest om are douăzeci de conturi în bancă, şi cea mai mare parte a averii sale se află în străinătate, în casele de bani de la Deutsche Bank sau la Banca din Lyon. După doi sau trei ani, când vă veţi obişnui aici, vă sfătuiesc să-l studiaţi pe Moriarty.

Încetul cu încetul, pe măsură ce conversaţia se derula, Mac Donald se lăsă absorbit până ce pierdu din vedere obiectul vizitei sale; având însă tăria unui bun scoţian, nu întârzie să revină asupra scopului propus.

— Am timp să mă gândesc, îşi zise el. Anecdotele dumitale sunt picante dar ne depărtează de subiectul nostru, domnule Holmes. Ceea ce mi se pare important este faptul că pare a exista o legătură directă între profesor şi crimă; aceasta reiese chiar din mesajul trimis de către Porlock dvs. Nu s-ar putea, oare, ca pentru interesul nostru imediat să încercăm să forţăm puţin lucrurile?

— Am putea formula anumite ipoteze relative la mobilul crimei. Din declaraţiile citite am dedus că, asasinatul este pentru moment incredibil, sau cel puţin de neconceput. Presupunând că instigatorul ar fi cel pe care-l cunoaştem, se impun spre cercetare două feluri de mobile. Dar mai întâi trebuie să ştiţi următoarele: Moriarty guvernează asupra oamenilor săi cu o forţă de fier, supunându-i unei discipline înfricoşătoare. Codul său nu prevede decât un articol: moartea. Să admitem că victima criminalului, acest Douglas asupra căruia planează moartea iminentă, şi-ar trăda într-un fel sau altul, şeful: ar urma pedepsirea, şi întreaga bandă ar fi informată.

— Prima ipoteză, domnule Holmes.

— Sau poate că Moriarty n-a văzut în acest asasinat decât o crimă ca oricare alta. Oare să fie vorba de furt?

— Nu ştiu.

— În acest caz, bineînţeles că a doua ipoteză trece înaintea celei

dintâi. Promisiunea unei părţi din pradă, l-a decis pe Moriarty să pună la cale o crimă, dar pentru asta nu a fost plătit; cele două explicaţii sunt la fel de plauzibile. În orice caz, dacă nu există şi a treia posibilitate, va trebui să mergem cu toţii la Birlstone pentru a lămuri cum stau lucrurile. Îl cunosc prea bine pe acest om pentru a-l crede în stare de o neglijenţă care ne-ar putea pune pe urmele lui.

— Să mergem deci la Birlstone! strigă Mac Donald sărind de pe scaun. Pe cuvântul meu! Este mai târziu decât mi-aş fi închipuit. Domnilor, vă las pentru a vă pregăti, nici o secundă mai mult.

— Nici nu ne trebuie mai mult, răspunse Holmes, schimbându-şi cât ai clipi din ochi, halatul, de casă cu cu veston. Dacă tot am pornit la drum, domnule Mac, v-aş ruga să-mi daţi toate amănuntele posibile asupra crimei.

Însă toate amănuntele s-au redus la un număr mic de fapte, pe care Holmes le judecă, considerându-le demne de cea mai mare atenţie. Ascultă cu o satisfacţie vizibilă, frecându-şi mâinile. În sfârşit, am ieşit dintr-o perioadă lungă de săptămâni sterile, iar prietenul meu a găsit ocazia de a-şi exercita funcţia. La prima chemare care îi era adresată lui, Sherlock Holmes, ochii îi străluceau, obrajii palizi se îmbujorau, iar chipul său era luminat de o flacără interioară. Aplecat asupra mesei de lucru, era numai urechi în momentul când Mac Donald ne expuse pe scurt, datele problemelor pe care urma să le cercetăm în Sussex. Tot ce ştia inspectorul rezulta dintr-un bilet primit dimineaţă înainte de ivirea zorilor. White Mason, şeful poliţiei locale, unul din prietenii săi, îl prevenise mai operativ decât ar fi făcut-o Scotland-Yard-ul când este nevoie de intervenţia sa urgentă în provincie, căci se întâmplă rar ca poliţia metropolitană să ia legătura atât de rapid încât să urmărească o urmă proaspătă.

Mac Donald ne citi scrisoarea:

„Dragă inspectore Mac Donald,

Solicit ajutorul dvs. oficial. Ştiu că pentru dvs. nu înseamnă decât un simplu cuvânt. Înştiinţaţi-mă telegrafic cu ce tren veţi sosi mâine dimineaţă la Birlstone. Vă voi aştepta la gară dacă nimic nu mă va împiedica sau voi trimite pe cineva din partea mea. Avem o mare problemă, care în curând sper că va fi rezolvată. Nu pierdeţi nici o clipă. Încercaţi să-l aduceţi şi pe domnul Holmes. Îi promit că o să-i placă. Nefiind vorba decât de un mort, totul pare e simplă combinaţie cu efect teatral. Pe legea mea că-i venim de hac”.

— Prietenul dumitale nu pare naiv, spuse Holmes.

— Nici vorbă de aşa ceva, domnule. White Mason este un om foarte deştept după câte mi-am dat seama.

— Nu adaugă nimic în scrisoarea sa?

— O să ne povestească el însuşi tot ce va avea de spus.

— Atunci, de unde ştii că e vorba de domnul Douglas şi de o

crimă îngrozitoare?

— Din raport. Raportul, însă, nu foloseşte cuvântul „îngrozitoare”, nu este folosit de obicei. Este specificat doar numele lui John Douglas şi se dau câteva amănunte precise. Moartea este consecinţa unor răni ale capului provocate de un revolver. Alarma s~a produs către miezul nopţii. Fără îndoială că este vorba de o crimă, dar nu s-au operat încă arestări, deoarece există în această afacere anumite ciudăţenii tulburătoare. Pentru moment, asta-i tot, domnule Holmes.

— Aşadar vom rămâne acolo dacă va fi nevoie. Tentaţia de a formula teorii premature bazate pe probe insuficiente este o calamitate în meseria noastră. Până acum nu sunt sigur decât de două lucruri: o inteligenţă sclipitoare în Londra şi un mort în Sussex. Vom încerca să găsim veriga care uneşte lanţul.

III
DRAMA DIN BIRLSTONE

Voi încerca să pun în lumină evenimentele premergătoare sosirii noastre în localitatea unde s-a petrecut drama. Numai astfel vom putea judeca persoanele şi cunoaşte ciudatul destin care le-a fost hărăzit. În partea de Nord a ţinutului Birlstone se află un grup de vile construite din lemn, chiar în vecinătatea comitatului Sussex.

De-a lungul secolelor, acestea n-au suferit nici o transformare, însă în ultimii ani, datorită poziţiei geografice şi farmecului pitoresc al regiunii, au fost atraşi numeroşi oameni de afaceri, ale căror vile, se aflau împrăştiate în pădurile din împrejurimi.

În ţinut, aceste păduri erau situate la limita lizierei Weald care se rărea din ce în ce mai mult pe măsură ce înainta către dealurile cretoase din Nord. Câteva magazine mici începuseră deja să se instaleze la Birlstone; satisfăcând necesităţile noilor veniţi, în speranţa că într-o zi acest sat va renaşte transformându-se într-un adevărat oraş modern.

Aici se află centrul unui ţinut foarte întins pentru că poţi merge până la Tunbridge Wells, la zece-cincisprezece mile spre Vest, lângă hotarele ţinutului Kent, unde se află o altă localitate tot atât de puţin importantă. La o jumătate de milă de oraş, într-un parc vechi, vestit pentru enormii săi fagi, este construit conacul din Birlstone.

O parte din acest venerabil edificiu datează din timpul primei cruciade. În centrul domeniului, care i-a fost acordat lui Guillaume de Roux, Hugo de Capus a construit în acea perioadă o mică fortăreaţă pe care un incendiu a distrus-o în anul 1543. Din aceasta au rămas numai câteva pietre ascuţite, înnegrite de fum, folosite apoi, sub domnia dinastiei Stuart, când s-a construit din cărămizi o reşedinţă de ţară, schimbând astfel total aspectul castelului feudal.

Conacul are numeroase frontoane şi ferestre rombice, păstrându-şi în rest aspectul de la începutul secolului şaptesprezece. Din cele două părţi denivelate care se aflau în faţa clădirii, cea mai mare fusese uscată pentru a putea fi transformată în grădină de legume, cealaltă parte având menirea de a proteja casa de incendiu. Aceasta măsoară 40 de picioare în lăţime, dar numai câteva picioare în profunzime, Un râu mic alimentează domeniul, astfel încât apa nu este nici stătută, nici murdară; ferestrele de la parter sunt plasate la înălţime de un picior faţă de sol. Accesul la castel se făcea printr-un pod mobil ale cărui lanţuri şi tambur, mâncate de rugină, au fost mult timp scoase din folosinţă.

Unii locatari ai conacului au făcut însă, totul pentru a-l pune în funcţiune, aşa încât, nu numai că podul mobil funcţiona, dar el era ridicat în fiecare seară şi coborât în fiecare dimineaţă. Prin acest obicei reînnoit al feudalităţii, conacul rămânea izolat în toate nopţile, ca o insulă, ceea ce a făcut să se răsfrângă asupra lui tot felul de zvonuri care se răspândiseră în curând în întreaga Anglie.

Clădirea, nelocuită timp de mai mulţi ani, era ameninţată să se deterioreze în perioada când Douglas a intrat în posesia ei. Familia sa se compunea din două persoane: Douglas şi soţia sa. Douglas era un bărbat remarcabil, atât din punct de vedere moral, cât şi fizic. Deşi în vârstă de aproape cincizeci de ani, având trăsături aspre, mustaţa cenuşie, ochii de culoare albastru deschis şi foarte vioi, totuşi, privindu-i membrele viguroase, înţelegeai că supleţea şi vigoarea tinereţii sale rămăseseră intacte. Vesel şi cordial faţă de cei din jur, era împins uneori spre maniere brutale dând impresia că trăise în mijlocul unei societăţi mai puţin elevate decât cea din Sussex şi inspira vecinilor săi cultivaţi un fel de curiozitate amestecată cu rezervă. În schimb, nu întârzie însă să obţină o mare popularitate printre oamenii din sat. Participa la toate petrecerile lor, la serbări, şi, fiind dotat cu voce de tenor, lua parte împreună cu ceilalţi la diverse concursuri. Părea să aibă o avere considerabilă, câştigată, aşa cum se spunea, în minele de aur din California. Comportamentele sale şi ale soţiei indicau şi reflectau faptul că îşi petrecuse o bună parte din viaţă în America.

Datorită generozităţii sale şi a felului democratic de a se comporta, făcuse o bună impresie şi avea reputaţia a nu se teme de pericol. Deşi era un cavaler stângaci, participa totuşi la toate vânătorile făcând tumbe de neuitat şi vrând cu orice preţ să scoată în evidenţă vânatul său. În urma unui incendiu la locuinţa vicarului, el se distinse prin felul întreprinzător cu care a intrat de mai multe ori în casă pentru a salva mobilierul, după ce pompierii declaraseră că acest lucru este imposibil. Astfel de trăsături îi scoaseră în evidenţă adevărata valoare, ajungând în cinci ani un fel de celebritate la Birlstone. Soţia sa, însă, nu stârnea nici un fel de simpatie faţă de cei ce se apropiau de ea.

Prin felul ei de a se comporta, numărul cunoştinţelor sale scădea: era străină în ţinut şi venise să se stabilească fără vreun act legal, aşa încât nu primea niciodată vizite. Se obişnuise să trăiască retrasă, având pentru aceasta şi o dispoziţie naturală. Se îngrijea de soţul său şi de casă, preocupări ce păreau să o absoarbă în întregime. Se ştia că era englezoaică, că-l întâlnise pe Douglas la Londra şi că în această perioadă fusese văduvă. Frumoasă, bine făcută, brunetă, subţire, avea cu douăzeci de ani mai puţin decât el, însă această diferenţă nu părea să contrarieze prea mult armonia menajului. Totuşi, cei ce o vedeau

uneori, îşi dădeau seama că între ei nu exista o încredere absolută, deoarece discreţia totală a femeii în ceea ce priveşte trecutul soţului ei arată că, într-adevăr, ea nu era prea bine informată.

Câţiva curioşi au surprins printre altele anumite semne de nervozitate manifestate de doamna Douglas: ea arăta o mare neliniţte când se întâmpla ca soţul el să întârzie la întoarcerea acasă.

În liniştea acestui colţ de ţară unde nu se aude nici un zgomot, slăbiciunea stăpânei conacului nu întârzie să provoace comentarii, amintirea reveni amplificată în memoria bărbaţilor când evenimentele le ofereau prilejul. Sub acoperişul familiei Douglas se mai afla şi o treia persoană. Aceasta nu făcea, într-adevăr, decât plimbări ocazionale, dar la momentul în care s-a produs drama numele său era pe buzele tuturor. Este vorba de Cecil James Barker din Hales Lodge, Hampstead. Cei din Birlstone priveau adesea silueta lungă şi deşirată a acestuia din urmă trecând de la un capăt la altul al bulevardului.

Doar prin acest simplu fapt el reuşea să atragă atenţia tuturor. Fiecare ştia că el era singurul prieten din trecut, pe care Douglas l-a introdus în noua lui existenţă; fiinţa lui acuza prin toate trăsăturile, originea sa engleză. Toată lumea aflase chiar de la el că-l cunoscuse pe Douglas în America şi că erau foarte buni prieteni. Prin ţinuta sa avea aparenţa unui om bogat. Se spunea că era celibatar. Mai tânăr decât Douglas, nu depăşise patruzeci şi cinci de ani; era înalt, drept, cu umerii foarte laţi, avea privirea pătrunzătoare a unui campion de lupte, iar de sub sprâncenele negre şi stufoase priveau doi ochi poruncitori care fără ajutorul mâinilor sale, ar fi reuşit să împrăştie din faţa lui o mulţime ostilă. Nu participa la partide de vânătoare, nici nu era pasionat de cai, dar se plimba ziua întreagă cu pipa în gură în jurul satului, alteori în tovărăşia gazdei sale, când aceasta se afla acolo, sau însoţit de doamna Douglas când soţul ei lipsea, străbătând cu maşina minunatele împrejurimi ale ţinutului.

„Un om extraordinar, dar cam risipitor”, spunea despre el Ames, valetul conacului. Afectuos şi familiar cu Douglas, nu-i arăta nici cea mai mică prietenie soţiei sale: ceea ce provoca accese de veselie soţului, în aşa fel încât, servitorii începuseră să-i suspecteze. În afara acestuia care participa la viaţa familiei, conacul adăpostea un personal numeros în momentul când a survenit catastrofa. Ar fi suficient să amintim aici, impozantul, excelentul, respectabilul Ames şi doamna Allen, o persoană vioaie şi plăcută, care o ajuta pe doamna Douglas la conducerea treburilor casei.

Cei şase servitori nu erau amestecaţi cu nimic în evenimentele nopţii din şase ianuarie, Deci, în noaptea aceea, pe la orele 11.45, dl. Cecil Barker, foarte emoţionat alergă într-un suflet la postul de poliţie unde se afla comandant-sergentul Wilson, concetăţean din Sussex, şi apăsă furios pe butonul soneriei. La conac se petrecuse un lucru

îngrozitori: dl. John Douglas fusese asasinat. Barker spuse vestea dintr-o răsuflare şi alergă grăbit înapoi, urmat la scurt timp de sergent care, neavând timp pentru a informa autorităţile comitatului, ajunseră la locul crimei îndată după miezul nopţii.

Prezentându-se la conac, sergentul găsi podul mobil lăsat şi ferestrele luminate; întreaga casă se afla în picioare. Servitorii palizi se înghesuiau pe culoar; valetul casei, tulburat, îşi frângea mâinile la intrare. Singur, Cecil Barker îşi stăpânea emoţia. El deschise prima uşă şi îi arătă drumul sergentului. În acest timp sosi doctorul Wood, om practic şi experimentat, oare se afla de mult timp în sat. Cei trei bărbaţi pătrunseră împreună în camera fatală. Nenorocitul valet venind în spatele lor, se grăbi să închidă uşa, ascunzând cameristelor tragicul spectacol care se ivise. Mortul zăcea cât era de lung, pe spate, în mijlocul camerei, îmbrăcat într-un halat de casă peste o cămaşă de noapte, iar picioarele-i erau goale pe covor.

Doctorul îngenunche lângă cadavru, luminând cu o lanternă luată de pe masă; o scurtă privire fu de ajuns pentru a recunoaşte că toate eforturile artei sale ar fi în van. Douglas avea urme de atrocităţi pe corp. Pe pieptul său se afla pusă o armă de vânătoare. Era clar că se trăsese asupra lui Douglas de la început şi că arma i se descărcase în plină figură sfărâmându-i capul în bucăţi.

Cele două piedici erau unite printr-o sârmă, în aşa fel încât să se producă două descărcări consecutive. Poliţistul din sat era foarte agitat, ştiind că responsabilitatea apasă asupra lui.

— Să nu fie nimic atins înaintea sosirii şefilor mei, zise el cu voce slabă, contemplând cadavrul desfigurat.

— Până acum nu s-a atins nimeni de nimic, spuse Cecil Barker. Răspund eu de acest lucru. Toate se află în aceeaşi stare în care le-am lăsat eu însumi. Scoţându-şi un carnet din buzunar, sergentul întrebă:

— Cât era ceasul?

— 11 jumătate fix. Nu începusem să mă dezbrac, mă încălzeam la foc, în camera mea, în momentul în care am auzit o detunătură. Una scurtă. M-am repezit spre uşă. Cred că am ajuns aici în mai puţin de trei secunde.

— Uşa era deschisă?

— Da. L-am zărit pe bietul Douglas în locul şi în poziţia în care se află şi acum. Lumânarea pe care o adusese din camera lui ardea încă pe masă. După câteva minute am aprins lampa.

— Nu era nimeni în cameră?

— Nimeni. Am auzit-o pe doamna Douglas venind pe scări. Pentru a o îndepărta de scena groaznică ce o aştepta, am fugit în întâmpinarea ei. Doamna Allen, guvernanta, veni şi o luă pe stăpână-sa. Ames veni şi el sus, aşa încât eu m-am întors în camera mea.

— Am înţeles că în fiecare seară, podul mobil era ridicat, nu-i

aşa?

— Era ridicat, deoarece pentru a ieşi, a trebuit să-l cobor.

— În aceste condiţii, cum ar putea fugi un ucigaş? Imposibil! Suntem în faţa unei sinucideri!

— La început aşa am crezut şi eu. Mai târziu însă…

Barker dădu perdeaua la o parte; fereastra rombică, prelungă, era deschisă.

— Şi mai e şi asta….

La lumina lămpii el arătă pe podeaua de lemn, o pată care părea a fi amprenta însângerată a unor urme de paşi.

— Vreţi să spuneţi că asasinul a traversat şanţul care înconjoară clădirea?

— În mod sigur.

— Deci, dacă dumneata ai putut ajunge aici în treizeci de secunde de la săvârşirea crimei, criminalul ar fi trebuit să fie în apă în acel moment, nu-i aşa?

— Fără nici o îndoială. Ah! Dumnezeule! Dacă aş fi fugit spre fereastră… Perdeaua însă era trasă, aşa cum aţi văzut şi nu m-am gândit pe moment. Pe urmă, am auzit paşii doamnei Douglas. Nu puteam s-o las să intre, ar fi fost penibil!

— Într-adevăr! zise doctorul privind cadavrul cu capul zdrobit. Nu-mi amintesc nici un accident la fel de groaznic decât cel de la calea ferată din Birlstone.

— Să vedem, reluă sergentul, să întârziem puţin asupra ferestrei… să vedem… Dumneata, spui că un bărbat a fugit traversând şanţul. Fie! Dar vă întreb, cum a putut pătrunde în casă, de vreme ce podul mobil fusese ridicat?

— Ah! Asta da întrebare, zise Barker.

— La ce oră a fost ridicat podul mobil?

De data asta însă, răspunse Ames:

— Pe la orele şase.

— Dacă nu mă înşel, continuă sergentul, era ridicat de obicei, odată cu asfinţitul. Ori, în această, perioadă, soarele apune pe la ora patru şi jumătate, nu la şase.

— Doamna Douglas oferea ceai vizitatorilor. Podul nu putea fi ridicat înainte de plecarea lor. Eu însumi am învârtit lanţul.

— Aici am vrut să ajung, concluzionă sergentul. Dacă unul sau mai mulţi indivizi pătrund în clădire, podul trebuie ridicat înainte de orele şase seara, aceştia rămânând ascunşi într-o cameră până în clipa în care domnul Douglas ar intra în cameră, după orele unsprezece seara.

— Perfect! Domnul Douglas îşi făcea rondul în fiecare seară, pentru a se asigura că s-au stins toate luminile. Când a ajuns la această cameră, ucigaşul, care-l aştepta aici, a tras asupra lui şi a fugit pe

fereastră abandonând arma. Mai bine nu aş putea explica cum s-au întâmplat lucrurile.

În acest moment, sergentul se aplecă pentru a aduna a hartă care căzuse pe parchet, lângă cadavru. Se vedeau, îngroşate cu cerneală, iniţialele V.V. dedesubtul numărului 341.

— Ce e cu harta asta? întrebă el ridicând-o spre lumină.

— N-am observat-o, zise Barker, părând surprins. Fără îndoială, ucigaşul a lăsat-o în urma lui!

— V.V. 341… Nu înţeleg.

Sergentul răsucea bucata de carton între degete.

— V.V… Ce poate să însemne asta? Aparent iniţialele cuiva. Dar ce aveţi acolo, doctore Wood?

Era un ciocan gros, un baros solid de muncitor pe care doctorul tocmai îl zărise pe covor, lângă şemineu. În acelaşi timp, Cecil Barker arătă, deasupra şemineului, o cutie cu cuie având capacul de metal.

— Domnul Douglas se ocupa ieri cu schimbarea locurilor tablourilor. L-am văzut urcat pe scaunul de colo pentru a agăţa acest tablou.

— Să punem ciocanul la locul unde l-am găsit, zise sergentul, frecându-şi fruntea cu un aer perplex. Cele mai luminate capete ale poliţiei nu vor fi dornice să ducă la capăt această afacere. Se va vorbi însă destul la Londra, chiar dacă nu va fi rezolvată.

Cu lampa în mână începu să facă, încet, înconjurul camerei. Deodată, dând la o parte perdeaua, strigă cu un aer surprins:

— Hei! Dar când a fost închisă fereastra?

— În momentul în care am aprins luminile, răspunse valetul. Puţin după ora patru.

— Este evident că cineva s-a ascuns aici. Sergentul apropie lumina de colţul ferestrei unde se aflau urme de paşi.

— Sunt de acord cu teoria dumitale care a fost confirmată, domnule Barker. Individul a pătruns în casă după ora patru, când ferestrele erau închise deja, şi înainte de ora şase, deoarece către orele şase a fost ridicat podul. Această cameră era prima care se afla în drumul său, aşa că s-a strecurat în ea. Nevăzând altă ascunzătoare, s-a furişat în spatele acestei ferestre. Până aici totul pare clar. Îşi propusese, într-adevăr, să producă o spargere în casă. Din întâmplare, domnul Douglas sosi la timp: el îl ucise şi fugi.

— De acord, zise Barker. Dar oare nu pierdem timp preţios? Şi n-ar trebui să răscolim ţinutul înainte ca omul nostru să se depărteze?

Sergentul se gândi o clipă.

— Nu are nici un tren înainte de ora şase dimineaţa: deci, este imposibil ca să fugă cu trenul. Pe şosea ar risca să se facă observat, având picioarele umede, şiroind. De altfel, nu mă pot mişca de aici până nu vin ceilalţi să mă schimbe. Dar, cred că, în loc să aşteptaţi, ar

fi mai bina ca unul din voi să stea la pândă.

Doctorul care luase şi el lampa, examina cadavrul.

— Ce semnificaţie are acest semn? întrebă el. Are vreo legătură cu drama?

Braţul drept al mortului, dezvelit până la cot, ieşea de sub halat, şi chiar la mijlocul antebraţului se vedea un desen ciudat, negru. Acesta reprezenta un triunghi înscris într-un cerc, ce ieşea clar în evidenţă, pe fondul palid al pielii.

— Nu este un tatuaj, zise el privind îndeaproape cu ochelarii. N-am mai văzut niciodată ceva asemănător. Acest om a fost însemnat aşa cum în trecut erau însemnate animalele. Ce vrea să însemne asta?

— Nu ştiu ce înseamnă, interveni Cecil Barker; am văzut semnul ăsta la Douglas de peste zece ani.

— Şi eu, confirmă valetul, şi eu l-am observat de multe ori când avea mânecile suflecate. Şi eu mă întrebam ce poate să însemne.

— Nu are nici o legătură cu crima, zise sergentul, totuşi, ceva este ciudat. Totul pare bizar în acest caz. Ei bine, ce surpriză ne mai aşteaptă?

Deodată, valetul scoase un strigăt; una din mâinile victimei era întinsă pe parchet.

— I-au luat inelul de pe deget, bâigui el.

— Ce?

— I-au luat inelul de căsătorie. Îl purta totdeauna la degetul mic de la mâna stângă. Pe al treilea deget purta un inel în formă de şarpe. Iar deasupra acestuia se afla un inel cu o pepită cenuşie. Iată pepita şi şarpele. Inelul de căsătorie, însă, a dispărut.

— Constatările sunt exacte, zise Barker.

Sergentul preciză:

— Dacă vă înţeleg bine, inelul se afla sub pepită?

— Totdeauna.

— Astfel încât ucigaşul, sau cine-o fi fost, a trebuit să-i scoată mai întâi pepita, apoi să facă să dispară inelul şi să pună pepita la loc!

— Chiar aşa!

Poliţistul încuviinţă din cap.

— Cred că ar trebui să raportăm la Londra, zise el. White Mason este un om foarte dibaci: nu a existat nici un caz în localitate care să nu fie rezolvat. După părerea mea, cred că dacă vrem să descurcăm iţele acestui caz, Londra va trebui să se implice. O spun fără jenă: nu este un caz pentru unul ca mine!

IV
TENEBRE

La orele trei dimineaţa, şeful siguranţei din Sussex, răspunzând apelului urgent pe care sergentul Wilson îl adresase din Birlstone, sosise comod într-o şaretă trasă de un cal. Cu trenul de ora 5 şi 40 dimineaţa el trimisese mesajul său Scotland-Yard-ului, şi când la amiază coborârăm la Birlstone, ne primi la gară. Era un bărbat sigur de sine, liniştit, cumpătat. Îmbrăcat într-un costum de stofă groasă, cu faţa îngrijit rasă, rubicond, durduliu, cu picioare puternice şi osoase, putea fi luat drept fermier sau mai degrabă un poliţist distins din poliţia criminală din provincie.

— Nu vă pot spune decât un singur lucru, domnule Mac Donald, repetă el ca un refren: va ieşi la iveală. Lăsaţi să se răspândească veştile şi-i veţi vedea pe ziarişti îmbulzindu-se şi alergând precum muştele. Sper că vom termina înainte ca ei să-şi vâre nasul în afacerea asta şi să încurce toate iţele. Vedeţi, acest caz nu seamănă cu nimic din ceea ce-mi amintesc. Dumneata, domnule Holmes, şi dumneata, domnule doctor, veţi putea investiga nestânjeniţi, căci ancheta nu se va termina fără ca doctorii să nu-şi spună cuvântul. Camera dvs., este pregătită; are pe ea o pecete cu „arme din Westville”, un alt han. E curată, însă, şi comodă. Vi se vor aduce bagajele înăuntru. Pe aici, vă rog.

Într-adevăr, acest detectiv din Sussex, era un om activ, voioşia în persoană. După zece minute s-au instalat la han; după alte zece minute au trecut în salon, recapitulând faptele.

Din când în când, Mac Donald îşi lua notiţe; Holmes, atent, nemişcat, asculta cu emoţie şi respect, cu admiraţia botanistului care contemplă o floare rară şi preţioasă.

— Uimitor, spuse el, când White Mason îşi termină relatarea. Nu-mi amintesc vreun caz în care să fie reunite atâtea ciudăţenii.

— Părerea dvs., nu mă surprinde, domnule Holmes răspunse White Mason radiind de plăcere. Tocmai vă povesteam cum s-au petrecut lucrările până în clipa în care l-am schimbat pe sergentul Wilson între orele trei şi patru. Mi-am făcut datoria pe cinste! Deşi aş fi putut să nu o fac, neputând să iau măsuri imediate.

Sergentul avea în mână informaţiile principale; îl descoseam, îl controlam şi mai adăugam câte ceva.

— De exemplu? întrebă Holmes.

— De exemplu, în prezenţa şi cu ajutorul doctorului Wood, am examinat ciocanul. N-am descoperit nici un indiciu de violenţă.

Speram ca dl. Douglas să fi avut vreo armă cu care să-şi fi lovit asasinul înainte de a cădea, şi petele de pe covor să fi fost o astfel de mărturie. Dar ciocanul nu avea nici o pată.

— Bineînţeles că asta nu dovedeşte nimic, observă Mac Donald. De multe ori, un ciocan a servit drept instrument al crimei fără să rămână vreo urmă ca dovadă.

— Într-adevăr, asta nu dovedeşte nimic. Dar dacă s-ar fi găsit pete, ar fi existat un indiciu; regret că nu există nici unul însă. Am examinat arma. Era încărcată şi, aşa cum a spus şi sergentul Wilston, cele două piedici erau legate printr-un fir de sârmă, în aşa fel încât apăsând pe trăgaciul de jos, se declanşa o dublă descărcare. Cel ce făcuse asta era hotărât să ţintească omul. Arma, teşită la extremitate, nu avea mai mult de câteva picioare lungime şi putea fi ascunsă sub un pardesiu. Numele celui ce o fabricase era aproape şters. Cele trei litere P E N se mai vedeau încă pe canatul armei, între cele două ţevi.

— Un P mare reliefat ca o parafă, un E şi un N mai mici, nu-i aşa? întrebă Holmes.

— Bineînţeles.

— Pensylvania Small Arm Company, celebra firmă americană.

White Mason îl privi pe prietenul meu asemeni unul navetist de ţară în faţa unei dificultăţi insurmontabile dar având în faţă specialistul de pe Harley Street care putea rezolva totul cu un singur cuvânt.

— Această informaţie ne va ajuta foarte mult, domnule Holmes: în mod sigur aveţi dreptate. Admirabil! Admirabil! Oare ţineţi minte numele tuturor armurierilor din lume?

Însă Holmes, cu un gest vag, îndepărtă întrebarea.

— Nu este nici o îndoială că arma a fost de origine americană, continuă White Mason. Mi se pare că am citit undeva că, în anumite regiuni din America, există un obicei de a scrijeli trăgaciul puştilor de vânătoare; am bănuit imediat provenienţa acestei arme. Astfel noi am ajuns la concluzia că bărbatul care a pătruns în casă pentru a-l ucide pe stăpân, era un american.

Mac Donald înclină capul.

— Sunteţi iute la treabă, zise el. Nimic până aici, din câte ştiu, nu a demonstrat prezenţa unui străin în casă.

— Ei bine, însă… fereastra deschisă, scaunul pe care s-a sprijinit, însângerat, strania hartă, amprentele paşilor pe pervaz, puşca?

— Poate nu-i decât o înscenare. Domnul Douglas era american, sau, cel puţin, a trăit mult timp în America, la fel şi domnul Barker. Acest lucru nu vă obligă însă să introduceţi un american în casă.

— Ames, valetul…

— Ce ştiţi despre el? Este un om de încredere?

— Bineînţeles. A fost zece ani în serviciul lui Sir Charles Chandus.

A venit la Douglas acum cinci ani, când acesta s-a mutat la conac. Niciodată n-a văzut o armă de acest fel.

— Arma era uşor de ascuns; putea fi pusă în orice cutie. Cum ar putea să jure Ames că n-a existat niciodată în casă o astfel de armă?

— În orice caz, n-a văzut aşa ceva niciodată.

Mac Donald scutură din cap cu optimism scoţian.

— Eu insist să cred că trebuie să fi avut una. Puteţi considera că…

Pe măsură ce se lăsa prins în discuţie, accentul său din Aberdeen ieşea mai mult în evidenţă.

— Aţi putea considera că în cazul unei persoane străine care ar fi introdus arma în casă, faptele i-ar putea fi imputate… Deşi ar fi contrar tuturor aşteptărilor. Din câte ştim noi, domnule Holmes v-am cerut să faceţi dreptate.

— Expuneţi cazul, domnule Mac, spuse Holmes cu ton hotărât.

— Străinul, dacă a existat vreodată, nu era un spărgător. Inelul sustras, harta lăsată în apropierea mortului, indică de două ori faptul că ar fi un asasinat cauzat de raţiuni intime. Bine. Iată cum se strecoară un bărbat în casă cu ideea precisă de a comite o crimă.

— Dacă a simţit ceva, oricum nu poate scăpa uşor, deoarece casa este înconjurată de apă. Ce armă va alege? Îmi veţi răspunde: cea mai silenţioasă posibilă; după ce şi-a îndeplinit planul va sări pe fereastră, va traversa şanţul şi se va îndepărta cât mai repede cu putinţă. Până aici se înţelege totul. Oare şi-a dat seama că alegerea celei mai zgomotoase arme din lume va scula toată casa în picioare, că în trei secunde, oamenii vor alerga alarmaţi şi că există o mie de posibilităţi de a fi zărit înainte de a sări şanţul? Credeţi, domnule Holmes, că putem admite aşa ceva?

— V-aţi prezentat punctul de vedere, destul de bine, reluă gânditor prietenul meu. Merită, deci o justificare. Permiteţi-mi să vă întreb, domnule White Mason, aţi examinat cumva marginea exterioară a şanţului? Un om care iese din apă, lasă urme negreşit.

— Şanţul are o bordură din piatră, domnule Holmes. Nu am observat vreo urmă. Nici nu m-am gândit.

— Cum! Nu există nici un semn?

— Nici unul.

— Ah! Domnule Mason! Aţi putea să ne însoţiţi imediat până la conac? Poate acolo vom culege câteva amănunte utile.

— Tocmai vroiam să vă propun, domnule Holmes. Însă am crezut că ar fi mai bine să vă pun la curent cu faptele petrecute. Mi-ar place să cred că aţi observat totuşi ceva.

White Mason îl privi neîncrezător pe prietenul meu.

— Eu am mai lucrat cu domnul Holmes, spuse, inspectorul Mac Donald. Lucrează curat.

— Devreme ce mă conduc după planurile mele, completă Holmes

zâmbind. Nu intru într-o afacere decât dacă duc totul la bun sfârşit, aplicând legea şi colaborând cu poliţia. Dacă uneori m-am separat de poliţie, este pentru că şi ea s-a separat de mine. Nu doresc să marchez puncte în folosul ei, dar îmi revendic dreptul de a anunţa rezultatele atunci când doresc, dintr-o dată şi îmi conduc planurile aşa cum cred de cuviinţă.

— Prezenţa dvs., mă onorează, şi nu mă îndoiesc că vom profita de pe urma descoperirilor dvs., replică White Mason pe un ton cordial. Veniţi doctore Watson, sper ca într-o zi să ocup un loc meritat în cartea dvs.

Coborârăm pe străduţa veselă străjuită de o parte şi de alta de copaci înalţi. Chiar la capătul ei se ridicau doi piloni de piatră murdară, roşi de intemperii şi licheni, încununaţi de nişte informităţi care odată fuseseră lei. O alee scurtă, sinuoasă între peluze şi stejari cum se poate întâlni numai în grădinile englezeşti, cotea brusc. Aici apărea casa, lungă, joasă, cu arhitectură iacobină, sobră, cu grădina sa, altădată plină de arbori tisa frumos tăiaţi. Se zărea apoi podul mobil, şanţul lat cu ape limpezi şi liniştite, sclipind sub soarele rece de iarnă. Trecuseră trei secole peste conac, trei secole de naştere, de plecări şi de sosiri, de sărbători şi de vânătoare: fantezie unică a sorţii, pentru ca la capătul atâtor ani, misterul de azi să arunce o nouă umbră asupra zidurilor venerabile. Totuşi, acoperişurile unghiulare, coloanele cu iz metalic păreau să ascundă o intrigă tenebroasă şi îngrozitoare. În timp ce studiam suprafaţa neagră a faţadei prevăzută cu ferestre mari, mă gândeam că drama petrecută aici nu putea fi întâlnită în nici o piesă de teatru, atât de bine era regizată.

— Iată fereastra, spuse White Mason, prima din stânga podului mobil. Se află încă deschisă la fel ca şi noaptea trecută.

— Pare destul de strâmtă pentru a lăsa să treacă un om.

— Asta înseamnă că omul era subţire. Nu este necesar să ne expuneţi deducţiile dvs., domnule Holmes. Şi dumneata şi eu, am putea trece strângându-ne puţin.

Holmes ajunse pe marginea şanţului şi privi în jurul lui. Apoi examină bordura din piatră şi gazonul înconjurător.

— Oh! Am cercetat şi eu destul de bine, domnule Holmes. N-am văzut nici o urmă de om pe pământ. În fond, de ce ar fi neapărat necesar să lase urme?

— Într-adevăr! De ce? Oare apa este totdeauna tulbure?

— De obicei asta e culoarea lui; râul ăsta cară mâl…

— Ce adâncime are şanţul?

— Aproximativ două picioare pe margini şi trei în mijloc.

— În consecinţă, ar fi imposibil ca omul să se fi înecat în timp ce-l traversa, nu-i aşa?

Podul fiind lăsat, am fost primiţi de un individ cocoşat, chircit,

deşirat: valetul Ames! Sărmanul diavol. Era livid şi tremura de emoţie. În camera în care zace mortul, sergentul din sat, solid, neînduplecat, melancolic, tocmai făcea de gardă. Doctorul era liber.

— Nimic nou, sergent Wilson? întrebă White Mason.

— Nimic, domnule.

— Atunci vă puteţi retrage. Aveţi destule de făcut. Dacă vom avea nevoie de dvs., vom trimite să vă caute. Valetul poate aştepta afară. Vă rog să-i anunţaţi pe dl. Cecil Barker, pe doamna Douglas şi pe guvernantă că vom discuta cu dânşii peste câteva clipe.

— Acum domnilor, îmi veţi permite să vă comunic primele constatări; apoi le veţi expune şi pe ale dvs.

Acest specialist provincial mă impresionează. Se pricepea să descopere faptele; avea sânge rece; clarviziune, era chibzuit; aceste calităţi îi asigurau un viitor strălucit în cariera sa. Holmes îl asculta atent, fără să manifeste nerăbdare.

— Sinucidere sau crimă? Este prima întrebare, nu-i aşa? Dacă a fost o sinucidere ar trebui să credem că Douglas a început prin a-şi scoate inelul şi a-l ascunde. Apoi a intrat aici în halat de casă, s-a ascuns în spatele perdelei cu ciorapii mustind de apă, înaintând pentru a-şi îndeplini planul; în sfârşit, a deschis fereastra a desenat o urmă însângerată şi…

— Ipoteză absurdă, zise Mac Donald întrerupându-l.

— Cred şi eu. Sinuciderea este scoasă din cauză. Rămâne crima. Noi trebuie să aflăm dacă a fost comisă de o persoană din casă sau de un străin…

— Gândiţi-vă că în ambele cazuri ne lovim de dificultăţi considerabile. Să presupunem, mai întâi, că una sau mai multe persoane din casă au comis crima. Deci acest om a fost atras aici la o oră când era linişte peste tot iar oamenii încă nu adormiseră. Apoi l-au ucis cu arma cea mai neaşteptată, cea mai gălăgioasă, ca şi cum ar fi vrut să atragă atenţia tuturor asupra celor ce se petreceau. Notaţi că niciodată nu a fost văzută în casă o astfel de armă. Mi se pare că acesta nu constituie un punct de plecare prea bun.

— Într-adevăr!

— Sunteţi de acord că o dată alarma dată, nu a trecut un minut înainte ca de la primul până la ultimul locuitor al casei să nu fi auzit împuşcătura. Totuşi, nu a auzit-o decât dl. Barker, ceilalţi servitori fiind la locul lor. Credeţi oare că într-un timp atât de scurt, vinovatul a mai avut timp să mai traseze urme, amprente pe pervazul ferestrei, de a deschide, de a mânji covorul cu sânge, de a scoate inelul mortului şi câte altele? Imposibil!

— Foarte bine judecat! Sunt întru totul de acord cu dvs., spuse Holmes.

— Presupunem deci, că a fost o intervenţie străină. Chiar şi aşa,

există mari problema: dar faptul nu poate fi imposibil. Individul a pătruns în casă între orele patru şi jumătate şi şase; altfel spus, între crepuscul şi momentul în care podul a fost ridicat. Nici un obstacol! Conacul a fost vizitat de multă lume, poarta era deschisă. Individul putea fi un răufăcător vulgar, sau pur şi simplu un duşman personal al domnului Douglas; înclin spre această ultimă ipoteză, având în vedere că dl. Douglas şi-a petrecut cea mai mare parte din viaţa sa în America, şi că arma pare a fi de provenienţă americană. Văzând această cameră, individul s-a strecurat înăuntru, s-a ascuns în spatele perdelei şi a rămas acolo până după orele 11. În acest moment a intrat dl. Douglas. Discuţia care a urmat, dacă o putem numi astfel, a fost scurtă, căci doamna Douglas a declarat că soţul său abia o părăsise de câteva minute când a auzit împuşcătura.

— Lumânarea a confirmat această mărturie, spuse Holmes.

— Într-adevăr. Lumânarea era nouă şi nu a ars decât de un degetar. Dl. Douglas trebuie să o fi pus pe masă înainte de a fi fost atacat, altfel ar fi căzut odată eu ea. Prin urmare nu l-au atacat în clipa în care a intrat în cameră. După sosirea d-lui Barker, a fost aprinsă lampa şi stinsă lumânarea.

— Excelent!

— Avem bazele pentru a reconstitui scena. Dl. Douglas intră în cameră. Pune lumânarea pe masă. Un bărbat iese din spatele perdelei. Este înarmat cu o armă. Îi cere inelul de căsătorie. Dumnezeu ştie în ce scop, dar îi cere. Nu se ştie dacă a avut loc o luptă corp la corp sau dacă totul s-a petrecut cu sânge rece. Probabil că Douglas a apucat ciocanul regăsit pe covor, s-a auzit împuşcătura, iar Douglas a fost împuşcat mortal. Apoi criminalul lasă arma jos şi această hartă misterioasă: VV. 341, sare pe fereastră, traversează şanţul, tocmai în clipa în care Barker descoperă crima. Ei, ce spui, domnule Holmes?

— Foarte interesant, dar nu este pe deplin convingător.

— La naiba! Explicaţia ar fi absurdă dacă oricare alta nu ar fi fost mai plauzibilă. Un individ a ucis un om; oricine ar fi fost ucigaşul, vă voi demonstra că se putea întâmpla şi altfel. De ce nu şi-a asigurat o retragere mai strategică? De ce se foloseşte de o armă când liniştea îi oferă şansa de a fugi?

— Hai, domnule Holmes, este rândul dumitale să vorbeşti, fiindcă teoria domnului White Mason nu are darul de a vă convinge.

Holmes ascultase totul într-o stare de reculegere, fără a pierde un cuvânt din această discuţie prelungită. Ochii săi sclipeau, fruntea se cutase sub efortul gândurilor.

— Înainte de a lansa o teorie, zise el, aş vrea să fac o legătură cu unele fapte asemănătoare.

Şi îngenunchind în faţa cadavrului, spuse:

— Într-adevăr, aceste răni sunt profunde. N-am putea să-l

chemăm o clipă pe valet? Ah!… Spune-mi Ames, am înţeles că ai văzut de multe ori pe antebraţul domnului Douglas, acel semn insolit, un triunghi într-un cerc?

— Da, domnule, de multe ori.

— Şi niciodată nu ţi-a spus ce semnificaţie are?

— Niciodată domnule.

— Fără îndoială că este o arsură, care trebuie să-i fi pricinuit mari dureri. Mai e ceva, Ames: am observat mică bucată de tafta pe obrazul domnului Douglas, în colţul maxilarului; aţi observat-o şi când trăia?

— Da, domnule. Domnul Douglas s-a tăiat ieri dimineaţă în timp ce-şi rădea barba.

— I se întâmpla des asemenea accidente?

— Nu, domnule; doar în ultima vreme.

— Foarte important, spuse Holmes. Pare a nu fi o simplă coincidenţă pentru domnul Douglas, ci dovada unei nervozităţi, a faptului că se afla sub presiunea unui pericol permanent. Încă un cuvânt domnule Ames: nu aţi observat nimic neobişnuit, ieri, în conduita sa?

— Ba da, domnule; părea puţin agitat; nu putea sta locului nici o clipă.

— Ah! Ah! Ameninţarea nu a avut efect în acel moment. Am înaintat puţin, nu-i aşa? M-am gândit, domnule Mac, că poate aţi dori să-l interogaţi şi dvs.?

— Facă-se voia Domnului, domnule Holmes! Acum e în mâini bune.

— Să trecem la această hartă pe care scrie V.V. 341. E făcută din carton gros. Aveţi astfel de carton în casă?

— Nu cred.

Holmes se îndreptă spre birou şi din fiecare călimară lăsă să se scurgă câte o picătură de cerneală.

— Nu a fost scrisă aici, cerneala asta e neagră, în timp ce inscripţia este violetă. Apoi s-a servit de o peniţă groasă, dar aici nu văd decât subţiri şi fine. Repet, această hartă a fost făcută în altă parte. Inscripţia nu vă spune nimic domnule Ames?

— Nimic, domnule.

— Ce zici de asta Mac Donald?

— Cred că putea să aibă ascunse nişte obiecte, poate aceleaşi cu care a fost făcut semnul pe antebraţ.

— Şi eu m-am gândit la asta, zise White Mason.

— Ei bine, dacă adoptăm această ipoteză, să vedem până la ce punct ne ajută să rezolvăm dificultăţile pe care le întâmpinăm.

— Agentul unei societăţi secrete pătrunde în casă cu această armă şi reuşeşte să scape traversând şanţul, după ce a lăsat o carte de vizită a cărei inscripţie, reprodusă de ziare, îi va preveni pe complici că s-a

făcut dreptate. Dar de ce, la momentul alegerii armei, dintre atâtea altele, a ales puşca de vânătoare?

— Just!

— Şi de ce a sustras inelul?

— Da, de ce?

— Şi cum se face că nu a fost încă arestat? Au trecut mai bine de două ore. La fiecare 40 de mile în împrejurimi, se află un poliţist care controlează orice străin îmbrăcat în haine umede.

— Desigur, domnule Holmes.

— Deci nu putea scăpa nicicum, doar dacă nu a găsit un adăpost în vecini sau haine de schimb. Şi totuşi, până acum, l-am scăpat. Holmes se apropie de fereastră şi examină cu lupa pata de sânge rămasă pe pervaz. Se vedea clar că era urma unui pantof, avea o dimensiune puţin obişnuită. După urma piciorului părea a fi un picior plat: în colţ printre urmele de pământ, forma părea de asemenea a fi plată. Dar oare ce poate fi sub masă?

— Halterele domnului Douglas, spuse Ames.

— Una din haltere, căci nu e decât una. Unde este cealaltă?

— Nu ştiu, domnule, Holmes. Poate nu a fost decât una. Nu i-am dat atenţie de câteva luni.

— O halteră… zise Holmes cu un aer grav.

În acest moment se auzi un ciocănit în uşă şi apăru un bărbat înalt bine făcut, ras, cu tenul deschis şi priviri inteligente. Din descrierile făcute, l-am recunoscut pe domnul Barker, Cecil Barker.

Privirile autoritare se plimbau pe chipul fiecăruia dintre noi; cu o întrebare subînţeleasă.

— Îmi pare rău că vă deranjez, domnilor, dar vă duc o veste.

— A fost prins asasinul?

— Oh! Nu, nu încă! A fost descoperită bicicleta sa, părăsită. Veniţi să o vedeţi! Se află la o sută cincizeci de metri de la intrare.

Patru indivizi, grăjdari şi hoinari, adunaţi pe alee, priveau curioşi bicicleta, pe care o scoseseră din tufiş. Era o bicicletă marca Rudge-Whitworth uzată, murdară de noroi, ca după o cursă, şi lângă ea se afla un săculeţ care conţinea o cheie englezească şi o cârpă de ulei.

Descoperind-o, aceasta nu putea furniza nici un indiciu asupra celui ce o folosise.

— Aceste obiecte, spuse inspectorul, ar fi putut fi utile cercetărilor poliţiei dacă ar fi fost înregistrate. Dar să ne mulţumim cu ceea ce avem. Dacă am şti unde a plecat ciclistul, am afla cu siguranţă şi de unde a venit. La ce naiba, oare, acest vântură-lume, şi-a abandonat bicicleta? Cum a reuşit să fugă fără ea? Se pare că nu sunt prea limpezi apele domnule Holmes.

— Credeţi într-adevăr? replică prietenul meu. Şi eu mă întreb!

V
NOI DESCOPERIRI

— Mai aveţi treabă în cabinetul de lucru? ne întrebă domnul White Mason pe când ne întorceam.

— Momentan nu, răspunse inspectorul, în timp ce lângă el, Holmes, dădea negativ din cap.

— Atunci poate aţi dori să mai audiaţi câteva persoane din casă? Am putea discuta în sufragerie. Ames, te rog să mă însoţeşti şi să-mi spui ce aveai de spus.

Declaraţia valetului, simplă, precisă, ne lăsă impresia unei sincerităţi perfecte. Intrase în serviciul domnului Douglas cu cinci ani în urmă, când acesta venise la Birlstone. Domnul Douglas avea faima unui gentleman bogat care făcuse avere în America. Ames găsise că stăpânul lui era un om binevoitor, comod, puţin diferit de omul obişnuit pe care-l întâlnise până atunci; dar nu poţi avea totul. Nu observase niciodată la el vreun semn de nelinişte; dimpotrivă, nu cunoştea nici un om căruia să-i fi fost atât de străin sentimentul de teamă. Dorinţa domnului Douglas era de a ridica podul în fiecare seară, fiindcă aşa se obişnuise la conac şi ţinea să păstreze vechile obiceiuri. Mergea foarte rar la Londra şi nu ieşea niciodată din sat; totuşi, cu o zi înainte, a fost plecat la Tunbridge Wells pentru târguieli. În această zi, în mod excepţional, trecea printr-o perioadă agitată, fiind foarte neliniştit şi iritat. În timpul serii, înainte de culcare, Ames tocmai aranja argintăria, când auzi soneria sunând violent. Dar până la el nu răzbătu nici o împuşcătură, ceea ce s-ar putea explica prin faptul că oficiul şi bucătăria se află în imediata apropiere a casei, separate, printr-un culoar care dă spre mai multe uşi. La auzul soneriei, guvernanta ieşi din cameră şi însoţită de valet, alergă în direcţia de unde se auzise apelul. În clipa în care ajunseră la piciorul scării, amândoi au văzut-o pe doamna Douglas coborând scările, fără să se grăbească, şi neavând întipărită pe chip nici un fel de emoţie. Tocmai terminase de coborât, ajungând în capătul scărilor, când domnul Barker îl ieşi în întâmpinare din cabinetul de lucru, şi o opri implorând-o să se întoarcă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, întoarce-te în camera dumitale! strigă el. Sărmanul Jack, e mort. Nu mai poţi face nimic. Pentru Dumnezeu, întoarce-te!

Pe scară avu loc o mică discuţie: în sfârşit, doamna Douglas se lăsă convinsă. Ea nu făcu nici o scenă, nu scoase nici un strigăt, iar doamna Allen o conduse în camera ei. În acest timp, domnul Barker se

întoarse în cabinetul de lucru urmat de Ames. Totul rămase în starea în care fusese găsită de poliţie. Lumânarea fu stinsă iar lampa aprinsă. Priviră pe fereastră, dar era noapte, întuneric beznă şi linişte, aşa încât nu auziră şi nu văzură nimic. Ames se grăbi să deruleze lanţul podului mobil, iar domnul Barker alergă să cheme poliţia.

Doamna Allen, guvernanta, nu făcu decât să confirme declaraţiile valetului. Ea ocupa o cameră mai puţin retrasă decât oficiul. Tocmai se pregătea să se culce, când auzi soneria. Dânsa era cam tare de ureche, şi din această cauză, poate, nu auzise împuşcătura; în plus, cabinetul de lucru se afla departe de camera ei. Îşi amintea că trecuse o jumătate de oră înainte să sune soneria, când auzise un zgomot asemănător unei uşi trântite. Ea îl însoţi pe domnul Ames când acesta alergă spre cabinetul de lucru. Îl văzu ieşind pe dl. Barker, nervos şi palid, în timp ce doamna Douglas cobora scările. El o opri şi o rugă să se întoarcă imediat. Aceasta se supuse şi-i răspunse ceva. Însă doamna Allen nu auzise răspunsul.

— Conduceţi-o, le-a răspuns dl. Barker, şi rămâneţi cu ea.

Doamna Allen îşi însoţi stăpâna şi încercă să o calmeze; aceasta, deşi tremura şi nu se mai putea stăpâni, totuşi nu avea intenţia să coboare. Îmbrăcată cu un simplu halat de casă, rămase lângă foc ţinându-şi capul în mâini. Doamna Allen o supraveghe toată noaptea. Ceilalţi servitori dormeau. Camerele lor se aflau în cealaltă parte a casei, aşa încât nici un zgomot nu răzbătea până acolo: ei nu interveniseră decât în momentul în care sosise poliţia. Doamna Allen nu putea adăuga nimic în afară de lamentaţii. Chemat să-şi depună depoziţia, după doamna Douglas, domnul Cecil Barker îşi completă primele declaraţii. Era convins să ucigaşul fugise pe fereastră. Din acest punct de vedere el considera pata de sânge imprimată pe pervaz drept dovadă, şi de altfel, în afara podului mobil care fusese ridicat nu exista altă ieşire. Domnul Barker nu-şi putuse explica nici ce se întâmplase cu asasinul, nici de ce îşi abandonase bicicleta, dacă aceasta fusese a lui. Credea că ar fi fost imposibil să se înece în şanţul care nu era mai adânc de trei picioare. Adevărul este că domnul Barker avea o părere destul de rezervată în privinţa ucigaşului. Douglas era un bărbat plin de reticenţă şi care lăsa în umbră anumite capitole din viaţa sa. Foarte tânăr, emigrase din Irlanda în America unde făcuse afaceri destul de bune. Era văduv, când Barker îl întâlnise în California. Cei doi se asociaseră pentru exploatarea unei mine de cărbune într-un loc numit Benito Canon.

Afacerea mergea de minune, totuşi, Douglas a vândut totul deodată şi a luat vaporul pentru Anglia. La câtva timp după asta, Barker, mărindu-şi venitul, se înapoie la Londra iar prietenia lor se reînnoi. Lui Barker i se păru că asupra lui Douglas plana un pericol; şi explica asta prin sentimentul de teamă care-l împinse brusc să plece

din California şi să se retragă undeva într-un sat englezesc. Fără îndoială că anumite societăţi secrete îl urmăreau pe Douglas cu o ură implacabilă şi puţin ar fi lipsit să nu-l ucidă. Prietenul său îi făcu anumite propuneri, deşi niciodată Douglas n-a spus despre ce societate era vorba, nici ce datorii ar avea faţă de ea. Barker presupunea că inscripţia de pe hartă avea o legătură directă cu aceasta.

— Cât timp aţi stat cu Douglas în California? îl întrebă inspectorul Mac Donald.

— Cinci ani.

— Era celibatar la fel ca dumneata?

— Era văduv.

— Aţi aflat vreodată de unde venea prima sa soţie?

— Nu. Îmi amintesc că se spunea despre ea că era suedeză, şi i-am văzut portretul. A fost o femeie foarte frumoasă. A murit de febră tifoidă cu un an înainte să-l întâlnesc pe Douglas.

— Nu cunoaşteţi nimic din trecutul lui Douglas, care să fi avut legătură cu America?

— Vorbea uneori de Chicago, unde lucrase înainte. Ţinuturile de fier şi cărbune nu-i erau străine. Călătorise mult la vremea lui.

— Făcea politică? L-ar fi putut ameninţa vreo organizaţie?

— Nu, politica nu-l interesa deloc.

— Aţi avut vreodată vreun motiv să credeţi că ar fi un criminal?

— Niciodată; n-am văzut niciodată vreun om care să aibă mai mult decât el simţul dreptăţii.

— Nu era nimic curios în felul lui de viaţă, în California?

— Plăcerea lui era să lucreze şi stătea cât mai mult în munţi, în mină. Evita locurile frecventate. M-am gândit de multe ori că s-ar putea ca cineva să-l urmărească. Plecarea lui bruscă în Europa îmi transformă bănuiala în certitudine. Trebuie să fi primit vreun avertisment deoarece la o săptămână după aceasta a fost căutat de vreo zece oameni.

— Ce fel de oameni?

— Nu prea plăcuţi la vedere. Veniseră din mină să se intereseze de el. Le-am spus că plecase în Europa şi că nu ştiam unde va sosi. Se vedea clar că nu-i vroiau binele.

— Erau americani, californieni?

— Nu ştiu dacă erau californieni; dar sigur erau americani, dar de o condiţie îndoielnică; în orice caz nu erau mineri. Am fost fericit când i-am văzut plecând.

— Au trecut şase ani de atunci?

— Aproape şapte.

— Ţinând cont de faptul că v-aţi asociat cu Douglas în California, timp de cinci ani, înseamnă că au trecut unsprezece ani de când aţi încheiat afacerea, nu-i aşa?

— Da, aţi calculat corect.

— Trebuie să fi avut motive foarte grave ca să fi fost atât de urât, dacă a fost urmărit atâta vreme.

— Tot timpul era preocupat de acest lucru, care arunca o umbră asupra întregii lui vieţi.

— Nu credeţi însă că un om care se simte tot timpul în pericol ar fi trebuit să reclame la poliţie?

— Poate că era vorba de un pericol împotriva căruia nu exista nici un mijloc de protecţie. Să ştiţi un lucru: Douglas era tot timpul înarmat. Revolverul său era nelipsit din buzunar. Nenorocirea a fost că în noaptea trecută era îmbrăcat în halat şi n-a avut revolverul la el. Odată podul ridicat, se simţea liniştit.

— Aş vrea să clarific problema datelor, zise Mac Donald. Sunt şase ani de când Douglas a plecat din California. L-aţi urmat imediat, la interval de un an, nu-i aşa?

— Perfect.

— Astăzi ar fi împlinit cinci ani de când s-a recăsătorit. Eraţi cu el în perioada în care s-a recăsătorit?

— M-am întors cu o lună înainte de a se căsători, i-am fost martor la cununie.

— Aţi cunoscut-o pe doamna Douglas înainte de a se căsători cu prietenul dvs.?

— Nu. Am fost plecat prin lume, timp de zece ani.

— Dar înainte, aţi văzut-o de multe ori?

Barker îl privi cu severitate pe detectiv.

— Prin urmare, l-aţi văzut deseori pe Douglas, reluă el.

— În ceea ce o priveşte pe doamna Douglas n-am văzut-o de multe ori; dar nu poţi frecventa casa unui bărbat fără să-i cunoşti soţia. Iar dacă vă închipuiţi că ar putea exista cel mai mic raport…

— Nu-mi închipui nimic, domnule Barker. Am datoria de a nu neglija nici un element informativ. Nu există nici un gând care să vă ofenseze referitor la persoana dvs.

— Anumite întrebări constituie o ofensă prin ele însele, răspunse Barker pe un ton glumeţ.

— Noi încercăm să stabilim faptele, este în interesul tuturor să iasă adevărul la lumină. Domnul Douglas aproba întru totul prietenia dvs. cu soţia sa?

Barker păli. Îşi uni mâinile într-o strângere convulsivă.

— Nu aveţi, strigă el, dreptul de a-mi pune acea întrebare. Cu ce vă poate ajuta la rezultatul anchetei?

— Totuşi, insist să-mi spuneţi.

— Ei, bine, refuz să răspund.

— Fie! Dar cred că vă daţi seama că refuzul dvs. echivalează cu un răspuns, căci, dacă nu aveţi nimic de ascuns, de ce n-aţi răspunde?

Domnul Barker tăcu o clipă; faţa lui trasă de oboseală, sumbră, sprâncenele joase, îi dădeau impresia unei puternice concentrări interioare. Ridică apoi capul şi spuse zâmbind.

— Dumnezeule, domnilor, presupun că vă faceţi datoria şi că nu din cauza mea veţi avea greutăţi. Singurul lucru pe care vi-l cer este de a nu adăuga printr-o simplă întrebare, noi suferinţe şi aşa destule, doamnei Douglas. De ce nu recunoaşteţi? Sărmanul Douglas nu avea decât un defect: gelozia. Îmi era cel mai bun prieten; niciodată nu am ţinut la altcineva atât de mult. Era foarte ataşat soţiei sale. Astfel, obişnuindu-se cu vizitele mele şi lăudându-mă de câte ori se ivea ocazia, nu suporta ca soţia lui să discute cu mine sau să existe ceva între noi, nici măcar cea mai subtilă urmă de simpatie. Gelozia îl făcea să-şi iasă din fire, nu se mai stăpânea, ajungând la accese de nebunie. De nenumărate ori, i-am jurat că nu voi mai pune piciorul în casa lui. Atunci însă, îmi scria scrisori contradictorii, în care îmi cerea iertare. Ascultaţi-mă bine, domnilor! Vă voi spune un ultim cuvânt: pot afirma cu deplină certitudine că nici un bărbat nu a avut o soţie mai iubitoare, mai fidelă şi nu sunt ipocrit dacă afirm că, un prieten la fel de loial.

Spusese acestea pe un ton plin de convingere. Însă inspectorul Mac Donald nu se lăsa aşa uşor păcălit.

— Ştiaţi că i s-a sustras inelul de căsătorie? continuă el.

— Aşa se spune.

— Cum să se spună? Este un fapt.

Confuzia şi ezitarea puseseră stăpânire pe Barker.

— Vroiam să spun că Douglas putea să şi-l scoată şi singur.

— Simpla absenţă a inelului, oricare ar fi fost persoana care l-a făcut să dispară, ar da de gândit şi poate ar face legătura între căsătorie şi dramă, nu-i aşa?

Barker ridică din umeri.

— Nu am stat să reflectez la ce s-ar fi gândit el atunci. Dar dacă dvs. credeţi, într-un fel sau altul, că acest lucru ar pune la îndoială onoarea doamnei Douglas.

Privirile lui Barker aruncau flăcări; totuşi el putu în cele din urmă să-şi stăpânească emoţia.

— … Greşiţi, asta este părerea mea!

— Nu cred, răspunse rece inspectorul, că pentru moment, mai avem de pus vreo întrebare.

— Un mic amănunt, zise Holmes, când aţi intrat în cabinetul de lucru, singur, lumânarea mai ardea încă pe masă, nu-i aşa?

— Da!

— În lumina ei slabă v-aţi dat seama de adevărata tragedie a evenimentului.

— Da

— Aţi sunat imediat pentru a cere ajutor?

— Da, imediat.

— Vi s-a răspuns cu promptitudine?

— Într-un minut.

— Şi, în acest moment, nu mai era aprinsă lumânarea, ci lampa? Iată un fapt demn de luat în seamă.

Barker păru din nou puţin dezorientat.

— Eu nu văd nimic extraordinar, domnule Holmes, zise el după o pauză. Lumânarea lumina slab; primul gând a fost să pot vedea mai bine; şi pentru că lampa se afla pe masă, am aprins-o.

— De ce aţi stins lumânarea?

— Dar era firesc…

Holmes se opri aici, iar Barker, după ce ne privi pe toţi, rând pe rând, cu o privire care-i trăda îndoiala, ne întoarse spatele şi ieşi.

Inspectorul Mac Donald o înştiinţă pe doamna Douglas că într-un minut va trebui să fie la dispoziţia noastră. Doamna Douglas ne spuse că ar prefera să ne întâlnească în sufragerie. Era complet diferită de persoana cu chip dureros pe care mi-o închipuisem; intră calmă, frumoasă, înaltă, demnă, în toată strălucirea celor treizeci de ani ai săi. Era foarte palidă şi obosită ca după o luptă crâncenă; avea însă o atitudine deosebită, graţie şi mâini delicate, care, aflate pe marginea mesei, nu tremurau mai mult decât ale mele. Ne privi pe fiecare trist, dar şi cu un fel de curiozitate amestecată cu milă. În sfârşit, interogaţia din priviri fu exprimată cu voce tare.

— Aţi găsit ceva? întrebă ea.

Oare visam? Mi s-a părut că în spatele acestei întrebări se afla mai mult teamă decât speranţă.

— Am luat toate măsurile necesare, doamnă Douglas, răspunse inspectorul. Fiţi sigură că nu se va întâmpla nimic.

— Nu faceţi economie de bani, zise ea, cu o voce slabă, reţinută. Aş dori să nu precupeţiţi nici un efort.

— Poate vreţi să ne daţi câteva lămuriri care ar clarifica unele probleme?

— Mă îndoiesc de acest lucru; dar tot ce ştiu va fi pus în serviciul dvs.

— Domnul Barker ne-a declarat că dvs. nu aţi văzut nimic; dar nu aţi intrat în camera în care s-a produs drama?

— Nu. Domnul Barker m-a oprit pe scară, convingându-mă să mă întorc în camera mea.

— Asta o ştim. În momentul în care aţi auzit împuşcătura aţi fugit imediat?

— Am îmbrăcat un halat de casă şi am coborât.

— Cât timp a trecut de când s-a auzit împuşcătura şi până în momentul în care domnul Barker v-a oprit pe scară?

— Presupun că au trecut aproximativ două minute; în astfel de momente nu poţi calcula timpul. Domnul Barker mă implora să urc din nou, deoarece nu eram de folos nimănui, aşa încât doamna Allen, mă conduse în cameră. Credeam că trăiesc un coşmar!

— Puteţi aprecia cu aproximaţie cât timp s-a scurs din clipa în care soţul dvs. a coborât şi până când s-a auzit împuşcătura?

— Nu ştiu. Nu l-am auzit în momentul în care a ieşit din baie. În fiecare seară soţul meu controla casa de teamă să nu izbucnească vreun incendiu. Era singurul lucru de care se temea.

— Este exact punctul în care doream să ajung, doamnă Douglas. L-aţi cunoscut pe soţul dvs. în Anglia, nu-i aşa?

— Da, eram căsătoriţi de cinci ani.

— V-a vorbit vreodată, de ceva ce i s-a întâmplat atunci când a ajuns în America şi care i-ar fi pus viaţa în pericol?

Doamna Douglas reflectă înainte de a răspunde.

— Am simţit totdeauna plutind pericolul asupra lui, dar refuza să-mi vorbească despre asta. Nu pentru că n-ar fi avut încredere în mine, căci între noi încrederea şi afecţiunea erau totale, ci pentru a îndepărta din jurul meu tot ceea ce însemna nelinişte. Se gândea că mi-aş face probleme, şi de aceea, din acest punct de vedere, prefera să tacă.

— Atunci cum aţi reuşit să aflaţi?

Chipul doamnei Douglas se lumină de un zâmbet trecător.

— Credeţi că un soţ poate ascunde toată viaţa un secret faţă de cea care îl iubeşte? Descoperisem din comportarea lui că avea un secret. Îmi dădeam seama că dorea să-mi ascundă anumite întâmplări din perioada trăită în America. Le descopeream cu dibăcie, din cuvintele care-i scăpau şi după felul cum îşi cerceta vizitatorii inopinaţi. Am constatat că avem duşmani puternici şi credea că aceştia sunt tot timpul pe urmele lui. Eram sigură de asta, deoarece, timp de cinci ani, n-a ieşit din sat fără ca să tremur de fiecare dată când nu se întorcea la timp.

— V-aş putea întreba, spuse Holmes, care au fost cuvintele ce v-au trezit atenţia?

— „Valea Groazei”, răspunse doamna Douglas. Uneori spunea: „Am fost odată în Valea Groazei, şi încă n-am ieşit de acolo”. „Oare nu vom ieşi niciodată din Valea Groazei? l-am întrebat eu într-o zi, când l-am văzut mai preocupat decât de obicei”. „Uneori mi se pare că am ieşit”, îmi răspunse el.

— L-aţi întrebat desigur, ce înţelegea el prin Valea Groazei?

— Da; dar atunci chipul îi devenea grav, scutura din cap: „Asta este, îmi zise el, o nenorocire la fel de mare ca atunci când unul din noi ar intra pentru totdeauna în propria-i umbră. Dumnezeul fie lăudat ca această umbră să nu apese asupra ta!” Poate prin aceste

cuvinte el desemna vreun loc unde trăise înainte şi avusese aventuri teribile. Mai mult, însă nu am putut afla.

— Şi nu v-a spus nici un nume?

— Ba da, odată, acum trei ani, delirând în timpul unei febre, după un accident de vânătoare, îmi amintesc că repeta continuu un nume. Îl pronunţa pe un ton mânios, cu un fel de oroare: Mac Ginty, stăpânul Mac Ginty! L-am întrebat, când s-a trezit, cine era acest stăpân Mac Ginty, şi al cui stăpân era? „Slavă Domnului că nu-i al meu!" îmi răspunsese el râzând. Altceva n-am putut afla. Însă eu am făcut o legătură între Mac Ginty şi Valea Groazei.

— Încă o întrebare, zise Mac Donald. Dacă nu greşesc, l-aţi cunoscut pe domnul Douglas într-un pension de familişti, la Londra, şi aţi fost de acord cu cererea lui în căsătorie. A existat în această căsătorie o notă de romantism, ceva misterios, deosebit?

— Un fel de romantism a existat; totdeauna e aşa. Dar mister, nu.

— Nu a avut nici un rival?

— Nici unul. Eram absolut liberă.

— Cred că aţi aflat că i s-a scos de pe deget inelul de căsătorie. Acest lucru nu vă sugerează nimic? Să presupunem că un vechi duşman, regăsindu-i urmele, a comis crima: ce motiv putea avea acest om de a-i lua inelul? Aş putea jura că un surâs vag plutea pe buzele doamnei Douglas

— Într-adevăr, nu-mi dau seama, răspunse ea. Este un lucru extraordinar.

— Nu vă mai pot reţine mult timp, încheie Mac Donald. Scuzaţi-mă că v-am deranjat la o astfel de oră. Vor trebui clarificate multe lucruri pe care vi le vom prezenta la timp şi pe măsură ce le vom cerceta.

Doamna Douglas se ridică şi timp de o secundă, am citit în ochii ei aceeaşi privire întrebătoare pe care o avusese în clipa în care intrase şi parcă spunea: „Cum v-a plăcut mărturia mea?" Apoi se înclină şi se îndepărtă.

— E frumoasă, cu adevărat frumoasă, spuse Mac Donald gânditor, după ce aceasta închise uşa. Acest Barker a stat aici o bună perioadă de timp. Este un tip căruia nu-i lipseşte farmecul în compania unei femei. A recunoscut faptul că mortul era gelos; poate cunoştea personal motivele acestei gelozii. Apoi intervine şi incidentul cu inelul, asupra căruia nu dorea să se oprească. Bărbatul care-l scoate mortului inelul de pe deget…

— Ei, ce spui de asta, domnule Holmes?

Prietenul meu, părea să mediteze, ţinându-şi capul în mâini. Deodată se ridică şi sună.

— Ames, spuse el când apăru valetul, unde este domnul Cecil Barker?

— Mă duc să văd, domnule.

După o clipă, Ames veni să ne anunţe că dl. Barker se afla în grădină.

— Ames, îţi aminteşti cu ce era încălţat dl. Barker noaptea trecută, când l-ai întâlnit în cabinetul de lucru?

— Da, domnule Holmes. Avea pantofi. I-am adus ghetele ca să poată chema poliţia.

— Unde-i sunt acum pantofii?

— Mai sunt încă sub scaunul din hol.

— Foarte bine, Ames. Este firesc ca noi să putem face diferenţa între amprentele lăsate de dl. Barker şi urmele paşilor veniţi din afară.

— Da, domnule. În ceea ce mă priveşte, eu am observat că pantofii domnului Barker erau pătaţi de sânge, ca şi ai mei, de altfel.

— Asta se înţelege, având în vedere aspectul camerei. Perfect, Ames. Vă vom suna dacă vom mai avea nevoie de dumneata.

Câteva minute mai târziu, merserăm în cabinetul de lucru. Holmes luase din hol pantofii. Aşa cum observase şi valetul, amândouă perechile aveau urme de sânge. Dintr-o singură mişcare, cu o agilitate de felină, el se aplecă şi puse unul din pantofi pe pervaz, în colţul în care se afla pata de sânge: pantoful corespundea exact urmei. Atunci, fără a spune vreun cuvânt, zâmbi celor doi colegi ai săi. Emoţia pusese stăpânire pe inspector. Când începu să vorbească, accentul său era asemeni sunetului scos de un băţ plimbat pe o grilă.

— La dracu! Nu-i nici o îndoială! zise el. Barker însuşi a murdărit fereastra! Semnul este mai mare decât al oricărei alte ghete. Este amprenta unui picior plat. Acum, totul se leagă. Dar ce rol joacă el aici, domnule Holmes? Ce rol joacă?

— Da, ce rol? repetă Holmes, absorbit de gânduri.

White Mason începu să râdă, frecându-şi mâinile groase cu satisfacţie profesională.

— Am spus eu că îi vom veni de hac, zise el. Şi am avut dreptate!

VI
SHERLOCK HOLMES ARE PROBLEME

Holmes şi ceilalţi doi detectivi se adânciră şi mai mult în amănunte în următoarele zile. I-am părăsit deci, pentru a ajunge la modesta noastră cameră de la hanul din sat. Mai întâi însă, am dat o raită prin grădina, ciudat de îmbătrânită, care se afla în faţa casei.

Rânduri de tisă tăiată, foarte groasă, răsucită sub diferite forme înconjurau casa; era un fel de centură a peluzei, întinsă, în centrul căreia se afla un cadran solar. Toate acestea emanau o linişte binefăcătoare, calmantă pentru nervii mei tracasaţi. Puteam în acea atmosferă pacifică să uit sau să nu-mi mai amintesc decât ca pe un vis urât, tristul cabinet de lucru, pe parchetul căruia se afla întinsă o baltă de sânge. Totuşi, tot plimbându-mă de colo-colo pentru a-mi linişti sufletul, un incident penibil mă readuse la realitatea neagră, smulgându-mă sentimentului paşnic de care eram stăpânit. În colţul cel mai îndepărtat al casei, dincolo de zidul viu al grădinii, se afla o bancă de piatră, care nu putea fi zărită din apropierea casei. Tocmai mă apropiam de acest loc, când un zgomot îmi atrase atenţia: o voce plăcut timbrată de bărbat, căreia îi răspundea râsul sacadat al unei femei. N-aveam decât să merg până acolo pentru a mă găsi în faţa doamnei Douglas şi a lui Barker, care ar fi dorit să spulbere prezenţa mea într-o clipă. Îmi atrase atenţia chipul doamnei Douglas. În sufragerie, cu puţin timp înainte, o văzusem gravă şi discretă; acum îşi scoase de pe faţă vălul durerii false şi bucuria de a trăi îi lumina ochii; o sclipire a privirii lui Barker o învelise atât de mult, încât întreaga sa făptură iradia încă. Barker stătea aplecat, cu mâinile pe genunchi; chipul lui frumos se mulţumea să zâmbească. În clipa în care am apărut, pe feţele lor reveni vechea mască, însă prea târziu. I-am văzut schimbând rapid câteva cuvinte. Apoi Barker se ridică şi mi se adresă.

— Iertaţi-mă, domnule, zise el. Sunteţi doctorul Watson, nu-i aşa?

I-am răspuns printr-un salut atât de rece, încât se puteau vedea clar, sentimentele mele faţă de comportarea lor.

— Nu există nici un dubiu, referitor la prietenia care vă leagă de Sherlock Holmes, fiind cunoscută de toată lumea. I-aţi putea totuşi acorda doamnei Douglas câteva secunde?

L-am urmat cu mare greutate. Revedeam în minte cadavrul desfigurat zăcând acolo jos, pe parchet, într-o cameră oarecare. Abia trecuseră câteva ore de la tragicul eveniment nocturn, şi, în grădina mortului, soţia sa, împreună cu cel mai bun prieten, căutau adăpostul unei tufe pentru a râde împreună. M-am apropiat de doamna Douglas,

extrem de rezervat. Suferisem înainte, în sufragerie, văzându-i durerea; de data asta însă, privirea sa nu o susţinu pe a mea; nu întâlni nici un fel de simpatie.

— Credeţi, poate, că sunt un om insensibil, fără inimă? zise ea.

I-am răspuns printr-un ridicat de umeri.

— Asta nu mă priveşte.

— Într-o zi îmi veţi da dreptate. Dacă aţi şti…

— De ce l-ar interesa aşa ceva pe doctorul Watson? zise Barker vioi. A afirmat chiar dânsul că nu-l interesează.

— Iar eu vă cer permisiunea de a-mi continua plimbarea, adăugai eu.

Doamna Douglas însă insistă.

— Vă rog, doctore Watson, o clipă! Avem o problemă pe care numai dvs. aţi putea să o rezolvaţi şi de care va depinde mersul cercetărilor. Nimeni nu cunoaşte mai bine decât dvs. relaţiile domnului Holmes cu poliţia. Credeţi că dacă ar primi, sub semnătura strict secret, o mărturisire, ar preda-o neapărat detectivilor?

— Da, completa Barker, este pe deplin dependent de ei? Sau acţionează de unul singur?

— Este un punct asupra căruia nu sunt obligat să vă răspund.

— Vă rog, vă implor, doctore Watson! Dacă lămurim această problemă, ne… îmi faceţi un mare serviciu! În glasul doamnei Douglas era atâta sinceritate, încât, uitând o clipă de nesocotinţa ei, am cedat.

— Dl. Holmes, în cercetările sale, acţionează din proprie iniţiativă, am răspuns eu. Nu ascultă decât de el însuşi, şi, în cazul la care vă referiţi, nu se lasă condus decât de propria lui judecată. În acelaşi timp însă e respectat de poliţie, cercetând acelaşi caz în acelaşi timp cu aceasta, şi nu i s-ar ascunde nimic care ar stârni bănuieli, pentru descoperirea criminalului şi predarea acestuia în mâinile Justiţiei. Este tot ce vă pot spune, şi n-aş face altceva decât să mă adresez domnului Holmes personal pentru informaţii mai ample.

După cele spuse, mi-am scos pălăria şi m-am îndepărtat, lăsându-i pe doamna Douglas şi pe dl. Barker pe banca de piatră. În clipa în care am cotit pe partea cealaltă a clădirii, am aruncat o privire în direcţia lor şi i-am văzut discutând foarte aprins. Priveau spre mine, ceea ce îmi confirma faptul că discutau despre întâlnirea mea cu ei.

— Nu am nevoie de secretele lor, îmi răspunse Holmes, când îi povesti incidentul. Prietenul meu îşi petrecuse ziua la conac împreună cu colegii săi, şi-mi povesti cu o poftă nebună, timp în care eu i-am pregătit un ceai concentrat.

— Nu, continuă el, fără secrete. Mi-ar aduce neplăceri în cazul unei arestări pentru complicitate la crimă cu premeditare.

— Crezi că vom putea aresta pe cineva?

— Dragul meu Watson, lasă-mă să-ţi ofer al patrulea ou, după

care vom vedea cum stau lucrurile. Nu vreau să spun că aş fi ajuns departe cu cercetările; departe de mine acest lucru. Dar când vom găsi haltera care lipseşte…

— Haltera?

— Dragul meu, Watson. N-ai ghicit încă? Acest mister va fi rezolvat numai când vom găsi cealaltă halteră. Haide! Haide! Nu mai face figura asta! Nici unul dintre cei de faţă, nici inspectorul Mac Donald nici excelentul provincial, n-au sesizat importanţa acestui fapt. O singură halteră, Watson! Imaginează-ţi un gimnast care nu foloseşte decât o singură halteră! Imaginează-ţi acea dezvoltare unilaterală, pericolul unei curbări dorsale! Gândeşte-te, Watson, gândeşte-te!

Vorbea cu gura plină în timp ce mânca. Ochii îi străluceau de răutate, s-ar fi spus că era satisfăcut de starea mea de indispoziţie. Îmi amintesc de zilele şi nopţile când, pierzând noţiunea de hrană, se încrâncena să rezolve vreo problemă exasperantă şi deconcertantă, iar trăsăturile feţei sale se crispau datorită unui efort mental exagerat. În sfârşit îşi aprinse pipa şi, instalat în colţul cel mai retras al încăperii, începu să vorbească încet, volubil, ca un om pe care nu-l preocupă continuitatea discursului său, dar, care, pur şi simplu, gândeşte cu voce tare.

— O minciună Watson, o mare, enormă, insuportabilă şi ireparabilă minciună… Iată ce vom găsi la sfârşitul anchetei, iată punctul nostru de plecare! Toată povestea lui Barker a fost minciună! Minciună a fost şi declaraţia doamnei Douglas! Există o complicitate a minciunii între cei doi, aşa încât mă întreb: ce interes au să mintă? Care este adevărul pe care vor să-l ascundă?

Eu ştiu că ei mint, deoarece minciunile lor exagerate exclud orice posibilitate de a afla adevărul. Gândeşte-te că după cele spuse de ei, după înfăptuirea crimei, ucigaşul nu a avut decât un minut, timp în care i-a scos mortului inelul din deget, inel care se afla sub alt inel, i l-a pus pe celălalt la loc, ceea ce în realitate nu i-ar fi trecut prin cap să o facă şi totodată să depună lângă cadavru ciudata hartă.

Acest lucru este absolut imposibil! Ai destulă minte ca să-ţi dai seama că de fapt, furtului i-a precedat crima. Faptul că lumânarea nu a ars decât foarte puţin timp, demonstrează că între asasin şi victimă nu a avut loc o discuţie care să dureze mult timp. Admiţând că Douglas a consimţit să-i dea inelul, acest om, despre care ni s-a spus că ar avea un caracter întreprinzător, crezi că i l-a dat imediat? La prima somaţie?

Nu, Watson, asasinul a rămas o vreme cu mortul, după care a aprins lampa. Sunt sigur de asta. Oare împuşcătura i-a cauzat, după toate aparenţele, moartea? Deci, s-a tras cu puşca mai devreme decât s-a spus! Ştiind că la acest punct s-ar putea să existe o greşeală, ne aflăm acum în prezenţa unui acord între două persoane care au auzit

împuşcătura: Barker şi doamna Douglas. Pe de altă parte, însă, sunt în măsură să demonstrez că pata de sânge rămasă pe pervazul ferestrei, a fost imprimată special de Barker, cu intenţia de a păcăli poliţia; cred că eşti de acord cu faptul că, în ceea ce-l priveşte pe asasin, lucrurile au luat o întorsătură nefavorabilă. Acum ar trebui să aflăm exact ora la care s-a petrecut drama. Până la orele zece şi jumătate servitorii circulă prin casă, într-un continuu du-te-vino! Deci, până atunci nu s-a petrecut nimic! La orele 11 şi un sfert toţi sunt în camerele lor în afară de Ames care are treabă în oficiu. Am procedat la câteva mici experienţe în această dimineaţă, după plecarea dvs. şi am constatat că Mac Donald făcuse mult zgomot în cabinetul de lucru, iar uşile odată încuiate, nu mai venea nimeni la oficiu. Nu la fel stăteau lucrurile în camera guvernantei: ea se afla la cea mai mică distanţă pe coridor şi putea auzi de aici orice zgomot, oricât de mic ar fi fost…

Împuşcătura produsă de o armă de vânătoare, este, într-o anumită măsură, amortizată, atunci când se trage de foarte aproape; în această situaţie nu trebuie să aibă decât un ecou relativ; cu toate acestea, în liniştea nopţii se putea auzi cu uşurinţă, până în camera doamnei Allen. Deşi fiind puţin cam surdă, după câte se pare, doamna Allen a mărturisit în depoziţia sa că, înainte cu o jumătate de oră de a se auzi împuşcătura, a auzit şi zgomotul unei uşi trântite. Deci cu o jumătate de oră înainte de a fi alertată toată casa, pe la orele 11 fără un sfert. Nu mă îndoiesc că acea detunătură marca momentul precis al crimei. De aceea, presupunând că domnul Barker şi doamna Douglas nu sunt cu adevărat criminali, trebuie să aflăm ce au făcut, între orele 11 fără un sfert, ora când s-a auzit zgomotul împuşcăturii, moment în care ei s-au avântat pe scări, şi orele 11 şi un sfert adică ora la care au fost chemaţi servitorii. Ei bine, ce au făcut ei în acest timp? De ce n-au dat imediat alarma? Este întrebarea care ne preocupă în permanenţă; când vom putea răspunde, vom fi avansat cât de puţin în adâncul problemei.

— Şi eu am sentimentul ferm al unei înţelegeri între aceste două persoane, zisei eu. Doamna Douglas trebuie să lipsită de inimă ca să râdă aşa cum a făcut-o pentru nu ştiu ce glumă, la numai câteva ore după asasinatul care a lăsat-o văduvă. Este clar că, însăşi prin felul în care ne-a relatat evenimentele, nu a avut o comportare potrivită pentru o soţie.

— Ştii, Watson, că am o admiraţie reţinută faţă de sexul opus; ei bine, ai încredere în experienţa mea. Există puţine femei, cu minimum de respect faţă de soţul lor, şi care ar permite ca un bărbat să intervină între ea şi cadavrul acestuia. Watson, în caz că mă voi căsători vreodată, sper să inspir destulă afecţiune soţiei mele, pentru a nu se lăsa atât de uşor dusă de guvernanta sa dacă s-ar întâmpla să zac pe jos, la câţiva paşi de ea. Toate acestea, de altfel, sunt situaţii de

comedie ieftină, deoarece observatorului cel mai puţin avizat i s-ar părea suspect ca o femeie să se poată abţine în astfel de momente. Dacă nu s-ar fi întâmplat nimic, aş considera acest incident ca un acord perfect între cei doi.

— Vă gândiţi cumva că Barker şi doamna Douglas au comis crima?

— Watson, ai un talent teribil să spui lucrurilor pe nume, zise Holmes agitându-şi pipa spre mine; ţinteşti la punct fix; întreabă-mă dacă nu cumva cred că doamna Douglas şi Barker ştiu adevărul, deci ştiu cine este criminalul şi s-au înţeles să-l ascundă. Eu îţi voi răspunde sincer: sunt sigur că ei cunosc şi ascund adevărul, dar propunerea dumitale redutabilă nu este la fel de evidentă. Să vedem ce dificultăţi întâmpină: Să presupunem că doamna Douglas şi Barker, uniţi printr-o iubire vinovată, au vrut să se debaraseze de cel care-i deranja. Presupunere gratuită, căci o anchetă indiscretă faţă de servitori şi diverse alte persoane nu a confirmat aceasta. S-ar părea chiar că exista o apropiere foarte mare între soţii Douglas.

— Mai degrabă aş crede contrariul, spusei eu amintindu-mi chipul frumos al femeii în timp ce râdea în grădină.

— Dădea impresia, cel puţin, a unei armonii perfecte, dar să ne închipuim că Barker şi doamna Douglas, cu o artă perfectă a disimulării i-ar înşela pe toţi, ascunzând împreună cu ceilalţi asasinul soţului el.

Holmes reflectă.

— Te ascult, Watson. Eşti pe cale de a descoperi un sistem după care tot ceea ce se afirmă începând cu principiul de bază, este fals. Nu acorzi nici o şansă pentru a pătrunde mai departe; după dumneata, nu există nici o ameninţare ascunsă, nici o Vale a Groazei, nici un stăpân, nimic de acest fel. Asta înseamnă să generalizezi totul, făcând un fel de tabula rasa. Unde ajungem? Aici. Pentru a explica crima, ei inventează o fabulă. Abandonând bicicleta în parc, ei speră să se creadă într-o intervenţie din afară. Pata de sânge imprimată pe pervaz, harta lăsată lângă cadavru; apoi se pregătesc şi ei pentru aceeaşi demonstraţie. În ipoteza dumitale intră o mulţime de fapte. Dar iată altele care nu se potrivesc deloc. Cum se face că din o mie de tipuri de arme va fi aleasă o armă de vânătoare, una din acelea pe care le folosesc americanii? Cum s-a întâmplat că anumite persoane nu au auzit zgomotul, şi culmea întâmplării, ca doamna Allen să nu iasă când aude bătându-se într-o uşă. Doamna Douglas şi Barker fiind presupuşii vinovaţi, cum îţi explici aceste două puncte, Watson?

— Pe legea mea că nu-mi explic…

— Pe de altă parte, dacă o femeie şi amantul ei conspiră la uciderea soţului, se vor acuza unul pe altul, făcând gestul ostentativ de a scoate inelul de căsătorie al mortului? Crezi că e posibil, Watson?

— Nu, însă…

— Şi dacă ţi-ar veni ideea să ascunzi şi să abandonezi o bicicletă, crezi că ai rezista mult timp? Nu! Nici cel mai mărginit detectiv nu s-ar lăsa prins în această capcană ieftină; o bicicletă fiind primul lucru de care criminalul ar avea nevoie pentru a-i induce în eroare.

— Mărturisesc că nu înţeleg deloc ce rol are bicicleta!

— Totuşi, nu există vreo întâmplare pentru care să nu se găsească o explicaţie firească. Ca simplu exerciţiu mental, lasă-mă să-ţi expun o posibilitate raţională. Simplă imaginaţie, bineînţeles, însă imaginaţia nu se bazează de cele mai multe ori pe adevăr? Să ne imaginăm deci că viaţa lui Douglas ascundea o faptă de care se făcea vinovat şi care constituia un secret, deci, un secret de care i-ar fi ruşine. Să presupunem că ar fi urmărit de răzbunarea unui individ, a unui străin, acest străin îl asasinează şi pentru o raţiune care îmi scapă, îi sustrage inelul. Înainte de a reuşi să se depărteze, Barker şi doamna Douglas sosesc pe neaşteptate. El îi avertizează că arestarea sa nu va avea alt rezultat decât un scandal îngrozitor. Barker şi doamna Douglas sunt de acord şi preferă să-l lase să plece. Pentru asta coboară podul; care funcţionează fără zgomot, şi-l ridică după ce l-a lăsat pe individ să treacă. Acesta are motivele lui să creadă că se va salva mai uşor pe jos decât cu bicicleta; o lasă, deci, într-un loc unde nu va fi descoperită înainte de a fi destul de departe. Până aici rămânem în limitele posibilului, nu-i aşa?

— Doamne dumnezeule, bineînţeles, am spus eu cu oarecare rezervă.

— Să ne amintim, Watson, că tot ce s-a întâmplat, nu fost nimic extraordinar. Şi în plus, pentru a reveni la ipoteza noastră, doamna Douglas şi Barker, care nu sunt neapărat ei cei vinovaţi, îşi dau seama, că, odată ucigaşul plecat, se află într-o situaţie în care le va fi greu să demonstreze că n-au fost implicaţi sau n-au ajutat la îndeplinirea crimei. Se sfătuiesc amândoi, însă acţionează destul de stângaci. Pentru a marca drumul parcurs de criminal în momentul în care a fugit, Barker a imprimat pe pervazul ferestrei talpa însângerată a pantofului. Numai el şi doamna Douglas sunt singurii care au auzit împuşcătura, astfel încât nu au sunat clopoţelul de alarmă, decât atunci când au vrut, după o jumătate de oră.

— Cum credeţi că o să demonstraţi toate acestea?

— Dacă există un străin amestecat în această afacere am putea să-l depistăm şi să-l arestăm; ar fi cea mai elocventă probă. Dacă nu… Ei bine, arta nu şi-a epuizat încă resursele. Cred că mi-ar face foarte bine să petrec singur o seară în cabinetul de lucru.

— Singur, o seară întreagă?

— Într-o clipă mă voi întoarce la conac. Am convenit cu stimabilul Ames, care are faţă de Barker doar o umbră de simpatie. Mă

voi instala în cameră să văd dacă atmosfera de acolo nu-mi inspiră ceva. Am încredere în Genius Loci. Zâmbeşti, prietene Watson? Răbdare. Apropo, nu cumva mai ai umbrela cea mare?

— Iat-o! Dacă doreşti, ţi-o împrumut.

— Cu plăcere, ce armă jalnică!

— Dacă există vreun pericol…

— Nimic serios scumpul meu Watson; fără asta ţi-aş solicita să mă însoţeşti, însă îţi cer umbrela. Abia aştept să-mi revăd colegii revenind de la Tunbridge Wells, unde încearcă să afle cine este proprietarul bicicletei.

White Mason şi inspectorul Mac Donald nu s-au întors din expediţia lor decât la miezul nopţii. Erau entuziasmaţi: datorită cercetărilor, spuneau ei, au reuşit să facă un pas mare.

— Da, cu asta sunt de acord, zise Mac Donald. Nu eram sigur că asasinul putea fi un străin; acum nu mă mai îndoiesc de acest fapt. Am identificat bicicleta şi am obţinut semnalmentele individului. A fost o etapă care ne-a deschis drumul.

— Acesta ar putea fi foarte bine începutul sfârşitului, răspunse Holmes. Complimentele mele cele mai sincere.

— Am plecat de la faptul că domnul Douglas părea să se simtă rău – de când se întoarse de la Tunbridge Wells unde fusese cu două zile înainte. Prin urmare, de la Tunbridge Wells îi venea ameninţarea şi, în consecinţă, de acolo venise, probabil, biciclistul. Am luat bicicleta şi ne-am plimbat din hotel în hotel. Directorul companiei comerciale a recunoscut-o ca fiind a unui numit Hargrave care locuise cu două zile înainte într-o cameră de aici. Hargrave nu avea bagaje, decât o mică bicicletă şi o mică valiză. S-a înscris în registru ca venind de la Londra fără a da vreo adresă. Valiza era fabricată la Londra, iar conţinutul ei era englezesc, însă călătorul era negreşit american.

— Bine, bine, zise vesel Holmes. În timp ce emiteam tot felul de teorii împreună cu prietenul meu, Watson, voi vă făceaţi tot felul de probleme. Asta m-a făcut să înţeleg că trebuie să fiu practic, domnule Mac.

— Chiar aşa, domnule Holmes, răspunse inspectorul pe un ton satisfăcut.

— Dar, am obiectat eu, ceea ce raportează domnul Mac nu se încadrează în teoriile dumitale?

— Rămâne de văzut. Spune până la capăt, domnule Mac. Nu există nimic care să permită identificarea acestui Hargrave?

— Nimic, sau atât de puţine lucruri, căci individul şi-a luat toate măsurile de precauţie. Nu există nici hârtii, nici scrisori, nici semne de îmbrăcăminte; o simplă hartă rutieră a comitatului se afla pe masă. Individul a părăsit hotelul cu bicicleta, ieri dimineaţa după dejun. N-am mai auzit vorbindu-se despre el până la ancheta asta.

— Această situaţie dă de gândit, domnule Holmes, zise White Mason. Ne-am putea închipui că individul ar fi putut reveni la hotel ca un turist oarecare? Probabil îşi dădea seama că directorul hotelului va chema poliţia şi va stabili o legătură între ucigaş şi dispariţia lui.

— Fără îndoială. Dar până acum a crezut poate că a acţionat înţelept, devreme ce mai aleargă încă. Aveţi semnalmentele lui?

Mac Donald îşi consultă carnetul.

— Destul de vag; nu cred că a fost remarcat. Totuşi, portarul, bărbatul din birou şi femeia de serviciu au declarat următoarele semnalmente: talie mijlocie, cinci picioare şi nouă degete, vârsta în jur de cincizeci de ani, părul uşor grizonat, mustaţa cenuşie, nasul încovoiat; figură sumbră şi puţin comunicativă.

— O figură asemănătoare constituie descrierea dată de domnul Barker, spuse Holmes: cincizeci de ani, aceeaşi culoare a părului şi a mustăţii, aceeaşi talie. Altceva mai ştiţi?

— Individul purta un costum gri cenuşiu, cu veston şi rever, un pardesiu galben scurt şi o pălărie.

— În ceea ce priveşte arma?

— Arma nu are decât două picioare lungime, putea să o pună în valiză sau să o poarte fără dificultate pe sub pardesiu…

— După părerea dumitale, care credeţi că va fi cursul cercetărilor?

— Dumnezeule, spuse Holmes, abia aştept să-l prindem pe criminal, deşi semnalmentele sale nu ne sunt cunoscute decât de cinci minute, fiind transmise pe toate căile telegrafice… În orice caz, însă, am făcut progrese.

— Ştim că un american care s-a înregistrat sub numele de Hargrave, a venit acum două zile la Tunbridge Wells cu o bicicletă şi o valiză. În această valiză, se afla o armă de vânătoare cu amortizor, dovadă a intenţiilor sale criminale. A plecat ieri dimineaţă spre Birlstone, ascunzându-şi arma sub pardesiu. După cât se pare nu l-a văzut nimeni sosind; nu era însă nevoie să traverseze satul pentru a ajunge la gardul parcului, iar pe drum poţi întâlni mulţi ciclişti. Probabil că şi-a ascuns bicicleta printre tufe, unde a fost găsită, şi poate acolo s-a ascuns şi el, pândind ieşirea domnului Douglas. Arma de vânătoare a fost nepotrivit aleasă pentru o lovitură în interiorul casei, dar probabil că a vrut să o folosească de afară, căci avantajele ar fi fost altele. În primul rând că, folosind o astfel de armă, ar fi fost imposibil să nu ţinteşti omul. Apoi într-un astfel de loc, unde vânătoarea este o îndeletnicire obişnuită, unde se aud tot timpul împuşcături, zgomotul ar fi trecut neobservat.

— Până acum totul e foarte logic, spuse Holmes.

— Totuşi, domnul Douglas nu apărea. Ce trebuie să facă americanul? Îşi lasă bicicleta şi se apropie de casă, când se lasă

întunericul. Găseşte podul coborât. Nevăzând pe nimeni, intră, se strecoară, se ascunde. Norocul îl ajută. Intră în prima cameră pe care o întâlneşte şi se ascunde în spatele perdelei. De aici el observă că podul se ridică şi că nu mai poate fugi decât traversând şanţul. El aşteaptă până la orele unsprezece şi un sfert. Este momentul în care domnul Douglas, făcându-şi rondul, intră în cameră, îl ucide pe Douglas şi se salvează aşa cum plănuise. El îşi dă seama că bicicleta îl va da de gol, căci nu peste mult timp, cei din hotel îi vor da semnalmentele. Atunci, renunţă la bicicletă şi folosind alte mijloace, reuşeşte să fugă fie la Londra, fie într-un loc oarecare unde se crede în siguranţă. Ei, cum vi se pare, domnule Holmes?

— Relatarea dumitale a fost foarte bună, domnule Mac, şi foarte clară. Dar care este concluzia? După părerea mea, crima s-a comis cu o jumătate de oră mai devreme decât s-a declarat; doamna Douglas şi domnul Barker s-au înţeles să ascundă adevărul; ei l-au ajutat pe criminal să fugă, sau cel puţin, au intrat în cameră înainte ca el să reuşească să fugă; ei au mistificat dovada trecerii acestuia pe fereastră, când, după toate aparenţele, l-au lăsat să fugă coborând podul. Iată cum poate fi reconstituită, după părerea mea, prima jumătate a cazului.

Cei doi detectivi încuviinţară din cap.

— Este adevărat, domnule Holmes, spuse inspectorul, că noi am sărit de la un mister la altul….

— Şi ar exista un al treilea punct, foarte important, adăugă White Mason. Doamna Douglas nu a fost niciodată în America; ce poate fi comun între ea şi un asasin american pentru a-l ajuta să fugă?

— Recunosc că avem multe probleme de rezolvat, spuse Holmes. În acest sens, mi-am propus ca, în noaptea asta, în interesul nostru comun să fac o investigaţie, aşa cum obişnuiesc eu.

— V-am putea ajuta cu ceva, domnule Holmes?

— Nu. Dorinţele mele sunt modeste. Nu vreau decât întuneric total şi umbrela doctorului Watson. Îl uitasem pe Ames, fidelul Ames. Mă bazez pe el pentru a stabili un punct esenţial de la care porneşte totul: de ce un om care face sport, este atât de extravagant, încât nu exersează decât cu o halteră?

Absenţa lui Holmes se prelungi mult după căderea nopţii. Am ocupat o cameră cu două paturi, cea mai bună pe care o deţinea hotelul din sat. Abia aţipisem, eram pe jumătate treaz, când el se întoarse.

— Ei bine, Holmes, ai descoperit ceva? mormăi eu.

El se opri tăcut lângă patul meu, cu lumânarea în mână. Am văzut atunci silueta lui lungă şi subţire aplecându-se spre mine.

— Spune-mi, Watson, zise el cu glas şoptit, ţi-ar fi frică să dormi în camera unui nebun, a unui om lipsit de facultăţi mintale?

— Pentru nimic în lume, răspunsei eu consternat.
— Grozav, zise el.
Şi nu a mai scos un singur cuvânt pe toată durata nopţii.

VII
CINE EŞTI DUMNEATA, DOMNULE DOUGLAS?

A doua şi dimineaţă, după primul nostru dejun, îl găsirăm pe Mac Donald şi White Mason stând la sfat într-un birou mic al sergentului poliţiei locale. Pe masă, în faţa lor, se aflau teancuri de scrisori şi telegrame pe care le alegeau şi notau cu grijă. Puseseră de-o parte trei scrisori.

— Sunteţi tot pe urma ciclistului fantomă? întrebă vesel Holmes. Care sunt ultimele ştiri?

Mac Donald îi arătă pe masă corespondenţa voluminoasă.

— Ni s-a transmis că în acest moment se află la Leicester, la Nottingham, la Southampton, la Derby, la East Ham, la Richmond şi în alte cincisprezece localităţi. Pretutindeni s-a trecut la arestarea lui. Ţinutul pare să fie plin de indivizi în pardesie galbene…

— Adevărat, zise Holmes pe un ton amuzat. Ei bine, domnule Mac şi dumneata, domnule White Mason, v-aş da un sfat destul de serios. Când mi-am asumat răspunderea pentru acest caz şi am acceptat colaborarea dvs., s-a convenit să nu aducem teorii fondate pe jumătăţi de probe şi că voi păstra ideile mele pentru mine până ce voi verifica exactitatea lor, De aceea nu vă spun tot ceea ce gândesc. Pe de altă parte, v-am promis că voi lucra cinstit cu dvs. şi asta nu înseamnă că dacă lucrez cinstit, dvs. să aveţi timp liber pentru a vă consuma energia fără folos, în scopuri inutile. În dimineaţa asta vin şi vă spun: abandonaţi cazul!

Mac Donald şi White Mason îl priviră uimiţi pe colegul meu.

— Cum? zise inspectorul. Credeţi că nu va da nici un rezultat?

— Ce mi se pare fără vreun rezultat este calea pe care aţi ales-o! Dar eu continui să cred că există posibilitatea de a afla adevărul!

— Dar ciclistul? Nu l-a inventat nimeni! Avem semnalmentele lui, bicicleta, valiza! Trebuie să fie pe undeva! De ce nu l-am încolţi?

— Da, bineînţeles că există pe undeva, şi-l vom încolţi. Dar nu vreau să vă obosiţi căutându-l, nici în East Ham, nici la Liverpool. Vom găsi fără îndoială un mijloc de a ne atinge scopul, mai rapid!

— Domnule Holmes, zise inspectoratul plictisit, sinceritatea dumitale nu este totală, ne ascundeţi ceva.

— Cunoaşteţi metoda mea de lucru, domnule Mac. Dar nu voi păstra tăcerea prea mult timp. De îndată ce voi verifica informaţiile, sper să nu întârzii prea mult, vă voi face o reverenţă şi mă voi retrage la Londra, lăsând la dispoziţia dvs. rezultatele obţinute. Vă datorez foarte mult pentru a nu acţiona altfel, căci nu-mi amintesc să fi

întâlnit în întreaga mea carieră un subiect de cercetare mai captivant şi mai deosebit.

— Cele spuse de dvs., depăşesc puterea mea de înţelegere, domnule Holmes. Ieri seară când v-am văzut, la întoarcerea noastră de la Tunbridge Wells, aţi fost de acord cu noi asupra punctelor stabilite. Ce a putut interveni de atunci, care să vă fi modificat planurile?

— Ei, bine; dacă ţineţi să aflaţi, am făcut aşa cum v-am spus! Am petrecut câteva ore noaptea trecută la conac.

— Ei şi?

— Oh! Pentru moment nu vă pot da decât un răspuns foarte general. În treacăt fie spus, am profitat de ocazie pentru a citi o scurtă notiţă concisă şi interesantă, referitoare la vechea clădire, şi care poate fi procurată pentru modesta sumă de un penny la negustorul de tutun; şi spunând acestea, Holmes scoase o mică broşură, cu o gravură naivă reprezentând vechea construcţie a conacului.

— Dragă, domnule Mac, acest lucru dă mai multă savoare cercetării, decât să te laşi îmbâcsit de atmosfera locală… Nu fi atât de nerăbdător! Oricât de sărac ar fi acesta din punct de vedere istoric, este suficient să amintească puţin de trecut… Suportaţi să vă citesc un pasaj? – „… construit în al cincilea an al domniei lui Iacob I, pe locul unei construcţii foarte vechi, conacul din Birlstone, reprezintă unul din cele mai frumoase edificii, care a rămas după domnia Iacobinilor, de-a lungul secolelor…”

— Vă bateţi joc de noi, domnule Holmes…

— Ia te uită, domnule Mac, este pentru prima dată că aveţi umor… Să încetez aşadar să mai citesc din acest text care vă enervează… Dar dacă v-aş spune că citind broşura despre care vă vorbeam, am aflat de un colonel, comandant de trupe, care a luat conacul în anul 1644, an în care Charles I a fost adăpostit aici timp de mai multe zile în timpul războiului civil, şi că mai târziu George al II-lea l-a vizitat, veţi fi de acord cu mine că această reşedinţă istorică este legată de o mulţime de amintiri ciudate.

— Nu mă îndoiesc de acest lucru, domnule Holmes, dar asta nu-i treaba noastră.

— De unde ştii, domnule Mac. Meseria noastră cere o anumită flexibilitate de vederi. Există o legătură subtilă între ideile care pot da un rezultat absolut spectaculos. Vă rog să-i iertaţi observaţiile unui amator în probleme criminale, acesta nefiind decât puţin mai în vârstă şi cu mai multă experienţă decât dvs.

— Sunt de acord cu prima parte, spuse cordial detectivul. Aveţi felul dvs. de a privi lucrurile, şi de a obţine rezultate. Dar plecările şi venirile dvs. sunt atât de bizare…

— Fie! Dar să lăsăm poveştile şi să revenim la realitate. Deci, repet. Ieri seară am fost la conac. Nu l-am văzut nici pe domnul

Barker, nici pe doamna Douglas. Nu aveam nevoie să-i deranjez, dar mi-ar fi plăcut să aflu dacă stăpâna casei stătea la pândă, de vreme ce terminase demult cina. Vizita mea s-a datorat acestui Ames, şi am schimbat cu el câteva cuvinte de amabilitate, care au avut drept urmare obţinerea libertăţii de a mă lăsa singur în cabinetul de lucru.

— Cum? Aţi stai împreună cu cadavrul?

— Nu, nu. Acum totul e în ordine; eu am ştiut, domnule Mac, că i-aţi dat autorizaţia de a face ordine în cameră şi am petrecut aici un sfert de oră destul de instructiv.

— Cum aşa?

— Dumnezeule, nu voi face un mister dintr-un lucru atât de simplu; am căutat haltera care lipsea. În ceea ce mă priveşte, consider că este un lucru foarte important. Am sfârşit prin a o descoperi.

— Unde?

— Ah! Acolo unde am descoperit-o, se afla un loc secret. Permiteţi-mi ca înainte de asta, să vă vorbesc despre cele ce am descoperit, tot ceea ce voi afla, vă voi spune.

— Faceţi cum doriţi, zise inspectorul, dar pentru a ajunge să ne cereţi a abandona cazul… pentru Dumnezeu, de ce l-am abandona?

— Pentru că habar nu aveţi să întreprindeţi o anchetă.

— Credem că toată lumea ştie că efectuăm ancheta cazului domnului Douglas de la conacul din Birlstone.

— Da, da, asta o ştim. Dar asta nu înseamnă să vă puneţi cenuşă în cap, numai ca să căutaţi ciclistul misterios: nu veţi avea nimic de câştigat.

— Atunci ce e de făcut?

— Dacă vă voi spune, veţi face?

— Vom face; experienţa demonstrând că în spatele ciudăţeniilor dvs. se află întotdeauna înţelepciunea.

— Şi dumneata, domnule White Mason?

White Mason ne privi pe rând cu un aer trist. Holmes, cu metodele lui constituia o noutate pentru el.

— Pe legea mea, zise el în sfârşit, dacă inspectorul are dreptate eu sunt de partea lui.

— Perfect, zise Holmes. În consecinţă, dacă doriţi să vă convingeţi de cele ce v-am spus, vom merge la o nouă plimbare campestră. De pe culmile din Birlstone, peisajul ce se înfăţişează privirilor, dincolo de ţinutul Weald, este de o rară frumuseţe. Bineînţeles, veţi găsi un hotel mic şi ieftin unde se poate lua dejunul; necunoscând locurile nu vă pot recomanda unul. Noaptea veţi fi obosiţi dar şi fericiţi…

— Într-adevăr, gluma se îngroaşă.

— Bine, bine, petreceţi-vă ziua cum doriţi, spuse Holmes liniştindu-i cu un gest amical. Faceţi ce doriţi, mergeţi unde vă va place. Dar orice aţi face şi oriunde aţi merge, întoarceţi-vă aici înainte

de apusul soarelui, negreşit. Negreşit, domnule Mac.

— Ei, aşa nu mai merge.

— Am fost destul de sincer cu dumneavoastră. Nu mai insist; totuşi, să fiţi aici când voi avea nevoie de dvs. Aş mai dori ceva înainte de a ne despărţi: să-i scrieţi câteva cuvinte domnului Barker.

— Câteva cuvinte?

— Cu permisiunea dvs., vă voi dicta. Sunteţi gata?

— *„Dragă domnule, am crezut de cuviinţă că este de datoria mea de a da ordin să fie golit şanţul, în speranţa că vom descoperi…”*

— Imposibil, obiectă inspectorul, ara căutat peste tot…

— Bah! Scumpul meu domn, te rog să mă înţelegi…

— Fie. Continuaţi.

— *„… în speranţa că vom descoperi ceva în folosul anchetei noastre. Am luat unele măsuri: muncitorii vor începe lucrul mâine dimineaţă, foarte devreme pentru a devia cursul râului…”*

— Imposibil!

— *„… pentru a devia cursul râului… Am ţinut să vă înştiinţez”*. Semnaţi, acum şi aveţi grijă să o primească către orele patru; noi ne vom întâlni aici. Până atunci fiecare răspundă pentru faptele sale. Ancheta, vă previn, se află într-o fază staţionară.

Eram în miezul zilei, când ne-am regăsit din nou. Holmes era grav iar eu ardeam de nerăbdare, privindu-i pe cei doi detectivi ale căror feţe erau posomorâte.

— Domnilor, spuse prietenul meu. În prezent am nevoie de ajutorul dvs. Va trebui să verificaţi şi să judecaţi dvs. înşivă dacă observaţiile făcute de mine îndreptăţesc concluziile pe care le voi prezenta. Suntem într-un anotimp friguros, nu ştiu cât timp vor dura cercetările noastre, vă rog să vă îmbrăcaţi cu haine călduroase. Este de cea mai mare importanţă să fim acolo înainte de căderea nopţii, aşa încât, cu permisiunea dvs., propun să plecăm imediat.

Ne îndreptarăm spre conac, mergând de-a lungul parcului până la o răscruce unde se afla o spărtură; ne strecurarăm prin această deschizătură şi în timp ce umbra creştea, mergând în spatele lui Holmes ajunserăm la un grup de arbuşti înalţi care străjuiau poarta principală şi podul mobil. Podul mai era coborât încă. Holmes se ascunsese în spatele tufelor şi noi îl urmarăm.

— Ei bine, acum ce vom face? întrebă Mac Donald cu accent dur.

— Să avem răbdare şi să fim cât se poate de liniştiţi, spuse Holmes.

— Cu ce scop am venit aici? Ar trebui să aveţi mai multă încredere în noi.

Holmes începu să râdă.

— Watson, zise el, pretinde că eu introduc în viaţă procedee de dramaturg. Am într-adevăr, nevoie de ceva artă şi de un aranjament

scenic. Profesia noastră, domnule Mac, ar fi monotonă şi mediocră dacă uneori nu ne-am însoţi gesturile de o anumită strălucire teatrală. Să acuzi pur şi simplu, să aplici legea brutal, ce deznodământ ar avea? Însă folosirea minţii sprintene, capcanele întinse subtil, previziunea întâmplărilor care vor avea loc, triumful teoriilor îndrăzneţe, oare nu este orgoliu justificarea muncii căreia ne devotăm viaţa? Iată-vă emoţionaţi precum vânătorii la pândă. Unde ar mai fi emoţia dacă afacerea ar fi rezolvată înainte, ca un orar de cale ferată? Puţină răbdare, domnule Mac, veţi înţelege curând.

— Cel puţin, zise cu resemnare detectivul londonez, sper ca frumoasele rezerve de orgoliu, de justificare, nu vor aştepta să dea roade, pentru că altfel am muri de frig. Toţi avem intenţii bune şi suntem de acord cu metodele dv.; stagnarea anchetei făcea să se creadă că acest caz nu va fi rezolvat în curând şi începuse să devină din ce în ce mai penibil.

Pe faţada lungă şi întunecată a conacului, se lăsa din ce în ce mai mult întunericul. Din şanţ răzbătea un aer rece care ne pătrundea până la os. Dinţii ne clănţăneau. O singură lumină mai ardea la poarta intrării şi un glob de lumină nemişcat lumina camera fatală a cabinetului de lucru.

— Cât va mai dura? întrebă deodată inspectorul. Pe cine pândim?

Holmes răspunse cu umorul lui caracteristic:

— Nu ştiu nimic în plus faţă de voi, nu ştiu cât timp va dura. Dacă mişcările criminalilor s-ar potrivi cu cele provocate în trenuri. În curând ar trebui să fim în avantaj. În ceea ce ne priveşte… Iată pe cine pândim!

În clipa în care vorbea astfel, am putut zări la fereastra cabinetului de lucru, umbra unui bărbat trecând de mai multe ori prin faţa luminii.

Tufele de dafin care ne ascundeau se aflau la o depărtare de cel mult o sută de picioare, chiar în faţa ferestrei. Brusc, fereastra se deschise scârţiind din balamale şi atunci se profilă capul şi umerii unul bărbat. Privea afară parcă întrebând noaptea cu teamă: după cum se putea vedea, căuta să se asigure că nimeni nu-l spiona. Apoi îşi aplecă înainte corpul şi auzirăm zgomotul apei care se agita. Fapt este că înarmat cu nu se ştie ce instrument părea că scotoceşte şanţul. Deodată, trase cu gestul pescarului care a agăţat peştele, şi ridică ceva în aer: un obiect mare şi rotund estompă lumina în timp ce trecea pervazul ferestrei.

— Să mergem acolo! strigă Holmes. Să mergem acolo!

Ne îndreptarăm spre conac, clătinându-ne pe picioarele înţepenite de frig, în timp ce Holmes cu un elan extraordinar care-l făcea uneori să acţioneze ca cel mai sprinten detectiv, străbătea podul alergând şi sunând soneria. La poartă apăru Ames înspăimântat. Fără a-i adresa

vreun cuvânt, Holmes trecu prin faţa lui, iar noi îl urmarăm în camera ocupată de omul pe care-l pândisem.

Cecil Barker ţinea în mână lampa, aceeaşi pe care o zărisem de afară în raza de lumină, în timp ce se afla pe masă. În clipa în care am intrat, el se îndreptă spre noi. În plină lumină, chipul său rotund, fără barbă, denota un om cu o hotărâre de neclintit, iar ochii îi străluceau ameninţători.

— Ce înseamnă asta? Ce căutaţi aici? strigă el.

Holmes aruncă o scurtă şi rapidă privire prin cameră şi, dintr-o dată, se năpusti spre birou şi luă un pachet mustind de apă şi legat cu sfoară.

— Domnule Barker, am găsit exact ceea ce căutam: acest pachet pe care dvs. l-aţi scos din şanţ şi care conţine o halteră…

— Pe toţi dracii! Cum aţi aflat?…

— L-am aruncat chiar eu acolo…

— Dumneata?!

— Da, chiar eu. Vă amintiţi, inspectore Mac Donald că atenţia mi-a fost atrasă de lipsa unei haltere. V-am atras atenţia asupra acestui fapt, dar eraţi prea ocupat cu alte probleme, şi nu am obţinut creditul dvs., care v-ar fi făcut să trageţi anumite concluzii. O halteră lipseşte, iar în apropiere se află un râu; nu-i greu să presupui că haltera a fost aruncată în apă. Ideea merită să fie supusă probei, iată de ce ieri seară, cu consimţământul lui Ames, mi-am permis să intru în casă şi folosind ca unealtă de pescuit, umbrela cu mâner curbat a doctorului Watson, am scos de pe fundul apei acest pachet, pe care l-am examinat pe îndelete. Însă era foarte important să aflu cine l-a aruncat în acest loc. Am reuşit să aflu acest lucru anunţând că şanţul va fi golit mâine. Oricare ar fi fost persoana care ar fi vrut să scape de acest pachet, nu va întârzia să încarce să-l recupereze în timpul nopţii. Această persoană sunteţi dvs., domnule Barker! Suntem acum prezenţi patru martori pentru a face dreptate! Este rândul dumitale să ne dezlegi misterul.

Şi spunând acestea, Holmes desfăcu coarda, scoase haltera şi o aruncă lângă perechea ei în colţul camerei. Apoi scoase la iveală o pereche de ghete, „americane” după cum vedeţi, spuse el. În continuare scoase un cuţit maro băgat în teacă, şi, în sfârşit, un sortiment diferit de haine, şosete, un costum gros de lână cenuşie, un pardesiu galben scurt.

— Aceste haine nu au nimic neobişnuit, în afara pardesiului care prezintă diverse particularităţi semnificative. Veţi observa că buzunarul interior se prelungeşte cu o dublură, în aşa fel încât să poată ascunde mai bine armele trunchiate. Iată, la gât, urma rămasă purtând marca unde a fost făcută: „Neale, Haine confecţionate Vermissa, S.U.A.”. Mi-am petrecut o zi studiind în camera rectorului şi

am adunat tot ce ştiam, aflând astfel că Vermissa este un orăşel înfloritor, situat la gura văii americane, reputată pentru zăcămintele de cărbune şi fier. Dacă îmi aduc aminte, chiar pe dumneata te-am auzit vorbind domnule Barker, că ai fost asociat în această regiune, la zăcămintele de cărbune, în prima perioadă a vieţii domnului Douglas. Putem deduce, deci, fără a lua o hotărâre definitivă, că semnul V.V. aflat pe harta găsită în apropierea mortului, însemna Valea Vermissei, şi presupunând că această Vale care-şi trimite atât de departe emisarii morţii, se confundă cu aşa numita Vale a Groazei, despre care ni s-a vorbit, iată aşadar ordinea stabilită a faptelor! E rândul dumitale să te explici, domnule Barker! Noi am făcut începutul, după cum vezi!

Figura expresivă a lui Barker, se transformă destul de ciudat pe toată durata expunerii marelui poliţist. Pe faţă i se citea mânia, alternând cu uimirea, constatarea şi consternarea urmată de nehotărâre. Cu voce ironic muşcătoare spuse:

— Din moment ce ştiţi atâtea, domnule Holmes, ricană el, la ce bun să vă opriţi aici?

— Într-adevăr, aş avea multe de povestit, replică Holmes. Dar dacă le-ai spune dumneata, ar avea mai mult farmec!

— Ah! Da! Credeţi? Ei bine, nu am de spus decât un lucru: anume că, dacă există un secret în acest caz, acest secret nu-mi aparţine şi nu-l voi dezvălui!

— Ei dacă aşa stau lucrurile, zise inspectorul foarte calm, nu ne rămâne decât să vă supraveghem aşteptând momentul oportun pentru a vă aresta!

— Faceţi cum doriţi!

Atitudinea lui Barker, felul său de a se apăra, chipul de granit, ne preveneau că voinţa acestui om era tare ca piatra, şi că nimic nu o va putea înfrânge. Confruntarea ajunsese într-un punct mort, când, o voce de femeie tulbură liniştea: doamna Douglas care asculta de câtva timp în pragul uşii întredeschise, înaintă în mijlocul camerei spunând:

— Ai făcut destul pentru noi, Cecil, zise ea. De acum încolo, orice s-ar întâmpla, te-ai sacrificat destul pentru noi!

— Destul, e puţin spus! continuă Holmes grav. Am toată simpatia pentru dvs. doamnă! Puteaţi să aveţi mai multă încredere în oamenii noştri şi să nu ascunderi nimic poliţiei! E posibil să mă fi înşelat asupra faptului că nu v-am urmat indicaţiile transmise prin intermediul doctorului Watson. Puteam în acest moment să vă acuz pentru complicitate la crimă! Mai am de lămurit însă o mulţime de lucruri confuze. Vă dau un sfat: Cereţi-i domnului Douglas să ne spună singur propria-i poveste.

La auzul acestor cuvinte, doamna Douglas avu un strigăt de surpriză şi presupun că am fost la fel de surprins ca şi dânsa, cum şi ceilalţi detectivi, în momentul în care un bărbat, parcă ieşit din zid,

părăsi colţul întunecat de unde apăruse. Doamna Douglas nu avut timp decât să se întoarcă pentru a se afla deja în braţele acestui bărbat, a cărui mână întinsă, Barker o apucă.

— N-am avut de ales, Jack, repetă doamna Douglas, nu am putut face mai mult!

— Da, desigur, domnule Douglas, zise la rândul său Sherlock Holmes; aţi văzut cu ochii dvs.

Bărbatul se opri în faţa noastră; clipea din ochi, orbit încă de trecerea bruscă din întuneric la lumină. Avea un chip care nu putea trece neobservat; ochi albaştri plini de curaj şi îndrăzneală, mustaţa căruntă tunsă frumos, bărbie puternică pătrată, gură ironică. Ne privi mult timp, apoi, spre uimirea noastră se apropie de mine şi îmi arătă un sul de hârtie.

— Am auzit vorbindu-se de dvs. îmi spuse el, cu un accent care nu era englezesc, nici măcar american, dar care avea un ton plăcut şi mult farmec. Iar dumneata, domnule Watson, eşti istoricul companiei; pun pariu pe ultimul dolar pe care-l mai am, că niciodată n-aţi auzit şi nu veţi auzi o poveste ca a mea! Iată faptele! Povestiţi-le în stilul dvs. dar să nu credeţi că va interesa publicul! Am trăit două zile asemeni vrăjitoarelor, profitând de orele când se mai strecura o rază de lumină pentru a scrie cât puteam de repede aceste pagini, care vor fi destinate atât dvs. cât şi tuturor oamenilor. În ele veţi afla tot ce s-a întâmplat în Valea Groazei.

— Asta, domnule Douglas, spuse liniştit Sherlock Holmes, aparţine trecutului. Noi vrem să aflăm ce se întâmplă în prezent, la ora actuală.

— Veţi fi satisfăcut, domnule, răspunse Douglas. Îmi permiteţi să-mi aprind o ţigară înainte de a începe să vă relatez? Mersi, domnule Holmes. Îmi amintesc că şi dvs. sunteţi fumător; cred să vă puteţi lesne închipui, ce a însemnat pentru mine să stau timp de două zile cu tabacul în buzunar fără să îndrăznesc a-l atinge de teama că mirosul m-ar putea trăda.

Atunci, aşezându-se lângă şemineu şi fumând ţigara pe care Holmes i-o oferise, zise:

— Numele dumitale îmi era cunoscut, domnule Holmes, continuă Douglas, dar nu m-am gândit niciodată că vă voi cunoaşte personal. Va fi suficient să parcurgeţi aceste pagini ca să aflaţi lucruri cu totul noi.

Cu privirile aţintite, Mac Donald nu-şi revenea din stupoarea scenei la care fusese martor.

— Asta-i prea de tot! zise el. Dacă dumneata eşti John Douglas, cine este victima crimei pe care ne străduim să o anchetăm de două zile? Şi pe unde aţi venit, sau poate că aţi ieşit din pământ ca un diavol?

— Ah! Domnule Mac, zise Holmes agitându-şi degetul dojenitor. Aţi refuzat să mă lăsaţi să vă citesc, când v-am propus, excelenta prezentare unde se povestea modul în care s-a ascuns aici regele Charles. Pentru a se ascunde în perioada aceea, trebuia să aibă un loc sigur. O ascunzătoare care a fost folosită odată, mai poate fi folosită încă. Eram sigur că-l voi regăsi pe domnul Douglas sub acest acoperiş

— Totuşi, domnule Holmes, de cât timp vă bateţi joc de noi? întrebă inspectorul furios. Cât timp ne-aţi lăsat să ne rătăcim în cercetări absurde?

— Nici un moment, dragă domnule Mac. Numai noaptea trecută mi-a trecut prin cap ideea asta. Am fost obligat să aştept până la căderea nopţii pentru a verifica; v-am propus să vă dau un răgaz în timpul zilei. Mai mult, ce-aş fi putut face? Când am scos din şanţ pachetul cu haine, am înţeles că individul găsit mort cu două zile înainte nu era domnul Douglas, ci acel ciclist venit din Tunbridge Wells; şi, în consecinţă, am hotărât să descopăr unde putea fi domnul Douglas însuşi. După toate aparenţele se ascundea în această casă, care îi permitea unele facilităţi şi unde nu trebuia decât să aştepte să vină zile mai bune.

— Gândiţi corect, domnule Holmes, aprobă domnul Douglas. Am ignorat legea voastră, engleză. Nu-mi dădeam seama exact în ce situaţie mă aflam, şi, de altfel, ocazia s-a ivit pe neaşteptate, descoperind câinii care se aflau pe urmele mele. Gândiţi-vă că în viaţa mea nu există nici o faptă necinstită sau un singur lucru pe care l-am făcut şi nu sunt gata să-l repar. Veţi constata asta din cele ce am scris în aceste pagini. Să nu aveţi impresia că voi începe cu începutul, începutul ar fi prea lung: totul este scris în aceste pagini. În cele din urmă se poate observa că ies în evidenţă unele aspecte: sunt unii oameni care au motive întemeiate să mă urască, şi ar face orice ca să mă distrugă. Atâta timp cât ambele părţi, atât eu cât şi ei vom trăi, nu va exista loc pe pământ pentru ascunzătoare unde să nu fiu găsit. Din Chicago m-au alungat în California, apoi m-au forţat să fug din America. Totuşi, după căsătoria mea, după ce m-am stabilit în acest loc retras unde am crezut că îmi voi petrece în linişte zilele până la adânci bătrâneţe, am fost din nou urmărit. Niciodată nu i-am spus soţiei mele ce s-a întâmplat. La ce bun? Şi-ar fi pierdut liniştea. Am bănuit totuşi că a aflat ceva; poate voi fi spus eu vreun cuvânt din întâmplare, însă ieri, acolo unde aţi văzut-o, ea nu ştia încă nimic sigur. Asupra a tot ce bănuia ea, avea cunoştinţă şi domnul Barker la rândul său. Aţi aflat chiar de la ei acest lucru, căci în seara în care s-a petrecut drama nu am mai avut timp de explicaţii. În prezent, soţia mea ştie totul, şi dacă aş fi fost mai înţelept, i-aş fi povestit mai demult. Dar draga mea, am crezut că-i mai bine să acţionez singur.

Şi pronunţând aceste cuvinte, Douglas îi luă mâna soţiei sale.

— Cu o zi înainte de a se întâmpla evenimentul mă aflam la Tunbridge Wells, când pe stradă am văzut brusc un bărbat. Sau, mai degrabă l-am zărit, căci a trecut în grabă timp de câteva secunde, în care clipă l-am şi recunoscut. Dintre toţi duşmanii mei, acela era cel mai rău, mă hărţuia de mult timp precum lupul înfometat prada sa. M-am întors acasă, gata pentru orice eventualitate, neîndoindu-mă că va fi în cele din urmă şi în avantajul meu. A existat un moment când norocul meu era aşa cum spunea un proverb american: „continuă să ai încredere oarbă în ceea ce faci". Am rămas toată ziua de pază, nu m-am aventurat nici o clipă în parc, deoarece riscam să primesc din întâmplare un glonte rătăcit. Când au ridicat podul am încetat să mai fiu neliniştit şi aşa s-au petrecut lucrurile în fiecare seară; în acele momente mă simţeam în siguranţă. Nu mi-am închipuit niciodată că se va strecura în casă şi că mă va aştepta. Dar, după ce mi-am pus halatul de seară, am făcut rondul obişnuit, însă nu am mai putut intra în cabinetul de lucru, deoarece mirosisem că mă paşte primejdia. Un om ca mine, care a avut o experienţă atât de tristă, simte pericolul de la distanţă: presupun că asta ţine de al şaselea simţ.

N-aş putea să vă spun cum am simţit pericolul: dar, o clipă după aceea am văzut vârful unui pantof trecând prin faţa ferestrei şi mi-a fost de ajuns. Nu aveam decât o lumânare la dispoziţie, iar uşa fiind întredeschisă, lumina de pe hol răspândea raze şi în cameră. Am pus lumânarea pe masă şi, dintr-un salt am luat un ciocan pe care îl lăsasem pe şemineu. Într-o clipă individul se năpusti asupra mea. Am văzut lucind un cuţit, dar am reuşit să-i îndoi braţul. În mod sigur l-am atins pe agresor, căci cuţitul căzu pe jos. Iute ca uliu, înconjură masa, scoase puşca din pardesiu şi o armă. Nu i-am lăsat însă timp pentru a o folosi: am apucat arma de ţeavă şi iată-ne în mai puţin de un minut luptând pe viaţă şi pe moarte. Ştiam că cel ce va fi învins, va muri! El însă, nu se lăsă deloc dar timp de câteva minute ţinu arma în jos. Poate că eu am apăsat pe trăgaci. În orice caz, el a primit o dublă descărcare în plină figură, iar eu am rămas confuz privind la picioarele mele, ce mai rămăsese din Ted Baldwin. L-am recunoscut în oraş, iar acum sărise asupra mea; dar aşa cum îl văzusem în acest moment chiar şi mama lui ar fi refuzat să-l recunoască. Deşi viaţa mi-a oferit spectacole destul de triste, aspectul acestui mort m-a neliniştit. Barker, venit în fugă mă găsi stând nemişcat aplecat pe colţul mesei. Am auzit paşii soţiei apropiindu-se; vroiam să o întâmpin şi să o opresc. Un astfel de spectacol nu era pentru ea. I-am promis că voi veni imediat să o liniştesc. Barker a înţeles, dintr-o dată întreaga situaţie. Abia i-am spus câteva cuvinte şi ne-aşteptam să vină servitorii. Dar nu se arătă nici unul din ei. Atunci am înţeles că ei nu auziseră nimic şi că nu ştiau nimic din cele întâmplate. Atunci îmi veni o idee, atât de grozavă, că m-a uimit. O mânecă a hainei se afla

sub mâneca duşmanului descoperind un semn făcut cu un fier înroşit, aşa că…

Spunând acestea, Douglas îşi trase chiar şi el mâneca, şi văzurăm imprimat pe piele acelaşi semn aflat şi pe pielea mortului: un triunghi înscris într-un cerc.

— Asta m-a inspirat, urmă el. Baldwin era aproape de talia mea, avea culoarea părului meu, statura mea. În ceea ce priveşte figura, nici un vulpoi nu l-ar fi identificat, bietul nenorocit; cu ajutorul lui Barker, l-am dezbrăcat, i-am dat un halat de casă. Asta ne-a luat cam un sfert de oră. Apoi i-am împachetat zdrenţele; ca să-i dăm o greutate pachetului, am luat primul obiect greu care mi-a căzut în mână şi am aruncat totul pe fereastră. Am pus lângă corpul lui Baldwin harta care trebuia să mi-o pună el mie. I-am pus inelele mele, dar când am ajuns la inelul de căsătorie…

Douglas întinse spre noi mâna sa musculoasă:

— Priviţi şi veţi înţelege că ar fi trebuit să rămână acolo. Inelul nu mi-a fost scos niciodată de pe deget; pentru a-l scoate aş fi avut nevoie de mult timp aşa ca am renunţat, ca să nu risc. Aveam pe obraz o mică bucăţică de tafta; i-am pus-o mortului pe acelaşi loc al feţei. Şi dvs. v-aţi lăsat prins în cursă, aşa de fin cum sunteţi, domnule Holmes. Dacă aţi fi dat la o parte bucăţica de tafta, aţi fi văzut că nu există nici o zgârietură. Asta era situaţia: dacă puteam să dispar pentru un timp şi să-mi găsesc un refugiu unde să-mi întâlnesc soţia, aveam ceva şanse să-mi sfârşesc zilele în linişte. Aceşti diavoli, s-au hotărât însă, să nu-mi lase nici o clipă de răgaz, cât voi trăi, şi nu se vor linişti decât după ce vor citi în ziare că Baldwin şi-a îndeplinit misiunea. N-am avut timp să discut cu Barker şi cu soţia mea; de altfel, ei ar fi înţeles să mă ajute. Ştiam că acest conac are o ascunzătoare şi m-am închis acolo, lăsându-l pe Barker să se descurce cu restul. Ceea ce a şi făcut după cum aţi văzut. A deschis fereastra, imprimând pe pervaz urma însângerată a unui pantof. Nu avea de ales: podul fiind ridicat, doar pe fereastră mai putea fugi. Când totul a fost aranjat, a sunat. Urmarea o ştiţi. Aşa că, domnilor, faceţi ce doriţi. V-am spus adevărul, numai adevărul. Cu voia domnului, am de pus o singură întrebare: ce-mi va pregăti legea voastră, engleză?

Se făcu linişte, după care Holmes spuse:

— Legea engleză este în esenţă foarte justă şi nu va fi mai severă decât o meritaţi. Dar, vă întreb, la rândul meu, cum a aflat Baldwin că locuiţi aici? Cum a pătruns în casă şi a găsit un loc atât de bun, pentru a se ascunde?

— Nu ştiu.

Holmes se întunecă.

— Mă tem, spuse el, că nu suntem încă la sfârşitul întâmplărilor. Puteaţi întâmpina pericole mult mai mori decât legea noastră sau

decât duşmanii din America. Nu cred că aţi ieşit încă din încurcătură; cred că vă aflaţi încă în pericol, domnule Douglas. Şi dacă aveţi încredere în mine, păziţi-vă în continuare!

***

Cu voia cititorului, vom fi o perioadă departe de Sussex şi de conacul din Birlstone, departe de anul în care s-a petrecut întâmplarea terminată prin strania poveste a celui ce pretindea a fi John Douglas.

Vom străbate câteva zeci de mile spre Vest; în faţa noastră se vor derula întâmplările teribile şi unice în felul lor care vor părea unora, incredibile. Şi când veţi afla evenimentele din trecut, când va fi dezvăluit adevărul, ne vom întoarce în Baker Street, la prietenul meu Holmes, unde întâmplarea îşi va urma cursul.

PARTEA A DOUA
UCIGAŞII

I
OMUL DIN CHICAGO

S-a întâmplat la data de 4 februarie 1875. Iarna îşi arătase colţii, iar zăpada se îndesa tot mai mult în trecătorile munţilor Gilmerton. Totuşi, zăpada a fost înlăturată, aşa încât trenul de seară, care urma să transporte cărbuni şi alte materii prime, urca printre munţii care duceau la Stagville, în câmpie, în oraşul Vermissa, chiar la intrarea cu acelaşi nume. Plecând din acest punct, linia se îndrepta spre Barton Grossing, Helmdale şi ţinutul agricol din Merton. Era, pe atunci, singurul drum de unde plecau pretutindeni, în paralel, şosele pentru automobile. Niciodată, cel ce a trecut primul pe aici nu şi-ar fi imaginat preerii mai bogate; ţinuturile cele mai roditoare nu se puteau compara cu acest ţinut întunecat de păduri şi stânci. Pe deasupra frunzelor întunecate ale arborilor, atât de dese, încât nu se putea zări cerul printre ele, vârfurile munţilor înzăpeziţi şi dantelaţi se despărţeau în două masive, lăsând în mijlocul lor valea largă şi plată ca o ţestoasă pe unde trecea trenul, însufleţind pentru o clipă ţinutul. Lămpi cu petrol se aprinseră în primul vagon din capăt, imediat după locomotivă, ocupat de vreo 30 de călători, muncitori în cea mai mare parte, care se întorceau la sfârşitul zilei, în orăşelul din vale. Vreo 20 erau mineri, uşor de recunoscut după bărbile şi lămpaşele lor, stăteau toţi grămadă, fumau şi vorbeau cu voci obosite, privind din când în când la cei doi bărbaţi – aflaţi pe bancheta opusă, care purtau uniformă şi insigna poliţiei. Mai multe femei din popor, unul sau doi indivizi care puteau fi mici comercianţi locali, în sfârşit, un tânăr stând singur într-un colţ, completau peisajul. Acest tânăr ne interesează şi merită toată atenţia.

Atletic, de statură mijlocie, având în jur de 30 de ani, ochii mari albaştri, inteligenţi, şi jucăuşi, din care clipea din când în când privind din spatele ochelarilor la cei aflaţi în jurul lui. Puteai lesne ghici intenţiile simple şi sociabile, din dorinţa de a se împrieteni cu toată lumea. Noul venit şi-a dat seama că poate comunica cu ceilalţi. Uneori, studiindu-l de aproape, se putea observa o contracţie a buzelor, un maxilar contractat, semn al unui gând secret.

După ce încercase de două ori să converseze cu un miner din cei mai apropiaţi, tânărul nostru, constatând indiferenţa celor din jur, se resemnă privind gânditor peisajul ce se perinda prin faţa ochilor. Pe versanţii colinelor, în întunericul care se lăsa tot mai mult, pulsau feţe roşii din turnurile înalte ale furnalelor. Se puteau observa confuz bucăţi de zgură şi cenuşă, presărate cu puţuri de extracţie de o parte şi

de alta a peisajului. De-a lungul căii ferate, în căruţe de lemn strânse în grup, se aprindeau lumini, iar localnicii negricioşi se îmbulzeau pe peroanele gării. Valea districtului Vermissa, bogată în cărbune şi fier nu era o localitate liniştită: pretutindeni se manifesta aspra bătălie a vieţii, a muncii dure, a muncii aspre a omului. Tânărul călător privea cu un fel de repulsie şi curiozitate în acelaşi timp, acest peisaj nou pentru el. Din când în când, putea fi văzut scoţându-şi o scrisoare din buzunar pe care o consulta, şi pe marginea căreia îşi făcea însemnări. Odată, mâna sa căută în spatele centurii un obiect pe care nu-l puteai găsi la un om cu maniere elegante: era un pistol de marinar, ultimul model. Deoarece îl ridicase în lumină, după felul cum îl manevra, rezulta că nici un cartuş nu lipsea. Se grăbi să-l facă să dispară, dar nu reuşi prea mult, fiindcă imediat îl văzu un muncitor aşezat pe bancheta apropiată.

— Hei! Hei! Prietene! Eşti înarmat până în dinţi, după cât se vede!

Tânărul zâmbi confuz.

— Da, zise el. Asta mi-a fost de mare folos în ţinutul de unde vin.

— Şi, chiar, de unde vii?

— Din Chicago.

— Străin, prin urmare?

— Da, vin pentru prima dată în aceste locuri.

— El bine, să ştii că şi aici este util să fii înarmat.

— Ah! Adevărat? zise tânărul interesat.

— Nu eşti informat de ce se petrece aici?

— Nu.

— Credeam că toată lumea a aflat ce se întâmplă în sălbăticia noastră. Dar nu-i târziu să afli. Ce te aduce la noi?

— Cred că un om de bună credinţă va găsi oriunde de lucru.

— Faci parte din Uniunea Muncitorilor?

— Bineînţeles.

— În acest caz, cred că te vei descurca. Ai prieteni?

— Încă nu; dar posed mijloace pentru a-i avea.

— Cum aşa?

— Aparţin Ordinului Oamenilor Liberi. Nu există oraş fără locuinţă pentru cel ce aparţin acestui ordin. Şi pretutindeni unde există astfel de locuinţe, am prieteni.

Această afirmaţie avu un efect bizar asupra muncitorului. Se uită în jur cu teamă. Minerii şuşoteau între ei, în timp ce cei doi poliţişti moţăiau. Părăsindu-şi locul, el veni să stea lângă tânăr, întinzându-i mâna:

— Atinge-o, spuse el. Cele două mâini se atinseră.

— Văd că spui adevărul. Dar totdeauna e mai bine să fii sigur.

Îşi duse mâna dreaptă la sprânceana dreaptă, iar tânărul îi imită

gestul.

— Nopţile întunecate sunt apăsătoare, reluă muncitorul.

— Da, pentru străinul care călătoreşte, răspunse altul.

— Destul. Sunt Fratele Scanlan de la loja 341. Valea Vermissei. Sunt bucuros să te văd în acest ţinut.

— Mulţumesc. Sunt Fratele John Mac Murdo, loja 29, Chicago (stăpân: J.H. Scott). Într-adevăr, am mare noroc, să întâlnesc într-un timp atât de scurt un frate.

— Suntem o mulţime aici; în nici o parte a statelor nu veţi vedea Ordinul prosperând mai repede şi mai bine. Băieţi ca voi, sunt bine primiţi oriunde. Ceea ce mă miră, este că un bărbat practic şi care face parte din Uniunea Muncitorilor, nu şi-a găsit de lucru în Chicago.

— Nu pot să spun că n-am găsit de lucru…

— Atunci, de ce ai plecat?

Mac Murdo zâmbi şi-i făcu semn spre cei doi poliţişti.

— Cred că indivizilor ăstora nu le-ar trebui prea mult ca să afle…

Scanlan mormăi a simpatie.

— Ai necazuri? întrebă el dintr-o răsuflare.

— Mari…

— Închisoare?

— Mai mult…

— Crimă?

— E prea devreme pentru a vorbi despre aşa ceva, zise Mac Murdo parcă surprins că a spus mai mult decât ar fi trebuit. Am avut motive serioase să plec din Chicago şi v-am spus destul. Cine eşti tu, de-ţi permiţi să-mi pui atâtea întrebări?

Ochii săi albaştri aruncau din spatele lentilelor sclipiri răutăcioase.

— Bine, bine, camarade! Nu-i nici o supărare! Orice ai fi făcut, băieţii noştri nu te vor judeca. Unde mergeţi?

— La Vermissa.

— A treia staţie. Unde te gândeşti să locuieşti?

Sub lumina fumegândă a lămpii, Mac Murdo scoase o scrisoare.

— Cineva pe care l-am cunoscut tot la Chicago, mi-a dat adresa acestei pensiuni: Iacob Shafter, Sheridan Street.

— Nu-l cunosc. Vermissa nu este în drumul meu. Locuiesc la Hobson Patch. Acolo merg. Încă un sfat înainte de a ne despărţi. Dacă nu-ţi rezolvi problema la Vermissa, du-te la sediul Uniunii să iei legătura cu patronul Mac Ginty. El este stăpânul lojelor. Nu se întâmplă nimic aici fără ca el să afle. La revedere, camarade. Poate ne vom revedea într-una din aceste seri. Dar aminteşte-ţi cuvintele mele: la primul necaz, mergi la patronul Mac Ginty.

După ce Scanlan coborî, Mac Murdo rămase singur cu gândurile sale. Se lăsase noaptea şi flăcările din turnurile înalte ale furnalelor se

măreau şi se micşorau în întuneric. Pe un fond cenuşiu, siluete negre se mişcau într-un du-te-vino, în ritmul perpetuu al vuietului metalic.

— Cred că Infernul seamănă cu acest loc, zise o voce.

Mac Murdo se întoarse şi-l văzu pe unul dintre poliţişti, care contempla orizontul în flăcări.

— Sunt de acord cu tine, zise celălalt. Şi m-ar mira foarte mult dacă n-ar fi şi draci, al căror nume îl cunosc.

Apoi se adresă lui Mac Murdo:

— Eşti nou prin ţinut, nu-i aşa?

— Şi ce dacă? răspunse Mac Murdo înţepat.

— Îmi permit să vă fac o recomandare. Nu vă alegeţi prietenii la întâmplare. În locul dumitale nu m-aş încrede în Mac Ginty şi banda sa.

— Mii de draci! Ce-ţi pasă de prietenii mei? strigă Mac Murdo cu o voce încât toată lumea din jur se întoarse în aşteptarea unei dispute. V-am cerut părerea? Sunt un copil incapabil să-mi port de grijă? Te-am întrebat eu ceva? Poţi să aştepţi mult şi bine să-ţi vorbesc. Şi îşi întinse spre poliţist o mutră de câine gata să muşte.

Aceştia erau doi tipi cam apatici. Rămăseseră surzi în faţa unor asemenea apostrofări.

— Îţi cer scuze, străine, spuse unul din ei. Nu ştiu ce se întâmplă aici: credeam că-ţi facem un serviciu.

— Se poate, dar eu nu ştiu nimic! Iar pe voi ăştia vă cunosc! vociferă Mac Murdo cu mânie. Peste tot sunteţi la fel! Aveţi mania să daţi sfaturi chiar dacă nimeni nu vă cere!

— Cred că ne vom revedea peste puţin timp, zise unul dintre poliţişti. înfruntându-l… Dacă mă pricep bine, eşti unul dintre „ăia”!

— La asta m-am gândit şi eu, adăugă celălalt. O să ne mai vedem noi.

Mac Murdo se înfurie şi mai tare.

— Să nu credeţi că mi-e frică de voi! urlă el. Mă numesc John Mac Murdo. Mă găsiţi când doriţi la Iacob Shafter, Sheridan Street, Vermissa. Nu sunt unul din ăia care se ascund. Zi sau noapte, mă pot confrunta oricând cu voi, sau ai voştri. Să nu vă înşelaţi!

Aceste ameninţări insolente scoaseră murmure de simpatie din partea minerilor. Cei doi poliţişti începuseră să vorbească între ei ridicând din umeri. Curând, trenul trecu de-a lungul unui ţărm slab luminat, şi se produse o rumoare generală la coborâre, căci Vermissa era de departe, staţia cea mai importantă de pe traseu. Mac Murdo se îndepărtă purtând un geamantan de piele, când în ultima clipă, unul din mineri îl acostă.

— La naiba, camarade, ai un talent să vorbeşti cu sticleţii! spuse el pe un ton de stimă respectuoasă. A fost o plăcere să te ascult. Lasă-mă să-ţi duc valiza şi să-ţi arăt drumul. Mergem să luăm cina la

Shafter.

— Noapte bună! spuseră ceilalţi în cor, în clipa în care trecură cei doi.

Chiar înainte de a intra în Vermissa, Mac Murdo devenise celebru. Dacă drumul până aici i se păruse o teroare, oraşul era şi mai înfricoşător. Această vale lungă, cu drumurile şerpuite şi fumul ieşind din horn, avea o grandoare sinistră; energia şi tehnica înzestrării omului ar găsi monumente pe măsura fiinţei umane, pe înălţimile munţilor presăraţi cu săpături monstruoase. Însă oraşul nu era decât urâţenie şi mizerie. Pe strada principală, zăpada şi noroiul insuficient îngheţate formau o pastă lipicioasă. Trotuarul era inegal şi strâmt. Felinarele numeroase luminau şirul nesfârşit de case construite din lemn, toate având o verandă spre stradă, însă murdare şi sărăcăcioase. Pe măsură ce Mac Murdo se apropia de centrul oraşului, acesta se lumina dintr-o dată: magazine cu vitrine luminoase îşi confundau strălucirea cu cafenelele sau barurile unde minerii veneau să-şi cheltuiască salariul câştigat, cu atâta trudă.

— Iată Casa Uniunii, spuse însoţitorul, arătând spre o cafenea care se ridica aproape de hotel. Cel ce conduce totul, de acolo de sus, este Mac Ginty.

— Ce fel de om este?… întrebă Mac Murdo.

— Cum! N-ai auzit niciodată vorbindu-se de patron?

— Ştii doar că sunt străin.

— Pe legea mea, credeam că întreg statul îi cunoaşte numele. S-a scris destul de mult despre el şi în presă.

— Cu ce ocazie?

— Păi… minerul vorbi în şoaptă. Pentru tot felul de cazuri…

— Care dintre ele?

— Dumnezeule, amice, habar n-ai de nimic! Ţi-o spun fără supărare. Vei afla că aici singurele afaceri de care sunt preocupaţi sunt asasinatele…

— Cred că am citit ceva în legătură cu asta la Chicago. O bandă de asasini, nu-i aşa?

— Dacă ţii la viaţa ta, taci, strigă minerul neliniştit privindu-l cu stupoare pe tânăr. Dacă vorbeşti astfel în plină stradă, nu stai prea mult pe aici. Mulţi ca tine au plătit scump cea mai mică imprudenţă.

— Îţi repet că nu ştiu decât din cele citite.

— Şi n-aş putea spune că cele ce ai citit, nu sunt adevărate.

În timp ce vorbea, minerul privea neliniştit în jurul lui, ca şi cum s-ar fi temut să nu se ivească cineva din umbră care să-l taie.

— Dacă a ucide înseamnă a asasina, Dumnezeu ştie că în privinţa asta aici nu există nici un scrupul. Dar păzeşte-te bine să nu pronunţi în nici un fel de împrejurare, numele lui Mac Ginty; nu există şoaptă care să nu-i fie transmisă şi nu iartă nimic. Iată casa pe care o cauţi, e

chiar în faţa ta, în capătul străzii. Ţi-l recomand pe bătrânul Iacob Shafter, ca pe cel mai cinstit dintre bărbaţii oraşului.

— Mulţumesc, spuse Mac Murdo. Îi luă geamantanul, strânse mâna minerului şi plecă mai departe pe drumul drept care îl ducea la adresa căutată; bătu o dată tare, în uşa care se deschise imediat şi în pragul căreia apăru pe neaşteptate o tânără fată deosebit de frumoasă.

Era genul de scandinavă, al cărui păr blond luminos, contrasta puternic cu ochii săi de un negru strălucitor. Ea îl privi pe tânăr surprinsă, cu o amabilitate confuză care o făcu să se îmbujoreze, profilându-se în cadrul interior al uşii şi contrastând puternic cu tristeţea peisajului exterior; era o apariţie pe care Mac Murdo nu o mai văzuse niciodată în viaţa lui, nici măcar în cele mai reuşite portrete. Şi fără să respire, stătea nemişcat ca într-un extaz. Ea întrerupse însă această linişte vrăjită:

— Credeam că e tata, spuse ea cu un puternic accent suedez, care dădea şi mai mult farmec vorbelor sale. Aveaţi treabă cu el? A ieşit… îl aştept să vină dintr-o clipă în alta…

Mac Murdo continua să o privească uimit, şi atât de stăruitor, încât ea îşi plecă privirile.

— Nu, domnişoară, răspunse el în sfârşit, nu mă grăbesc să-l văd. Caut însă o pensiune, şi mi-a fost recomandată a dvs., nu ştiam ce să fac, dar acum ştiu! Sunt hotărât să rămân aici!

— Iată o hotărâre luată în grabă, spuse ea zâmbind.

— Ar trebui să fii orb ca să nu te hotărăşti pe loc, replică el.

Zâmbetul fetei se transformă în râs.

— Intraţi domnule, reluă ea. Sunt miss Ettie Shafter, fiica domnului Shafter. Mama a murit: acum eu conduc gospodăria. Puteţi să vă aşezaţi lângă sobă, în camera din faţă până vine tata. Ah! Iată-l! Vă veţi înţelege cu el!

Un bărbat solid de o vârstă incertă înainta apăsat pe culoarul îngust. Mac Murdo îi explică în câteva cuvinte: un anumit Murphy din Chicago, i-a dat adresa lui Shafter, pe care şi el o avea de la o a treia persoană. Bătrânul fu de acord să-l primească. Mac Murdo nu ripostă în nici un fel asupra condiţiilor. Avea asigurată locuinţa şi masa pentru 12 dolari pe săptămână, plătiţi înainte. Astfel se petrecură lucrurile, când fugind din faţa justiţiei, se refugie sub acoperişul familiei Shafter. Începând cu această zi, a urmat un lanţ întreg de nenorociri…

II
PATRONUL MAC GINTY

Mac Murdo făcea parte din categoria bărbaţilor care se impun cu uşurinţă. Oriunde s-ar fi aflat, era uşor de recunoscut. I-a fost de ajuns o singură săptămână pentru a câştiga stima familiei Shafter. Shafter adăpostea în acel moment, 10-12 lucrători, maiştri din uzină, sau simpli muncitori, curajoşi şi cinstiţi, printre care şi tânărul irlandez.

Seara, când se strângeau cu toţii, el era cel care discuta cu cea mai mare vervă, glumea cu plăcere, râdea cel mai tare, cânta cel mai bine. Din când în când, totuşi, se arăta foarte nervos mâniindu-se brusc şi devenind violent, impunând respect şi teamă. Mai mult, manifesta faţă de lege şi de tot ce atingea legea, un dispreţ care-i puse pe gânduri pe mulţi dintre cei ce locuiau în această pensiune, nelăsându-i însă pe ceilalţi să bănuiască ceva. Observaseră de prima dată că se îndrăgostise de fată, chiar în clipa în care i-a apărut în toată frumuseţea şi graţia. Nu era un adorator timid. I-a spus-o chiar de a doua zi că o iubea, şi nu înceta să i-o spună fără a ţine seama de răspunsul pe care aceasta i l-ar fi putut da, pentru a-l descuraja.

— Este adevărat că am ajuns al doilea? strigă el. Pe legea mea că puţin îmi pasă de primul! Să se păzească! Să-mi sacrific eu fericirea vieţii mele, dorinţa inimii mele, pentru un oarecare? M-ai refuzat tu, Ettie, dar va veni ziua când, vei învăţa să vorbeşti altfel cu mine! Sunt destul de tânăr ca să pot aştepta!

Era un admirator periculos, totuşi se purta gentil, trecând cu uşurinţă de la o stare la alta, datorită originii sale irlandeze. Avea acel farmec, pe care aventura şi misterul le dau unui bărbat, şi care trezeşte dintr-o dată, curiozitatea femeii. Putea descrie încântătoarele câmpii din ţinutul Monaghan unde se născuse, insula plină de farmec pe care o lăsase atât de departe, cu detaliile joase, preeriile verzi, mai frumoase parcă, atunci când erau văzute cu imaginaţia minţii, în acest loc, unde zăpada era amestecată cu noroi. Apoi, cunoştea bine oraşele din Nord, Detroit, şi locurile forestiere din Michigan, Bufallo, şi, în sfârşit, Chicago, unde lucrase într-o fabrică de cherestea. Şi toate deveneau atât de romantice… Îţi dădeai seama că în acest mare oraş, i s-au întâmplat lucruri ciudate, şi atât de secrete, încât nu avea nimeni dreptul să le pronunţe. Vorbea visător de o plecare subită, de vechi legături care au încetat brusc, de o fugă spre necunoscut care-l adusese până în această valea blestemată.

În acest timp Ettie îl asculta, iar ochii săi negri străluceau de iubire. A doua zi, acesta se angajă contabil. Munca îi ocupa cea mai

mare parte din zi, aşa încât nu găsise prilejul pentru a se prezenta şefului Ordinului Oamenilor Liberi. Mike Scanlan „Fratele” pe care îl cunoscuse în tren, veni într-o seară şi îl certă pentru neglijenta lui. Mike, nervos, cu figura ascuţită ca o lamă de cuţit, arunca priviri întunecate. Scanlan păru fericit că-l revede. După unul sau două pahare de whisky, acesta îi zise:

— Mi-am amintit adresa dumitale, zise el, şi mi-am permis să vin. Sunt surprins că nu te-ai dus să-l vizitezi pe patron. Ce s-a întâmplat de nu te-ai dus deloc la Mac Ginty?

— A trebuit să caut de lucru. Am muncit mult.

— Trebuie să-ţi faci timp pentru el; nu este o persoană oarecare. La naiba! Cred că ai fost nebun dacă nu te-ai dus să-l vezi chiar de la sosirea ta, să te înscrii la sediul Uniunii. Dacă nu vrei să ţi-l pui pe patron în cap… N-ar trebui să o faci!

Mac Murdo păru surprins.

— Scanlan, eu am făcut parte dintr-o lojă timp de doi ani şi niciodată n-am fost constrâns de tot felul de obligaţii oricât de urgente ar fi fost!

— Probabil la Chicago!

— Totuşi, şi aici lumea e aceeaşi.

— Oh! E aceeaşi…

Scanlan îl privi îndelung cu o expresie sinistră.

— Ce vrei să spui?

— Mai vorbim noi peste o lună. Se pare că ai schimbat câteva cuvinte cu doi sticleţi după ce am coborât din din tren.

— De unde ştii?

— Vorbeau unii. Dacă de bine sau de rău, nu-mi dau seama. Să ştii însă că-n ţinutul ăsta nimic nu scapă…

— Ai dreptate. Le-am spus câinilor ălora ce gândesc despre ei!

— Ei bine! O să te înţelegi cu Mac Ginty. Eşti exact ce-i trebuie.

— Şi el detestă poliţia?

Scanlan izbucni în râs.

— Du-te să-l vezi, spuse ei retrăgându-se. Dacă mai întârzii, nu pe roşcată o va detesta, ci pe dumneata. Ascultă sfatul unui prieten şi grăbeşte-te să-l urmezi!

Întâmplarea făcu ca, în seara aceleiaşi zile, acelaşi sfat îl primea pe de altă parte Mac Murdo, de o manieră mai presantă. Poate că avea pentru Ettie o grijă deosebită care-l împiedica să acţioneze; poate atenţiile sale îl impresionară pe oaspetele său; orice ar fi fost, suedezul îl chemă în camera lui şi fără vreun preambul, spuse:

— Mi se pare tinere, că-i cam faci curte lui Ettie. Oare mă înşel?

— Deloc, răspunse Mac Murdo.

— Atunci, te avertizez că te osteneşti degeaba. Înaintea ta a venit altcineva.

— Mi-a spus.

— Nu te-a minţit. Ţi-a spus cine e?

— Am rugat-o, dar a fost în zadar.

— La naiba! Nu vroia să te temi, ştrengăriţa.

— Să mă tem? Mac Murdo era foc şi pară.

— Da prietene. Şi nu mi-e ruşine să spun că e vorba de Teddy Baldwin.

— Ce-i cu acest Teddy?

— Unii din principalii membrii al bandei.

— Despre ce fel de bandă este vorba?

— Asasinii!

— Nu sunteţi primul care îmi vorbiţi despre ei! Cine sunt ei?

— Aici nu se vorbeşte despre ei decât în şoaptă. Ei, asta e!

— Dar de ce tremuraţi cu toţii?

Instinctiv suedezul vorbi încet, ca de altfel toată lumea când era vorba de teribila bandă.

— Bine, dar sunt membrii Ordinului Oamenilor Liberi.

Tânărul tresări.

— Dar şi eu sunt membru al acestui Ordin!

— Dumneata? Dacă aş fi ştiut asta, nu te-aş fi primit în casa mea nici cu o sută de dolari pe săptămână!

— Ce-i reproşezi Ordinului? Acesta nu este decât o asociaţie de buni camarazi şi de binefăcători.

— În alte locuri, poate. Dar aici, nu.

— Dar ce este aici?

— O societate de criminali, asta este.

Mac Murdo avu un râs neîncrezător.

— Dovada? întrebă el.

— Dovada?! Dar cincizeci de morţi nu reprezintă o dovadă suficientă? Asta nu vă spune nimic? Asasinatele de la Milman şi Van Short, familia Nicholson, bătrânul domn Hyam, micul Bill, James şi câţi alţii? Dovada?! Dar în toată valea asta nu există bărbat sau femeie care să nu ştie ce se întâmplă acolo jos!

— Haide, zise Mac Murdo pe un ton prietenos, înţeleg că vrei să-ţi retragi sau să-ţi justifici cele spuse înainte. Înainte de a pleca, gândiţi-vă! Ce-aţi face dacă aţi fi în locul meu? Abia am ajuns în acest oraş, şi aud tot felul de lucruri ciudate despre o societate pe care o ştiam ireproşabilă. Parcurgeţi Statele, şi veţi vedea peste tot acelaşi lucru. Şi când vin să-mi întâlnesc confraţii aici, pretindeţi că e una şi aceeaşi cu această societate criminală. Presupun, domnule Shafter, că-mi datoraţi lămuriri sau scuze.

— Nu pot să vă spun, ceea ce nimeni nu ştie, tinere. Şefii uneia sunt şi şefii celeilalte, şi cine îi ofensează pe unii, este pedepsit de ceilalţi. Am avut destule exemple!

— Fleacuri! Îmi trebuie o dovadă.

— Nu veţi avea prea mult de aşteptat dacă veţi continua să trăiţi aici. Dar am uitat că sunteţi unul din ei. În curând nu veţi fi altfel decât ei. Căutaţi-vă altă locuinţă. Nu vă mai pot adăposti. Unul din indivizii ăştia îi face curte lui Ettie, fără ca să-i pot spune să-şi ia papucii, este de ajuns o nenorocire, ca să nu refuz să mai vină şi a doua. V-o spun deschis: de mâine nu veţi mai dormi la mine! Astfel, Mac Murdo se văzu deodată lipsit de o locuinţă bună şi de o prezenţă scumpă.

În aceeaşi seară, puţin mai târziu, aflându-se singur cu Ettie îi spuse necazurile sale.

— Tatăl tău mă dă afară, zise el. Puţin mi-ar fi păsat dacă n-ar fi fost vorba decât de camera mea; dar mai eşti şi tu, Ettie. Nu te cunosc decât de o săptămână şi nu respir decât prin tine, n-aş putea trăi fără tine.

— Ah! Pentru Dumnezeu! Nu vorbi astfel, domnule Mac Murdo! răspunse fata. Nu v-am spus că aţi venit prea târziu? Altcineva a ajuns înainte. Bineînţeles că nu i-am promis că mă voi căsători cu el imediat, dar nici nu mai pot promite cuiva.

— Să presupunem că aş fi fost primul, aş fi avut vreo şansă, Ettie?

Ea îşi luă capul în mâini.

— Slavă cerului, numai să fi venit primul, zise ea suspinând.

Atunci, Mac Murdo îngenunche:

— Pentru Dumnezeu, Ettie, trebuie să rămânem împreună! Vei distruge două vieţi: a mea şi a ta şi asta din cauza unei promisiuni imprudente? Ascultă-ţi inima! Este mai înţelept decât să spui vorbe cu atâta uşurinţă înainte de a şti cu cine ai de a face!

El apucă mâna albă a lui Ettie în mâinile sale arse de soare.

— Spune-mi că nu-mi vei aparţine decât mie! Vom fi doi care vom înfrunta greutăţile

— Chiar în acest ţinut?

— Chiar în acest ţinut.

El o cuprinse cu braţele.

— Nu, nu, John! Nu în acest ţinut. Este imposibil. De ce nu vrei să plecăm departe?

Figura Iui Mac Murdo trădă o clipă emoţia luptei care se dădea în interiorul lui. Apoi trăsăturile i se înăspriră.

— Nu voi pleca din acest ţinut, zise el. Aici vreau să rămânem, chiar de-ar fi să mă lupt cu o lume întreagă!

— Vom pleca împreună!

— Ettie, nu pot pleca

— De ce?

— Pentru că nu voi mai putea ridica privirile în ziua în care voi avea sentimentul că mă las vânat. De altfel, de ce te temi? Suntem

două fiinţe libere într-o ţară liberă! Cine va îndrăzni să stea între noi, dacă ne iubim?

— Dar nu ştii nimic. N-ai trăit aici destul. Nu-i cunoşti pe acest Baldwin, nici pe Mac Ginty, nici pe ceilalţi asasini!

— Nu, nu-i cunosc şi nu mă tem de ei, şi nici nu cred! Am trăit printre oameni aspri, draga mea, şi nu numai că nu mă tem de el, dar totdeauna sfârşesc prin a mă face temut. Totdeauna. Ce nebunie mai e şi povestea asta, numai când mă gândesc… Dacă aceşti oameni, aşa cum spune tatăl tău, aduc numai nenorociri în vale, dacă au comis crimă după crimă, dacă fiecare poartă un nume, cum pot scăpa justiţiei? Răspunde Ettie!

— Asta pentru că nimeni nu îndrăzneşte să-i acuze; cine ar îndrăzni nu ar mai trăi mai mult de o lună. Şi aşa au martori gata pregătiţi să jure că cel care e acuzat se afla departe de locul crimei. Haide Jack, ai citit despre toate astea: s-a scris în toate ziarele Americii…

— Este adevărat că am citit ceva despre asta. Dar credeam că sunt născociri. Poate că oamenii ăştia nu motivele lor să acţioneze astfel… Poate că au avut de rezolvat cine ştie ce afaceri şi n-au găsit decât o singură cale…

— Oh! Jack, nu vorbi astfel! Asta o spune şi… celălalt!

— Ah! Aşa spune Baldwin?

— Da… Şi îmi produce oroare… Şi nu numai oroare, dar şi frică. Mi-e frică pentru mine şi mai ales pentru tata. Ne-ar lovi o mare nenorocire dacă aş arăta ce simt. Mă apăr de Baldwin cu jumătăţi de promisiuni. Nu avem nimic împotriva lui. Ah! Dacă ai vrea să fugi cu mine, l-aş lua şi pe tata. Am trăi fără teamă, departe de aceste răutăţi.

Părea că o nouă luptă se dădea în sufletul lui Mac Murdo, apoi deveni rece ca gheaţa.

— Gândeşte-te Ettie, că nu vi se va întâmpla nici o nenorocire, nici ţie, nici tatălui tău în ceea ce-i priveşte pe cei ce vor să facă rău. Îţi vei da seama destul de repede că şi eu pot fi, dacă nu la fel ca ei, poate mai rău.

— Nu, nu, să plecăm! Am încredere în tine!

Mac Murdo râse cu amărăciune.

— Dumnezeule! Ce puţin mă cunoşti! Sufletul tău inocent, scumpa mea, nici nu bănuie măcar pasiunile care clocotesc în mine. Se întrerupse deodată pentru a întreba: Cine este acest vizitator?

Uşa se deschise, şi intră un tânăr care părea că se simte la el acasă. Era un tânăr frumos, pornit şi el în căutarea prosperităţii ca şi Mac Murdo, şi având aproape aceeaşi vârstă. Sub pălăria neagră de fetru cu boruri mari pe care nu s-a sinchisit să o scoată, ochii îi străluceau de furie, nasul era asemeni unui cioc de şoim. El îi privi cu ferocitate pe Ettie şi Mac Murdo aşezaţi lângă sobă. Ea se ridică

tremurând şi neştiind ce să facă.

— Sunt încântată să vă văd, domnule Baldwin, zise ea. Aţi venit mai repede decât credeam. Luaţi loc.

Însă Baldwin, proptit pe picioare, cu mâinile încrucişate, continua să-l privească pe Mac Murdo.

— Cine-i ăsta? a întrebat el sec.

— Unul din prietenii noştri, domnule Baldwin, unul din noii locatari ai pensiunii. Permiteţi-mi, domnule Mac Murdo să vă prezint domnului Baldwin.

Cei doi tineri schiţară un salut forţat.

— Bănuiesc că miss Ettie n-a vorbit despre relaţiile noastre, nu-i aşa? îl întrebă Baldwin pe Mac Murdo.

— Nu ştiam, răspunse Mac Murdo, că există vreo relaţie între voi.

— Ei bine! Te avertizez că tânăra asta îmi aparţine. Şi-ţi mai spun că în seara asta este un timp tocmai potrivit pentru plimbare.

— Mulţumesc, nu am chef să mă plimb.

— Adevărat?! Ochii lui Baldwin scoteau flăcări.

— Poate ai fi dispus să ne batem, domnule pensionar?

— Exact, strigă Mac Murdo, care dintr-un salt fu în picioare. Nu mi-ai spus nimic de propunerea asta.

— Pentru Dumnezeu, Jack! Pentru Dumnezeu! strigă biata Ettie. O Jack, Jack! Te va omorî!

— Ah! Deci se numeşte Jack? strigă Baldwin ca un blestem. Vă strigaţi pe numele mic?

— Ted, te rog, fi rezonabil. Dacă mă iubeşti, dacă m-ai iubit vreodată, fi generos, iartă-l!

— Ettie, cred că va trebui să ne laşi să ne descurcăm singuri, până rezolvăm problema, zise liniştit Mac Murdo. Doar dacă, domnule Baldwin, nu preferaţi să faceţi o scurtă plimbare cu mine.

— Aveţi dreptate! Este o seară minunată şi în spatele celei mai apropiate case se află un teren liber. Voi încheia socotelile cu tine fără să mă murdăresc pe mâini, răspunse Baldwin. O să te usture că ai intrat în casa asta iar peste puţin timp o să regreţi.

— Nu există un prilej mai bun pentru asta.

— Şi eu zic la fel. Contează pe mine. Vedem noi mai târziu.

Suflecându-şi mâneca dintr-o dată, Baldwin îşi arătă braţul însemnat care părea să fie marcat cu fierul înroşit. Era un cerc închis într-un triunghi.

— Ştii ce înseamnă asta?

— Nu ştiu şi puţin îmi pasă.

— Vei afla imediat, şi cât de repede, îţi promit. Prea mult nu vei mai sta aici. Miss Ettie, ar fi trebuit să-ţi spună câte ceva. Iar tu, Ettie, în curând, o să-mi cazi în genunchi, şi ştii vorba mea. Ce-ai semănat… Ei bine, cu ajutorul Domnului, vei recolta.

Beat de furie, cu ochii sclipind de răutate, se întoarse şi plecă. Curând în urma lui se auzi uşa trântită. Timp de un minut, Ettie şi Mac Murdo se priviră în linişte. Apoi ea îl îmbrăţişă.

— Oh! Jack, cât ai fost de curajos! Dar la ce bun? Trebuie să dispari. Chiar în noaptea asta, Jack, în noaptea asta! Este singura ta şansă. Va căuta să te ucidă, am citit în ochii lui plini de răutate. Cum crezi că vei putea lupta împotriva a douăzeci de bărbaţi în spatele cărora se află patronul lor, Mac Ginty şi toată conducerea lojei?

Mac Murdo îi luă mâinile, o îmbrăţişă, şi încet, o forţă să se aşeze.

— Haide, draga mea, haide… Nu te teme pentru mine. Şi eu sunt un om liber; i-am spus-o puţin mai înainte şi tatălui tău. Şi să nu crezi că sunt un sfânt, nu valorez mai mult decât alţii. Poate că acum, aflând acest lucru, mă vei urî, nu-i aşa?

— Să te urăsc, Jack?! În viaţa mea nu te voi putea urî. Oriunde în altă parte nu e nici o nenorocire să fii Om Liber; atunci de ce să fac caz din acest lucru? Dar dacă faci parte din Ordinul Oamenilor Liberi, va trebui să te duci imediat să-l vezi pe Mac Ginty şi să încerci să-l câştigi de partea ta.

— La asta m-am gândit şi eu, zise Mac Murdo. Voi vedea ce voi face acolo. Poţi să-i transmiţi tatălui tău că voi dormi aici în seara asta, şi că, mâine dimineaţă voi căuta alt adăpost.

În barul Uniunii se strânsese lumea ca de obicei, căci era întâlnirea favorită a lui Mac Ginty, unde se strângeau cei mai bădărani şi mai mojici dintre locuitorii oraşului. Mac Ginty se bucurase de o mare popularitate, datorită unui fel de bunăvoinţă pe care o purta ca pe o mască. Cea mai mare parte a acestei popularităţi se datora fricii pe care o inspira nu numai în oraş, dar şi la 30 de mile depărtare în această vale, până pe cele două versante ale muntelui, barul fiind suficient de înţesat, căci nimeni nu se lipsea de prezenţa şi de bună voinţa lui. I se atribuiau puteri oculte de către toţi cei prezenţi, de care acesta profita exercitându-le fără milă, adăugând funcţiei de consilier municipal şi pe cea de comisar al drumurilor. O clică de hoţi lacomă de favoruri îl susţinuse în această funcţie aleasă. Taxele şi contribuţiile erau enorme, iar muncile publice neglijate cu desăvârşire. Cetăţenii cinstiţi erau terorizaţi prin şantaj, reduşi la tăcere, temându-se de tot ce putea fi mai rău. Astfel, Mac Ginty se fălea cu ace de diamant care, an de an, deveneau lanţuri groase de aur masiv ce atârnau la jiletca lui tot mai împodobită. Şi averea lui nu înceta să crească aşa încât ameninţa să absoarbă totul dintr-o dată cu tot ce era pe piaţă. Împingând uşa, Mac Murdo îşi croi drum până în mijlocul mulţimii, într-o atmosferă deasă de tutun şi alcool. Oglinzi mari, încadrate stângaci de margini aurite, multiplicau la nesfârşit luminile. Băieţii de la bar, cu mânecile suflecate, făceau tot felul de cocktail-uri complicate pentru consumatorii aflaţi în faţa tejghelei. La

capătul celălalt se afla un bărbat înalt şi gras, viguros, un fel de gigant îmbrăcat în negru, cu barbă până pe pomeţi, acoperindu-l în întregime. Acesta nu putea fi altul decât faimosul Mac Ginty. Se aplecă asupra barului cu tot corpul; un trabuc stătea în colţul gurii în unghi ascuţit. Pielea îi era tuciurie ca a unui indian. Ochii lui negri aveau o strălucire mată la care se adăuga un uşor strabism, care-i dădea o figură sinistră. Şi cu toate acestea, proporţiile nobleţei, fineţea trăsăturilor îl arătau a fi o figură deschisă potrivindu-se cu jovialitatea simplă pe care o etala. Văzându-l s-ar fi spus că e un om de treabă, în ciuda limbajului rudimentar. Când privea o persoană mai mult timp, era profund, implacabil, aşa încât omul se zăpăcea, căci se simţea a fi faţă în faţă cu o putere a răului secretă şi nelimitată, redublată de mii de ori prin alte forţe care-l făceau curajos şi viclean.

După ce-l examină cu grijă pe Mac Murdo dădu la o parte cărţile cu impertinenţă, îndepărtă oamenii din jurul care, pentru a-l linguşi, râdeau din orice fleac. Ochii săi negri, teribili, priveau neclintiţi ochii albaştri, care, îl susţinură în spatele paharelor pline.

— Tinere, nu te recunosc.

— Sunt nou venit în acest ţinut, domnule Mac Ginty.

— Nu chiar atât de nou, încât să nu i te adresezi unui gentleman cu titlul său.

— Se spune „Consilier Mac Ginty”, tinere, zise o voce din grup.

— Scuzaţi-mă, domnule consilier, nu cunosc obiceiurile locale. Mi s-a spus să vin să vă văd.

— Ei bine, priveşte! Iată-mă-s, din cap până în picioare! Ce părere ai despre mine?

— Cred că dacă inima dvs. aparţine acestui corp, înseamnă că inima este la fel de frumoasă ca şi chipul, şi asta e de ajuns.

— Eşti bun de gură, la naiba! Gură de irlandez, strigă Mac Ginty, neştiind dacă ar trebui să râdă pentru îndrăzneala lui sau să fie sobru retrăgându-se în tăcerea lui demnă. Atunci îţi place mutra mea?

— Bineînţeles, replică Mac Murdo.

— Şi zici că cineva ţi-a spus să vii la mine?

— Da.

— Cum îi cheamă?

— Fratele Scanlan din Vermissa, loja numărul 341. Beau în sănătatea dumitale şi pentru o mai bună cunoaştere.

În timp ce ducea paharul la gură, care abia îi fusese servit, Mac Murdo ridică în acelaşi timp şi degetul. Mac Ginty îl observă şi-şi încruntă sprâncenele.

— Ah! Aşa deci? zise el. Trebuie să te văd mai de aproape, domnule… domnule?

— Mac Murdo.

— Domnule Mac Murdo. Căci în ţinutul ăsta nu poţi să ai

încredere oarbă în cuvintele cuiva. Vino o clipă în partea asta, în spatele barului.

Se afla acolo o cameră mică, unde stăteau aliniate de-a lungul pereţilor două şiruri de butoaie. Mac Ginty închise uşa cu grijă şi se aşeză pe unul din butoaie, în timp ce-şi mesteca ţigara. Ochii săi neliniştiţi îl străfulgerau pe Mac Murdo. Stătură mai mult de două minute fără să spună nici unul vreun cuvânt. Mac Murdo suportă cu optimism examinarea, stând cu o mână în buzunarul vestei şi cu cealaltă răsucindu-şi mustaţa. Deodată, Mac Ginty se aplecă, scoţând la iveală un revolver din cele mai moderne.

— Domnule glumeţ, zise el, dacă aş fi crezut că ţi-ai bătut joc de noi aş fi încheiat de mult socotelile.

— Pentru un stăpân al ţinutului, replică Mac Murdo, cu o amploare a tonului bizară, este un mod obişnuit de a ura „bine ai venit” unui frate străin care aparţine Ordinului Oamenilor Liberi.

— Mai întâi trebuie să dovedeşti că eşti un Frate, şi, Dumnezeu să te aibă în pază dacă minţi! Locul afilierii dumitale?

— Loja 29 Chicago.

— Data?

— 24 iunie 1872.

— Stăpânul lojei?

— James Scott.

— Şeful districtului?

— Barthélémy Wilson.

— Pare a fi plauzibil. Ce faci la Vermissa?

— Lucrez ca voi toţi, dar pentru o sumă mult mai modestă.

— Răspunzi mereu prompt?

— Da, totdeauna am fost prompt.

— Şi în acţiune?

— Cei ce mă cunosc, zic că da.

— Putem să te punem la probă, mai repede decât crezi. Ai auzit, de când ai sosit aici, vorbindu-se de lojă?

— Am auzit spunându-se că pentru a fi Frate trebuie că fii un om adevărat.

— Asta se poate verifica, domnule Mac Murdo. De ce ai plecat din Chicago?

— Poţi să mă spânzuri şi nu-ţi spun!

Mac Ginty deschise ochii mari. Nu i se vorbise prea des pe acest ton. Lucrul acesta îl amuza.

— Nu văd de ce nu mi-ai povesti.

— Pentru că un Frate nu trebuie minţit.

— Ti se pare un lucru rău să spui adevărul?

— Spuneţi-i cum vreţi!

— Dragă domnule, nu vei întâlni pe nimeni în loja mea, în

calitate de stăpân, să nu răspundă atunci când i se cere să vorbească despre trecutul său.

Mac Murdo părea şi ezite, apoi scoţându-şi din buzunarul interior al vestonului o tăietură de ziar foarte zdrenţuită, spuse:

— Nu veţi discuta pe seama unui camarad?

— Îţi voi stâlci mutra dacă îmi vei mai vorbi astfel! strigă Mac Ginty cu violenţă.

— Aveţi dreptate, domnule consilier, spuse cu umilinţă tânărul. Iertaţi-mă, mi-am dat drumul la gură. Acum ştiu că nu risc nimic sub protecţia dvs. Citiţi această hârtie.

Era un text în cam se relata despre uciderea unul anume Jonas Plato, ucis dintr-un foc, într-un bar înţesat, „Café du Lac", strada Marché, la Chicago, în prima săptămână a anului 1874.

— L-ai ucis pe omul ăsta? întrebă el înapoindu-i bucata de ziar.

Mac Murdo dădu din cap.

— Ce motive aveai să o faci?

— Îl ajutam pe unchiul Sam să fabrice dolari. Fără îndoială că cei făcuţi de mine nu erau prea grozavi, dar nu se prea observa nimic şi-i dădeam mai ieftin. Mă foloseam de acest Pinto ca să-i pun în circulaţie. Într-o zi mă anunţă, că o să mă toarne. Nu ştiu dacă a făcut-o. M-am debarasat de el şi am părăsit în grabă ţinutul cărbunelui.

— De ce ţinutul cărbunelui?

— Am citit prin ziare că nu sunt oameni de cea mai bună calitate.

Mac Ginty începu să râdă:

— Falsificator, apoi asasin, şi vii la noi sperând să fii bine primit!

— Asta este… sau fie ce-o fi!

— Mergi prea departe. Dar, ia spune-mi, mai poţi fabrica dolari?

Mac Murdo scoase din buzunar o jumătate de duzină.

— Iată, zise al, ăştia n-au trecut niciodată prin monetăria din Washington.

— E posibil?

Şi ţinând dolarii în mâna sa enormă şi păroasă asemeni unei gorile păru mirat:

— Nu observ nici o diferenţă! zise Mac Ginty. La naiba! Vei fi tratat ca un Frate adevărat, şi folositor presupun. Vom putea avea printre noi unul sau două specimene ca dumneata, prietene Mac Murdo. Uneori trebuie să ştii să te aperi. Unde am ajunge dacă, ne-am lăsa puşi la zid, în loc să răspundem loviturii cu altă lovitură?

— Îmi voi îndopa camarazii.

— Al nervii tari. Nici nu te-ai clintit când am apăsat pe revolver!

— Nu sunt un fricos. Teama nu e pentru mine!

— Dar pentru cine?

— Pentru dumneata, domnule Consilier! Spunând acestea, Mac Murdo scoase din buzunarul vestei sale un pistol gata armat şi adăugă:

— V-am supravegheat tot timpul. Aş fi tras la fel de repede ca şi dumneata.

Mac Ginty se înroşi de furie. Apoi, deodată, începu să râdă în hohote:

— La naiba! Sunt ani de când nu am mai avut un tânăr atât de dârz. Cred că loja va fi mândră de dumneata.

În acest moment băiatul de la bar deschise uşa.

— Ei bine! Ai treabă cu mine? îl întrebă patronul cu duritate. Nu pot să discut cinci minute cu un gentleman fără să fiu deranjat?

Băiatul rămase o clipă descumpănit.

— Scuzaţi-mă, domnul Consilier, spuse el în sfârşit, domnul Baldwin doreşte să vă vadă imediat.

Acest anunţ era aproape inutil, deoarece pe deasupra umărului băiatului, chipul schimonosit de cruzime al lui Baldwin apăru imediat. Baldwin îl îndepărtă, aruncându-l afară şi închise uşa.

— Aşa deci, zise el aruncându-i lui Mac Murdo priviri furioase. Ai venit să mă torni? Domnule Consilier am să-ţi spun două vorbe în legătură cu acest individ.

— Ei bine! strigă Mac Murdo. Spune-i în faţa mea, aici!

— Vorbesc când vreau şi unde vreau.

Mac Ginty se ridică.

— Nu e corect. Avem un nou Frate. Baldwin, trebuie să-i facem o impresie bună. Daţi-vă mâinile!

— Niciodată! urlă Baldwin.

— I-am propus să se bată cu mine, dacă crede că l-am ofensat, explică Mac Murdo. Fiecare are doi pumni. Sau preferă alte arme? Domnule Consilier, sunteţi patronul nostru. Hotărâţi pentru noi.

— Despre ce este vorba?

— Despre o tânără liberă să aleagă.

— Nu este liberă.

— Este, domnule Mac Ginty, din moment ce amândoi aparţinem lojii.

— Asta este regula dumitale? Asta-i dreptatea?

— Asta este, Ted Baldwin, replică Mac Ginty, privindu-l pe deasupra. Mai ai ceva de spus?

— Sunt cinci ani de când sunt lângă dvs., şi îi daţi dreptate unuia pe care nu l-aţi văzut niciodată? Nu sunteţi stăpân pe vecie. Jack Mac Ginty se apropie ziua când…

Consilierul se năpusti peste un butoi, şi, în furia sa, l-ar fi strâns de gât, dacă Mac Murdo n-ar fi intervenit.

— Lăsaţi-l, domnule Consilier. Lăsaţi-l pentru Dumnezeu! strigă acesta trăgându-l într-o parte pe Mac Ginty care, în cele din urmă, se supuse.

Ameţit, lovit, abia respirând, tremurând din toate încheieturile,

asemeni unuia care a văzut moartea cu ochii, Baldwin se sprijini de un butoi.

— Căutai de mult ceartă, Ted Baldwin, strigă Mac Ginty care abia îşi putea regăsi ritmul respiraţiei. În privinţa atitudinii dumitale, loja va hotărî. Atâta timp cât eu voi fi patronul, nimeni nu va discuta regulile stabilite de mine.

— Nu am nimic împotriva dumitale, murmură Baldwin pipăindu-şi gâtul.

Mac Ginty îşi reveni privindu-l cu dispreţ.

— În acest caz lucrurile s-au aranjat: suntem din nou prieteni.

Luă de pe un raft o sticlă de şampanie.

— Şi acum, zise el, să toastăm pentru împăcarea noastră după ritualul lojii. Ştiţi că după asta între noi nu va mai trebui să existe nici un fel de ranchiună. Deci, cu mâna stângă pe mărul lui Adam, Baldwin. Îţi declar: de ce te plângi domnule?

— Norii sunt întunecaţi, răspunse Baldwin.

— Dar nu se vor lumina niciodată.

— Vă jur.

Cei doi goliră paharele; apoi ceremonialul continuă între Baldwin şi Mac Murdo.

— Asta e! strigă Mac Ginty frecându-şi mâinile; am terminat cu povestea asta! Cine se va expune din nou va fi judecat conform codului numărul doi din acest ţinut. Fratele Baldwin ştie, iar dumneata, Mac Murdo, încearcă să pricepi repede.

— Pe cuvântul meu, zise Mac Murdo, că nu voi încălca legea.

El îi întinse mâna lui Baldwin.

— Eu mă aprind repede, dar tot atât de repede şi iert. Cred că asta se datorează sângelui meu irlandez.

Baldwin nu putea să-i refuze mâna întinsă căci ochii lui Mac Ginty erau fixaţi asupra lui; se vedea însă că fusese atins în mândria lui de cuvintele rivalului său. Mac Ginty îl bătu pe umeri.

— Ah! Fetele, fetele! zise el. Şi când te gândeşti că o fată s-a pus între Fraţii noştri! Este lovitura prin care diavolul vrea să-şi ia drepturile! Să lăsăm lucrurile să se limpezească. Avem destul de lucru ca să nu ne pierdem timpul cu femei. Trebuie să te stabileşti la loja 341 Frate Mac Murdo. Obiceiurile şi metodele noastre nu sunt cele practicate la Chicago. Vino sâmbătă seara la şedinţa noastră: vă vom iniţia în obiceiurile lojei noastre de pe valea Vermissei.

III
LOJA 341 VERMISSA

A doua zi după această seară zbuciumată, Mac Murdo părăsi casa bătrânului Shafter pentru a se instala la văduva lui Mac Namara, în apropiere de suburbia oraşului. Câteva zile mai târziu, Scanlan, văzându-se obligat să lucreze în Valea Vermissei, veni să locuiască la Mac Murdo. Gazda lor, o bătrână irlandeză bună la suflet, neavând alţi locatari îi lăsa liniştiţi în aşa fel încât puteau vorbi cât vroiau, exact ce le place bărbaţilor care au secrete comune. Shafter se îmblânzi atât, încât îi permise lui Mac Murdo să ia masa la el. Legătura lui cu Ettie nu numai că nu se dezbină, dar deveniră mai intimi pe măsură ce timpul trecea. Curând însă, Mac Murdo se simţi în siguranţă pentru a transporta la noul său domiciliu, instrumentele necesare fabricării banilor; mai mulţi fraţi din lojă au fost admişi să asiste la o demonstraţie, sub jurământ că nu vor sufla o vorbă, şi fiecare din ei luă câteva piese, atât de abil copiate, încât nu exista nici un pericol, nici o dificultate de a-i pune în circulaţie. Camarazii săi se mirau continuu că posedând o astfel de artă mai acceptă să lucreze. El le răspunse însă, că dacă ar trăi fără să aibă un venit declarat, poliţia l-ar bănui imediat! Adevărul este că un poliţist, îl urmărea deja, dar norocul îi surâse şi incidentul se termină în avantajul lui.

Îşi petrecea aproape toate serile în apropierea lui Mac Ginty, unde putea să-i cunoască mai bine pe „băieţi”, cum îşi spuneau între ei aceste lichele care infestau oraşul. Îi cuceri şi îşi câştigă respectul datorită manierelor elegante şi vorbelor îndrăzneţe, vicleniei cu care reuşea să scape de vreun adversar în sala barului. O întâmplare neaşteptată făcu să-i crească şi mai mult stima celorlalţi. Într-o seară când barul era ticsit, intră un individ purtând o uniformă elegantă bleu, şi cască pe care scria „Poliţia minelor de fier şi cărbune”; aceasta era formată dintr-o secţie specială instituită de Compania Căilor Ferate Miniere, pentru a veni în ajutorul poliţiei obişnuite, neputincioasă în faţa unei veritabile organizaţii banditeşti. Se făcu linişte, şi privirile fură aţintite asupra lui; însă relaţiile între poliţişti şi criminali au o notă aparte în Statele Unite şi Mac Ginty în persoană nu manifesta nici un fel de surpriză văzându-l pe noul sosit amestecându-se printre consumatori.

— Un whisky sec, zise inspectorul; e un ger cumplit. Nu cred că ne-am mai văzut, domnule Consilier, nu-i aşa?

— Eşti noul căpitan? întrebă Mac Ginty.

— Întocmai, căpitanul Marwin, de la poliţia căi ferate şi mine. Ne

bazăm pe dumneata, domnule Consilier, şi pe cetăţenii de vază ai oraşului pentru a ne ajuta la menţinerea ordinii şi respectării legii în vale.

— Ne-am putea lipsi foarte bine de dumneata căpitane Marwin, răspunse Mac Ginty rece. Avem şi noi poliţia noastră, nu vrem să importăm. Ce eşti dumneata dacă nu un suport al capitalismului, instrumentul său pentru a-i chinui pe cei mai puţin favorizaţi de soartă dintre noi?

— Bine, bine! Să nu facem o discuţie din asta, spuse ofiţerul cu răceală. Şi dumneata şi eu, ne vom face datoria aşa cum o înţelegem; puţin îmi pasă dacă nu o înţelegeţi.

Tocmai îşi golise paharul, şi se pregătea să plece. Deodată, privirile i se opriră asupra lui Mac Murdo, care, foarte aproape de el îl privea cu vădită ostilitate.

— Ah! strigă el, iată una din vechile mele cunoştinţe!

Mac Murdo făcu un pas înainte.

— Nu am fost niciodată prietenul dumitale, nici al vreunui alt câine!

— O cunoştinţă nu înseamnă totdeauna un prieten, ricană căpitanul. Eşti Jack Mac Murdo, din Chicago, degeaba vrei să negi.

— Nu neg nimic, răspunse Mac Murdo ridicând din umeri. Crezi că o să roşesc pentru numele meu?

— Ai avea şi de ce!

— Adică?

Tânărul îşi încleştă pumnii.

— Nu, Jack. Nu, fără figuri, cu mine nu ţine! Am fost ofiţer de poliţie la Chicago, înainte de a veni în această blestemată groapă de cărbune, şi recunosc vânatul de acolo atunci când îl întâlnesc.

Mac Murdo se strâmbă.

— Doar nu vrei să spui că eşti Marwin, din Centrul oraşului Chicago?

— Teddy Marwin în persoană. Încă nu am uitat uciderea lui Jonas Pinto.

— Nu l-am ucis eu.

— Sigur că nu. E o mărturisire imparţială, nu-i aşa? În orice caz, moartea lui nu ţi-a adus noroc pentru că vei fi arestat pentru falsificare de bani. Dar să nu ne mai gândim la ce a fost în trecut, căci între noi fie spus, şi poate am dreptate să-ţi spun, nu s-au găsit dovezi împotriva ta, aşa încât Chicago îţi rămâne deschis.

— Mă simt foarte bine aici unde sunt.

— Trebuie să fii tare afurisit ca să nu fii mulţumit pentru asta!

— Fie! Să zicem că al intenţii bune, zise Mac Murdo împăciuitor.

— În ceea ce mă priveşte, reluă căpitanul, nu voi sufla un cuvânt atâta timp cât vei duce o viaţă normală, dar dacă te abaţi din drum!

Să te păzeşti! Şi cu asta îţi spun noapte bună. Şi dumitale domnule Consilier.

Nu se îndoia că după ce părăsise sala, celălalt devenise acolo un fel de erou. În oraş deja se şuşotea despre vitejiile lui Mac Murdo la Chicago; răspundea totdeauna întrebărilor cu zâmbetul unui om care nu ţine să facă pe grozavul. Şi iată că zvonurile îi făcuseră o consacrare oficială. Consumatorii se îngrămădeau în jurul lui, îi strângeau mâinile. De acum înainte, comunitatea îl accepta. Mac Murdo ştiuse să-i ducă; totuşi, dacă n-ar fi fost Scanlan în seara aceea, pentru a-i găsi adresa, eroul sărbătorit astăzi şi-ar fi petrecut noaptea sub cerul liber.

Într-o sâmbătă seara fu prezentat în faţa tuturor. Fiind iniţiat la Chicago, crezuse că-l vor primi fără ceremonie, dar loja din Vermissa avea ritualul său propriu, de care era mândră, şi pretindea ca şi cel de faţă să se supună. Şedinţele aveau loc într-o sală mare căreia îi era rezervată Casa Uniunii. Aici veneau peste 60 de membri, care de altfel, erau departe de a reprezenta faţa reală a organizaţiei; căci, în această vale, se aflau pe cei doi versanţi ai muntelui, şi alte loji care îşi schimbau între ele afiliaţi, când se pregătea o afacere serioasă, aşa încât, o crimă putea fi comisă într-o localitate, de oameni veniţi din afară. În orice caz aceasta nu avea mai mult de cinci sute de membri, repartizaţi în tot districtul. Sala de şedinţe era goală. Cei ce asistau se aşezaseră în jurul unei mese lungi. La a doua masă se aflau câţiva membri ai adunării, care aranjau pe ea sticle şi pahare. Mac Ginty prezida; peste claia neagră de păr, îşi pusese o togă plată de velur negru, iar de gât îi atârna o etolă violetă. Costumat astfel, părea că oficiază vreo ceremonie în slujba lui Satana. La stânga şi la dreapta se aflau înalţi demnitari ai Lojei, în mijlocul cărora se detaşa chipul frumos şi crud al lui Ted Baldwin. Toţi purtau o eşarfă sau un medalion, emblema credincioşilor. Majoritatea erau bărbaţi maturi, restul îl formau tineri între 18 şi 25 de ani, executanţi rapizi aflaţi la ordinele celor mai în vârstă. Printre aceştia din urmă, mulţi se arătau a fi slabi de inimă, rebeli, dar constrânşi. Iar dacă observai întreaga masă, cu mare greutate ai fi crezut că aceste figuri vioaie şi deschise erau acelea ale unor asasini care împingeau perversiunea morală până la cea mai avansată degradare, ajungând la crimă şi înconjurând cu respect un bărbat, reputat prin felul lui „original” de a rezolva problemele. Aceste fiinţe deformate, învăluiau acţiunile lor într-o atmosferă cavalerească, împotriva acelora care nu aveau nici un fel de legătură cu ei, şi care de cele mai multe ori, erau necunoscuţi.

După săvârşirea crimei îşi disputau cinstea de a fi dat lovitura fatală, se amuzau şi îi amuzau pe camarazii lor, povestindu-le strigătele şi chinurile victimelor. La început, se învăluiau într-o anumită discreţie. Cu timpul însă, erau convinşi că nimeni nu va

îndrăzni să depună mărturie împotriva lor, căci, pe de altă parte, dispuneau de o armată de martori mincinoşi şi de o comoară bine ascunsă pentru a chema la nevoie, pe cei mai buni avocaţi din State. În zece ani de crime, justiţia nu-i putuse condamna nici măcar o singură dată pe criminali. Singurul pericol care-i ameninţa pe ucigaşi erau victimele lor; chiar dacă erau atacaţi pe moment, pe neaşteptate, puteau ajunge uneori să-şi lase amprentele asupra propriilor agresori. Mac Murdo fusese prevenit că primirea sa va da loc unor dispute, dar nimeni nu a vrut să-i spună de ce. Doi Fraţi îi conduseră într-o cameră, din sala cea mare. Murmurul vocilor îi parvenea prin pereţi. Odată sau de două ori, el auzi pronunţându-i-se numele şi înţelese că i se discuta candidatura. Apoi apăru cineva dinăuntru care purta o banderolă verde aurită. Stăpânul ordonă să fie îmbrăcat, să-i fie pusă masca şi să fie introdus.

Atunci trei bărbaţi îi scoaseră vestonul lui Mac Murdo, îi suflecară mâneca dreaptă a cămăşii şi-i legară mâinile deasupra coatelor. Al patrulea îi îndesă pe cap un capişon greu care-i acoperea faţa aproape în întregime şi-l împiedica să vadă ceva. Apoi îl duse în faţa adunării. Capişonul îi sufoca şi-l împiedica să poată vedea. Auzea în jurul lui zgomotul mulţimi. Deodată se auzi glasul lui Mac Ginty, slab, parcă venit de foarte departe.

— John Mac Murdo, eşti deja membru al Ordinului Oamenilor Liberi.

El se înclină în semn de aprobare.

— Loja 29 din Chicago, este cea din care ai făcut parte?

El aprobă din nou.

— Nopţile obscure sunt apăsătoare, zise vocea.

— Da, pentru un străin care călătoreşte, zise el.

— Norii sunt negri.

— Înseamnă că furtuna se apropie.

— Fraţii se declară satisfăcuţi?

Un murmur general de aprobare se auzi în sală.

— Frate, reluă Mac Ginty, te recunoaştem după răspunsul parolei şi de raliere că eşti de-al nostru. Trebuie să ştii totuşi că în acest comitat, ca de altfel în mai multe din această ţară, noi avem nişte obiceiuri şi sarcini deosebite care cer bărbaţi adevăraţi. Eşti pregătit pentru a fi supus probelor?

— Sunt!

— Eşti pregătit sufleteşte?

— Sunt!

— Fă un pas înainte!

Abia terminase de rostit aceste cuvinte că Mac Murdo simţi sub capişon o presiune puternică la înălţimea ochilor, şi puţin ar fi lipsit să nu-i crape, dacă mai continua aşa. Nervii îi erau întinşi la maximum;

făcu un pas apoi altul şi pe măsură ce înainta, presiunea devenea tot mai puternică, şi durerea tot mai insuportabilă. Urmă un ropot voalat de aplauze.

— Eşti curajos? întrebă o voce. Suporţi suferinţa?

— La fel ca oricare, răspunse Mac Murdo.

— Dovedeşte!

Se auzi apoi un urlet care apoi se stinse, atât de înspăimântătoare i se păru durerea din antebraţ; îşi muşcă buzele, îşi strânse pumnii, pentru a nu lăsa nimic să se vadă.

— Pot suporta mai mult, zise el.

Răsună un ropot de aplauze. Niciodată un candidat nu fusese atât de curajos. Simţi mai multe mâini pipăindu-l pe spate. I se scoase capişonul. Orbit de lumină, zâmbi şi primi felicitările Fraţilor.

— Un ultimul cuvânt, Frate Mac Murdo, spuse Mac Ginty. Ai spus odată jurământul care te obligă la discreţie şi fidelitate; ştii valoarea acestor lucruri sfinte, iar violarea lor înseamnă moarte sigură şi inevitabilă.

— Ştiu, zise Mas Murdo.

— Şi te vei supune Stăpânului în toate împrejurările?

— Mă voi supune.

— Atunci, în numele lojei 341 din Vermissa, eşti admis. Aduceţi băuturile Frate Scanlan, şi voi ceilalţi, vom bea în cinstea demnului nostru Frate.

Lui Mac Murdo i se înapoie vestonul; înainte de a-l pune, îşi examină braţul drept unde continua să simtă o durere înţepătoare, iar pe pielea din porţiunea antebraţului văzu imprimat, profund, cu fierul roşu un cerc cuprinzând un triunghi. Câţiva dintre vecinii lui îşi suflecară mânecile pentru a-i arăta că şi ei purtau somnul lojei.

— Toţi avem câte unul, spuse unul din ei, dar nu l-am primit cu acelaşi curaj.

— Bah! Asta nu-i nimic, zise el, deşi suferea crunt din cauza arsurii.

După ce se încheie festivitatea de iniţiere, membrii lojei intrară în şedinţă pentru rezolvarea unor afaceri curente, cu paharul în mână. Mac Murdo, obişnuit cu reuniunile prozaice din Chicago, era atent, numai ochi şi urechi, în interiorul său fiind din ce în ce mai uimit, uimire pe care încerca să nu şi-o întipărească pe faţă.

— Primul punct înscris pe ordinea de zi, spuse Mac Ginty, este citirea scrisorii pe care ne-o adresează Patronul Diviziei Windle, al comitatului Medon, loja 240. Iată conţinutul scrisorii:

Scumpe Domn,

Ţinem să vă transmitem pe această cale, dorinţa noastră referitoare la K. şi la domnul André Rae, de la Societatea minieră vecină, Rae şi

Sturmash. Cred că vă mai amintiţi de faptul că loja voastră s-a angajat să ne ajute, un fel de reciprocitate a serviciilor pe care vi le-au adus doi dintre Fraţii noştri în recenta afacere a poliţiei. Am dori să ne trimiteţi doi oameni calificaţi care vor fi primiţi şi adăpostiţi de trezorierul Higgins, din loja noastră, a cărui adresă o ştiţi. Le vom spune unde şi când vor trebui să acţioneze. Al vostru Frate Liber.

J.W. Windle, M. D. A. H. L.

— Windle nu ne-a refuzat niciodată, când a fost nevoie, doi oameni; deci nu-l vom refuza nici noi.

Mac Ginty privi adunarea cu ochii lucioşi şi răi. Apoi întrebă:

— Există voluntari?

Mai mulţi tineri ridicară mina. Stăpânul le mulţumi cu un zâmbet.

— Ei bine, Tigre Cormac. Nu se va plânge nimeni de tine dacă vei acţiona ca ultima dată. Te felicit, şi pe tine Wilson.

— Mi-ar trebui un pistol, spuse acesta din urmă care era un tânăr de aproape douăzeci de ani.

— Prima ta armă, nu-i aşa? Ar trebui să te obişnuieşti cu sângele. Fii liniştit, ţi se va da pistol când vei ajunge acolo. Marţi va trebui să fiţi acolo. Iar la întoarcere vă vom sărbători.

— Cum, de, data asta nu-i nici o recompensă? întrebă Cormac, un băiat negricios cu un aer brutal, şi care datorita perversităţii sale şi cruduităţii, fusese poreclit Tigrul.

— Nu te gândi la recompensă. Munceşte pentru onoare. Oricum vei câştiga câţiva dolari.

— Ce învinuire i se aduce acestui Rae? întrebă Wilson.

— Nu-i treaba ta să pui astfel de întrebări. Nu trebuie să vă pese de învinuirile ce i se aduc. Fraţii noştri, acolo jos, l-au judecat, asta e treaba lor. În ceea ce ne priveşte noi trebuie doar să-i ajutăm, aşa cum au făcut şi ei la rândul lor. Şi în privinţa asta vă atrag atenţia că cei doi Fraţi din loja lui Medon trebuie să sosească săptămâna viitoare să lucreze în ţinutul nostru.

— Cine sunt ei? întrebă unul dintre cei de faţă.

— Ar fi mai bine să nu încerci să afli. Cine nu ştie nimic nu se teme de nimic, şi deci nu are necazuri. Tot ce vă pot spune, este că, sunt doi bărbaţi care vor rezolva o problemă.

— Nu ne-a mai rămas timp decât să ne arătăm forţele. Oamenii de aici au început să treacă de partea noastră. Nu mai mult decât săptămâna trecută, contramaistrul Blaker, a concediat trei dintre oamenii noştri. Are cam multe de plătit, şi va trebui să plătească odată pentru tot, şi încă bine.

— Cum aşa? întreabă Mac Murdo pe unul dintre vecinii săi.

Ceilalţi izbucniră în râs.

— La naiba! Cu un glonte! răspunse el. Ce părere ai despre noi,

Frate?

Fără îndoială că spiritul acestei asociaţii monstruoase în care tocmai intrase, începe să pătrundă în sufletul lui Mac Murdo, căci acesta răspunse:

— Felul vostru de a acţiona îmi place, numai aşa un bărbat se simte cu adevărat viteaz.

Câţiva, din jurul lui care auziseră cele spuse de acesta, aplaudară.

— Ce se întâmplă? întrebă din capătul mesei, stăpânul cu claia neagră de păr.

— Se întâmplă, domnule, că noului nostru Frate îi place felul nostru de a acţiona.

În aceeaşi clipă, Mac Murdo se ridică.

— Permiteţi-mi să vă spun, venerabile stăpân, că dacă loja avea nevoie de un bărbat, atunci am avut onoarea de a fi ales de ea.

Aplauzele reîncepură: un soare nou apăruse la orizont. Totuşi, unii dintre cei vechi, nu priveau cu ochi buni o ascensiune atât de rapidă.

— Sunt de acord, zise secretarul Harraway, un bătrân pleşuv aflat în preajma preşedintelui.

— Şi eu sunt de acord; mă alătur celorlalţi, ripostă Mac Murdo.

— Va veni şi vremea ta, Frate, declară preşedintele. Am recunoscut în dumneata, un om de credinţă, şi cred că vei şti să te faci util. În seara asta avem o mică afacere în care vei putea acţiona în voie.

— Voi aştepta ceva deosebit, care să merite.

— Totuşi, în seara asta vei putea debuta. Îţi vei aminti imediat de scopul şi îndatoririle noastre. Vom mai vorbi noi despre asta. Pentru moment… asta este.

Şi Mac Ginty consultă ordinea de zi.

— … Trebuie să atrag atenţia adunării asupra a una sau două probleme care o interesează. Mai întâi, voi cere trezorierului de a face cunoscută situaţia noastră la bancă. Datorăm o pensie văduvei lui Jim Carnaway. A murit pentru noi; acum e rândul nostru să avem grijă de ea.

Mac Murdo află atunci de la vecinul său că Jim murise împuşcat, cu o lună înainte, încercând să-l ucidă pe Chester Wilcos, din Marley Creek.

— Situaţia noastră e bună, spuse trezorierul, care avea în faţa lui registrul băncii. Societăţile comerciale se arată generoase. Max Linder et Company, au vărsat cinci sute de lire ca să-i lăsăm în pace. Fraţii Walker au trimis o sută, dar i-am constrâns să plătească cinci sute; dacă până miercuri nu am veşti de la el, s-ar putea să fie sabotate maşinile; le-am incendiat deja maşinile de măcinat înainte de a putea fi reparate. Compania carboniferă a sectorului Vest a reuşit să-şi

plătească contribuţia anuală. Avem în casă destui bani pentru a face faţă tuturor obligaţiilor noastre.

— Vorbeşte-ne de Archie Swindon, spuse un Frate.

— Şi-a lăsat exploatarea la voia întâmplării şi a părăsit districtul. Plecând a lăsat o scrisoare în care ne spunea că-i place mai mult să hoinărească pe străzile New York-ului, liber, decât să fie un proprietar de mine bogat, aflat la discreţia unor criminali. La naiba! Bine a făcut că a plecat înainte de a pune mâna noi pe scrisoare. Cred că nu-i vom mai revedea mutra în Valea noastră.

Unul din membrii vechi, care se afla în faţa preşedintelui, se ridică. Avea o figură hotărâtă, care denota un caracter cinstit şi o fire binevoitoare.

— Domnule trezorier, zise el, pot să întreb pe ce mâini a ajuns proprietatea omului pe care noi l-am alungat din district?

— Această proprietate, Frate Morris, a fost achiziţionată de Compania Căilor Ferate ale Statului şi a ţinutului Merdon.

— Şi cine este cel care a achiziţionat minele lui Todman şi Lee, vândute pe piaţă, anul trecut, în condiţii asemănătoare

— Aceeaşi Companie, Frate Morris.

— Şi cine a cumpărat recent, după ce au fost abandonate de proprietarul ei, uzinele Manson, Shuman, Van Deher, Atwood?

— Toate au fost cumpărate de Compania Generală a Minelor din Gilmertonul de Vest.

— Nu văd, Frate Morris, spuse preşedintele, ce importanţă are pentru noi persoana celui care a achiziţionat toate acestea. Nu ni le pot înapoia.

— Cu tot respectul pe care vi-l datorez, venerabile stăpâne, cred că dimpotrivă, are cea mai mare importanţă. Iată, sunt zece ani de când se întâmplă acelaşi lucru. Suntem pe cale de a elimina încetul cu încetul de pe piaţă, întreprinderile mici. Pentru asta, ar trebui să fim prevăzători şi să observăm că în spatele lor se ascund marile companii, cea de tipul Companiei Căilor Ferate sau Compania Generală de Metalurgie ai căror directori sunt la New York sau Philadelphia, şi care îşi bat joc de ameninţările noastre. Fără îndoială că putem executa pe agenţii lor locali, dar ce vom câştiga? Alţii le vor lua locul. Şi asta va fi periculos pentru noi. Micii industriaşi, ei, nu vor ameninţa. Nu au nici bani, nici putere, pentru a o face, atâta timp cât noi nu îi vom strânge prea tare în chingi, şi astfel, vor fi nevoiţi să ni se supună. Dar, când aceste mari companii îşi vor da seama că ne interpunem între ele şi beneficiarii lor, vor acţiona pentru a ne distruge şi a ne aduce în faţa tribunalelor.

După acest discurs de rău augur, urmă o linişte deplină. Toţi îşi ridicară frunţile, schimbând priviri întunecate. O putere necontestată îndepărtase din mintea acestor oameni, orice teamă de judecată

dreaptă a lucrurilor; acum că ideea le fusese expusă, îi trezise chiar şi pe cei mai indiferenţi.

— Părerea mea, continuă oratorul, este că noi ar trebui să nu-i mai presăm pe cei care formează mica industrie. În ziua în care va fi suprimată ne vom distruge noi înşine.

Un adevăr supărător, nu obţine niciodată aprobarea majorităţii. Strigăte de furie şi protest întâmpinaseră acest discurs. Mac Ginty luă cuvântul:

— Frate Morris, zise, el, totdeauna ţi-a plăcut să faci vâlvă. Atâta timp cât membrii lojei formează un bloc, nu există în Statele Unite o putere capabilă să o distrugă. Oare n-am fi noi în stare să înfruntăm tribunalele? Sper ca marile companii, luând exemplul celor mici, vor găsi mai avantajos să plătească, decât să se lupte. Şi acum Fraţilor…

În timp ce vorbea, Mac Ginty îşi scoase boneta de velur negru şi mantaua.

— … Loja şi-a încheiat şedinţa cu ordinea de zi, mai rămâne o problemă despre care vă voi vorbi înainte de a ne despărţi. A venit timpul să ne relaxăm şi să ascultăm ceva muzică.

Cât de ciudată e fiinţa omenească. Aceste fiinţe feroce practicau în mod obişnuit asasinatul, fără vreo remuşcare personală; şi nu odată, fără nici un scrupul, îşi loviseră tatăl. Nu vor simţi niciodată nici regret, nici compasiune pentru văduva disparată sau orfanul fără nici un ajutor: totuşi muzica, agitată sau patetică, reuşea să le stoarcă lacrimi.

Mac Murdo avea o voce frumoasă de tenor; dacă totuşi, nu-i cucerise pe toţi membrii lojei până acum, după ce-l ascultă cântând, erau pe deplin cuceriţi; erau entuziasmaţi mai ales de cântecele „Mă gândeam la tine, Mery” şi „Pe malul râului Allan”. Încă din această primă seară, dobândise o mare popularitate în cercul Fraţilor săi, se impusese în faţa celorlalţi în privinţa avansării spre înalte funcţii. Îi mai trebuiau însă şi alte calităţi, printre care şi aceea de a fi un bun camarad pentru a purta cu demnitate titlul de Om Liber. Iar Mac Murdo constituia un model perfect în acest sens. Sticlele de whisky treceau din mână în mână în jurul mesei, feţele deveneau înflăcărate, inimile se înfierbântaseră gata de acţiune, când stăpânul lor luă cuvântul:

— Băieţi, există în oraşul nostru un om căruia trebuie să-i venim de hac. Acesta este James Stranger de la Herald. Aţi văzut cum a început campania împotriva noastră?

Se auzi un zumzet de consimţire, amestecat cu înjurături, Mac Ginty scoase din buzunar un ziar pe care începu să-l citească:

— Legea şi Ordinea, este titlul articolului său.

«Instaurarea Terorii în districtul exploatării minelor de fier şi cărbune”. „Iată, au trecut 12 ani de când primele asasinate au scos la

iveală existenţa, la noi, a unei organizaţii criminale. De atunci, atentatele nu au încetat. Astăzi au atins un fel de paroxism şi fac din noi oprobriul lumii. Oare pentru astfel de rezultate ţinutul nostru întins primeşte în interiorul lui străini care fug de frica despotismului din Europa? Oare trebuie ca, la rândul lor, să devină tiranii celor care le oferă acoperiş, şi ca, sub protecţia sfântă a steagului înstelat, simbol al libertăţii, să-şi instaleze terorismul anarhic de care cu toţii avem oroare când citim că există sub masca celor mai docili monarhi din Orient? Această organizaţie se afişează cu ostentaţie în public. Oare cât timp îi vom mai suporta? Oare vom trăi mereu sub teroare?”

— Dar vă scutesc de aceste prostii.

Preşedintele aruncă ziarul pe masă.

— Iată deci, felul în care vorbeşte Stranger despre noi. El bine, vă întreb, cum îi vom răspunde?

Douăzeci de glasuri scoaseră acelaşi strigăt sălbatic!

— Să fie ucis!

— Protestez, spuse Fratele Morris, bărbatul cu figura smeadă. Fraţilor, v-am atras atenţia că această vale a simţit prea mult greutatea pumnului vostru. Va veni clipa în care, orice om va simţi nevoia să fie apărat, când toţi se vor uni împotriva noastră centru a ne ucide. James Strareger este un bătrân respectat de toată lumea în oraş şi în district. Ziarul său este unul din cele mai bune din oraş. Ucigându-l, vom produce în acest ţinut o agitaţie care se va termina prin ne distruge.

— Şi cum să procedăm pentru a preîntâmpina distrugerea noastră, maestre prudenţă? strigă Mac Ginty. Chemând poliţia? Dar o jumătate din aceşti oameni ne aparţin iar cealaltă jumătate se tem de noi. Recurgând la ajutorul tribunalelor? Dar noi avem printre ei şi judecători, şi care este rezultatul?

— Există un oarecare Judecător Lynch care ar avea un cuvânt de spus… Această observaţie a Fratelui Morris mi se pare de rău augur.

Se auzi un murmur de mânie.

— Nu trebuia decât să ridic degetul, strigă Mac Ginty, pentru ca sute de oameni să fie măturaţi din vale, de la un capăt la altul.

Apoi, deodată, cu glasul încă ridicat şi fruntea încreţită de încordare strigă:

— Ia aminte, Frate Morris! Te supraveghez de mult timp! Nu numai că eşti lipsit de curaj, dar încerci să-i influenţezi şi pe ceilalţi. Frate Morris, cred că astăzi e ziua ta nefastă! Mai nefastă decât cea în care ai fost primit în rândurile noastre, şi cred că va veni timpul foarte curând, să dai socoteală pentru asta!

Morris avea culoarea morţii: recăzu pe scaunul său, ca şi cum genunchii nu l-ar mai fi ascultat: ridică aşadar paharul cu mâna tremurândă şi bău, înainte de a putea răspunde.

— Vă cer iertare, venerabile Stăpâne, şi le cer scuze Fraţilor mei dacă am mers prea departe cu cele expuse. Mă cunoaşteţi toţi şi ştiţi că sunt un membru fidel ai lojei; doar de teama de a nu i se întâmpla ceva rău m-am exprimat astfel. Am mai mult încredere în puterea voastră de a judeca, decât în a mea, şi vă promit că nu se va mai întâmpla.

Văzându-l cum se umileşte, Patronul se linişti.

— Bine, Frate Morris. Aş fi regretat dacă ar fi trebuit să-ţi dau o lecţie. Dar atâta timp cât voi ocupa acest scaun, loja va rămâne unită atât în gânduri cât şi în fapte.

Îşi roti privirile asupra asistenţei şi continuă:

— Şi acum, băieţi, iată ce vreau să vă spun: Nu-l vom pedepsi pe Stranger aşa cum ar merita pentru a nu atrage şi alte încurcături inutile. Toţi aceşti directori de ziare se ţin de reclamaţii în faţa Statului cerând intervenţia poliţiei şi a trupelor. Dar, după părerea mea, am putea să-i strecurăm un avertisment sever. Te ocupi de asta, Frate Baldwin?

— Bineînţeles, răspunse cu însufleţire acesta din urmă.

— De câţi oameni al nevoie?

— Vreo zece, fără să-l pun la socoteală pe cei doi care vor păzi uşa. Vei merge dumneata, Gower, şi dumneata, Mansel, şi Scanlan, şi cei doi Fraţi Willabys.

— I-am promis noului nostru Frate că va lua parte şi el.

Ted Baldwin îi aruncă lui Mac Murdo o privire din care rezulta că nu a uitat.

— Nu are decât să ni se alăture, dacă o doreşte, răspunse el cu duritate. Dar destul cu vorbele. Cu cât vom acţiona mai repede, cu atât mai bine.

Se despărţiră într-un ropot de aplauze şi exclamaţii, urlete şi cântece deocheate. Barul era plin de lume; un mare număr din cei care ieşiseră din şedinţă întârziară aici. Micul grup comandat de Baldwin ieşi în stradă, şi se despărţi în grupuri de câte doi şi trei oameni care se plimbau de-a lungul trotuarului pentru a nu atrage atenţia. Noaptea era friguroasă; luna se afla în al doilea pătrar, strălucind pe cerul de sticlă presărat cu stele. Bărbaţii se opriră şi se strânseră într-o curte în faţa unei clădiri înalte; între două ferestre luminate puternic se afla o emblemă cu litere de aur pe care scria Vermissa Herald. În interior se auzea zgomotul presei.

— Pe aici, zise Baldwin lui Mac Murdo; tu vei rămâne la uşă şi vei asigura retragerea noastră. Ceilalţi mă vor urma. Băieţi, să nu vă fie frică, avem o mie de motive pentru a afirma că în acest moment, toţi ne aflăm în barul Uniunii.

Era aproape de miezul nopţii; pe stradă nu se zăreau decât câţiva somnambuli care se întorceau acasă. Banda traversă şoseaua, împinse

uşa biroului de ziaristică; Baldwin şi oamenii săi se împrăştiară pe scări, în timp ce jos, Mac Murdo şi încă unul stăteau de pază. Dintr-o cameră situată la etajul unu se auzi un strigăt de: „Ajutor!” Apoi se auzi un zgomot de călcat în picioare şi scaune răsturnate.

La interval de o clipă, un om cu părul cenuşiu sări pe balcon, şi apoi pe palier; înainte însă de a reuşi să fugă, fu prins şi ochelarii îi fură sparţi la picioarele lui Mac Murdo. Urmă apoi zgomotul surd al unei lovituri continuate cu un vaiet; omul se afla culcat la pământ, în timp ce zece bastoane îl loveau în acelaşi timp în spate. Trupul îi zvâcnea violent sub aceste lovituri. La sfârşit, totuşi, ciomăgaşii se opriră toţi, în afară de Baldwin; cu un zâmbet satanic, acesta continua să joace pe capul omului care, scăldat în sânge, încerca zadarnic să şi-l protejeze cu mâinile şi se încăpăţâna să o facă din toate puterile. Deodată, Mac Murdo urcând câte patru scări deodată sări asupra lui şi-i smulse victima.

— Destul! O să-l omori!

Baldwin îl privi stupefiat.

— Blestem pe capul tău! strigă el. De ce te amesteci, mă rog, tu ultimul venit în lojă? Înapoi! Şi îşi ridică bostonul; însă Mac Murdo îşi scoase pistolul din centură.

— Înapoi tu! Îţi zbor creierii dacă mai mişti! În ce priveşte loja, ai auzit ordinul stăpânului! Omul ăsta nu trebuie ucis! Tu vrei să-l ucizi!

— Are dreptate, zise unul.

Doi dintre cei de pază care-şi continuaseră raidul, coborâră, scoţând un strigăt de alarmă.

— Salvaţi-vă cum puteţi! Se aprind luminile peste tot. În cinci minute tot oraşul va fi pe urmele noastre!

Într-adevăr, din interior se auzeau strigăte care răsunau în stradă; pe coridoare, la parter, un grup de muncitori tipografi au încercat să intervină. Lăsându-l pe palier pe nefericitul director, prea zdrobit pentru a mai încerca să mişte, bandiţii se năpustiră pe scări, şi, în viteză ieşiră pe poartă. Unii dintre ei, care ajunseră primii la Casa Uniunii se amestecară cu mulţimea destul de numeroasă în apropierea lui Mac Ginty, şi, pe deasupra barului îi şoptiră patronului, că expediţia se încheiase cu succes; ceilalţi, printre care şi Mac Murdo, se strecurară pe străzile laterale întorcându-se la casele lor.

IV
VALEA GROAZEI

Trezindu-se a doua zi dimineaţă, Mac Murdo avea motive temeinice să-şi amintească de primirea lui în rândul membrilor lojei. Îl tortura o migrenă puternică ca urmare a consumului excesiv de băutură. Iar braţul său, în locul unde fusese însemnat era roşu şi umflat. Graţie venitului asigurat de mica sa industrie, putea să-şi permită să lucreze numai când dorea. Îşi petrecu toată dimineaţa în cameră, şi începu să-i scrie pe îndelete unui prieten. Luă apoi ziarul Herald şi începu să citească. Un titlu cu litere groase, aflat pe prima pagină ca o informaţie de ultimă oră, anunţa: „Atentat criminal în birourile redacţiei. Directorul nostru grav rănit". Era urmarea faptelor pe care el le cunoştea mai bine decât redactorul însuşi. În concluzie se scria: „De acest caz se va ocupa poliţia, dar nu ne putem aştepta la rezultate mai bune decât în trecut. Anumiţi răufăcători au fost recunoscuţi şi poate se va stabili gradul lor de vinovăţie. Este inutil să mai spunem că atentatul se datorează asociaţiei infame care ne ţine de mult timp sub ameninţare şi împotriva căreia ziarul Herald a avut o atitudine fermă. Numeroşi prieteni ai domnului Strenger vor fi bucuroşi să afle că în ciuda violenţelor sălbatice a cărui victimă a fost, şi a faptului că are la cap numeroase răni serioase, viaţa dânsului se află în afara pericolului".

Ziarul Herald adăuga că un detaşament al poliţiei minelor, înarmate cu puşti Winchester, a fost chemat pentru apărarea biroului. Mac Murdo lăsă ziarul şi îşi aprinse o ţigară în timp ce mâna-i tremura de oboseală, când se auzi un ciocănit în uşă şi gazda lui îi înmână o scrisoare pe care un puşti tocmai i-o dăduse. Scrisoarea nu era semnată. Ea începea astfel:

„Aş vrea să vă vorbesc, dar ar fi de preferat undeva în afara districtului. Mă veţi găsi în apropierea unui pavilion, la Miller Hill. Venind aici veţi afla lucruri foarte importante; pentru dumneata să le afli, şi pentru mine să vi le spun".

Mac Murdo citi şi reciti aceste rânduri, surprins, căci nu putea pricepe care este semnificaţia lor şi nu bănuia cine ar putea fi autorul. Dacă ar fi scrisul unei femei care l-a cunoscut la începutul uneia din aventurile sale cum avusese atâtea până acum? Dar scrisul era al unui bărbat, şi mai mult de atât, al unui bărbat cu educaţie. După unele ezitări se hotărî să plece.

Miller Hill era o grădină publică prost întreţinută în mijlocul oraşului, foarte frecventată în timpul verii, dar pustie în timpul iernii.

Din înălţimea el, poţi descoperi oraşul îmbâcsit, hidos, şi valea şerpuită cu minele şi fabricile negre, pe culmile înzăpezite, cu pădurile ce-l înconjoară acoperite de zăpadă. O cărare bătătorită trecând printre doi arbuşti verzi, îl duse pe Mac Murdo la restaurant, pustiu în acele momente, dar care, în plin sezon era înţesat de lume veselă. În apropierea restaurantului se afla un pavilion, iar lângă el, un drapel, de care sta rezemat un bărbat cu pălăria trasă pe ochi şi gulerul hainei ridicat. În momentul în care acesta se întoarse spre Mac Murdo, acesta îl recunoscu pe fratele Morris, care, cu o noapte înainte, îl înfuriase pe stăpân. Cei doi bărbaţi se salutară conform consemnului lojei, în timp ce se apropiau unul de celălalt.

— Doream să vă vorbesc numai două minute, domnule Mac Murdo, zise bătrânul, vorbind cu o oarecare ezitare care demonstra că se află într-un moment dificil. Frumos din partea dumitale că ai venit.

— De ce nu v-aţi semnat scrisoarea?

— Trebuie să fim prevăzători, domnule. Pe măsură ce timpul trece, nu se ştie cum vor evolua lucrurile, nici în cine te poţi încrede sau nu.

— Totuşi, te poţi încrede în Fraţii lojei, nu-i aşa?

— Nu, nu întotdeauna! răspunse Morris. Nimeni nu spune nimic, nu gândeşte nimic, fără ca să afle totul Mac Ginty.

— Haideţi, zise Mac Murdo cu severitate, ştiţi doar că noaptea trecută am depus jurământul de fidelitate stăpânului nostru. Vreţi să-mi încalc jurământul?

— Dacă astfel stau lucrurile, replică Morris, cu tristeţe, regret că v-aţi dat osteneala de a veni. Când doi cetăţeni nu-şi pot schimba liber părerile, atunci nu e bine.

Privindu-şi cu atenţie interlocutorul, Mac Murdo se depărtă puţin de atitudinea luată.

— Vorbeam din punctul meu de vedere, zise el. Aici sunt nou venit, străin de ceea ce se întâmplă. Nu eu am vorbit, domnule Morris, dar dacă credeţi că mai aveţi ceva de spus, vă ascult.

— Ca să-i raportezi patronului?!

— Într-adevăr, zise Mac Murdo, mă jigneşti. Înţeleg să fiu loial faţă de lojă şi vă spun sincer acest lucru; dar nu m-aş considera mai puţin meschin dacă, după ce mi-aţi face anumite confidenţe, m-aş duce să vă trădez. Nu-mi stă în fire să fac acest lucru, cu toate că, vă previn, nu veţi putea conta nici pe ajutorul meu, nici pe cel al simpatiei mele.

— Nici nu mi-a trecut prin gând aşa ceva, răspunse Morris. Vorbindu-vă astfel, poate viaţa mea va depinde de dumneata; dar cât de rău aţi încerca să păreţi, ieri seară am crezut că vreţi să deveniţi şi mai rău decât ceilalţi. Aici nu sunteţi decât un începător şi nu puteţi avea conştiinţa neîndurătoare a acestor oameni. Din această cauză am

dorit să vă vorbesc.

— Fie! Despre ce este vorba?

— Blestemat să fii, dacă mă vei trăda!

— Nu vă voi trăda.

— Ei bine! Vă voi întreba dacă, atunci când aţi intrat în Societatea Oamenilor Liberi, la Chicago, şi când aţi jurat pentru credinţă şi caritate, v-a trecut prin minte că v-aţi angajat pe un drum al crimei?

— Iată un cuvânt mare pe care l-aţi scăpat din grabă!

— Nicidecum, protestă Morris cu vocea tremurândă. Oare ce cuvânt aţi folosi dacă aţi şti mai multe lucruri? Oare nu a fost crimă, noaptea trecută, când un om destul de în vârstă, a fost bătut până la sânge? Dacă asta nu e crimă, cum altfel poate fi numită?

— Unii spuneau că e vorba doar de o răfuială, replică Mac Murdo. O răfuială între două categorii de oameni; fiecare se foloseşte de armele sale şi loveşte cât se poate de tare.

— V-aţi gândit oare la acest lucru când, la Chicago, aţi intrat în Societatea Oamenilor Liberi?

— Mărturisesc că nu.

— Nici eu, când am fost primit, la Philadelphia. Aici se formase un cerc de binefacere unde ne adunam ca între prieteni. Atunci am auzit vorbindu-se de Vermissa. Blestemată fie clipa în oare am auzit acest nume! Am venit aici în speranţa că-mi voi îmbunătăţi situaţia. Dumnezeule! Când mă gândesc! Soţia mea şi cei trei copii m-au însoţit. Tocmai mergeam spre Bulevardul Marché, un fel de piaţă cu noutăţi de tot felul, prospere. Nu am întârziat ca să pot afla că sunt un Om Liber. A trebuit să mă afiliez lojei locale, astfel precum ai făcut dumneata noaptea trecută. Mi-a fost imprimat pe braţ semnul infamiei, iar în inimă, un stigmat şi mai ruşinos. Mi-am dat seama că mă aflu în subordinea unui pungaş bătrân şi prins în lanţul crimei. Ce era să fac? Dacă pronunţam un cuvânt moderat pentru conciliere, se manifestau, aşa cum i-ai văzut noaptea trecută, considerându-mă trădător. Nici vorbă să fugi, pentru că nu am alte mijloace: tot ce posed, am investit în comerţ. Dacă îi părăsesc, mă vor ucide; şi ce vor face soţia mea şi copiii? Ah! E îngrozitor, vedeţi, e îngrozitor!

Morris îşi luă capul în mâini, în timp ce suspinele îi scuturau corpul.

— Aveam, zise el, o conştiinţă, o religie; dar au făcut din mine un criminal. M-au numit într-o expediţie. Ştiam ce se va întâmpla cu mine, dacă voi da înapoi. Poate că sunt laş… poate că, gândindu-mă la soţie şi copii, mă voi hotărî. Ei m-au făcut să mă hotărăsc. Ne-am întâlnit la 25 de mile de aici, pe munte, la o căsuţă singuratică. Am fost cum ai fost şi dumneata ieri, însărcinat să păzesc uşa. Nu aveau încredere în mine pentru o acţiune mai activă. Ceilalţi au intrat. Când

au ieşit, aveau mâinile pline de sânge până la coate. În clipa în care ne-am regrupat, un copil ţipa cât putea în casă. Era un copil de cinci ani care-şi văzuse tatăl asasinat. Am crezut că leşin de atâta cruzime ce am văzut, şi totuşi a trebuit să fac pe grozavul, să râd dacă nu vroiam ca la expediţia următoare ucigaşii să nu iasă din casa mea cu mâinile înroşite în timp ce micul meu Fred ar plânge pe cadavrul meu. De ce! Şi eu sunt un criminal, complicele altor criminali, pierdut şi în lumea asta şi în cealaltă. Aparţin credinţei catolice; dar preotul va refuza să mă asculte când va şti că am făcut parte din banda ucigaşilor. Sunt un excomunicat. Iată? Eşti tocmai pe panta pe care am coborât eu; te întreb, unde vrei să ajungi? Eşti pregătit să devii un asasin? Nu mai există nimic şi nimeni care să te mai reţină?

— Ce aveţi de gând să faceţi? întrebă Mac Murdo brusc. Să ne denunţaţi?

— Ferească Dumnezeu! M-ar costa viaţa!

— Bine. Cred de altfel că sunteţi un om slab din fire şi că exageraţi.

— Exagerez?! Aşteaptă să mai treacă timpul. Priveşte această vale. Vezi nenumăratele cărări întunecate de fum? Îţi spun că vaporii de sânge sunt grei şi plutesc mai jos pe deasupra capetelor noastre. Aceasta este Valea Groazei, Valea Morţii. Groaza stăpâneşte sufletele încă de la căderea serii şi până în zori. Răbdare, tinere, mai ai multe de învăţat.

— Fie! Când voi învăţa mai multe, vom mai vorbi despre asta, zise nepăsător Mac Murdo. Ceea ce văd este foarte clar: în prezent, locul dumitale nu este aici. Vinde tot ce ai investit în comerţ, la orice preţ şi cu cât veţi pleca mai repede, cu atât mai bine! Nu voi profita de cele ce mi-ai spus; dar dacă aflu că eşti o lichea…

— Nu, nu! zise Morris cu o voce care implora.

— Atunci, să ne oprim aici. Am reţinut cele ce mi-ai spus şi poate că într-o zi îmi voi aminti. Fără îndoială, aţi crezut că e în interesul meu dacă îmi vorbiţi astfel. Acum, însă, mă întorc acasă.

— Un ultim cuvânt. Poate că am fost văzuţi împreună. Poate că ei află că noi am vorbit.

— Într-adevăr.

— Îţi ofer o slujbă la mine.

— Refuz. Faptul că ne-am întâlnit este treaba mea şi a dumitale. La revedere, Frate Morris. În viitor, poate, vei fi mai fericit.

În după-amiaza aceleiaşi zile, Mac Murdo stătea în cameră, în faţa sobei şi fuma dus pe gânduri, când uşa se deschise şi apăru în cadrul uşi silueta enormă a patronului Mac Ginty. Cei doi se salutară în semn de recunoaştere. Stăpânul se aşeză în faţa tânărului şi-i aruncă o privire pe care Mac Murdo o susţinu fără să mişte.

— Frate Murdo, zise el în sfârşit, nu obişnuiesc să fac vizite; sunt

foarte ocupat şi nu-i primesc decât pe cei care trebuie. Dar am o problemă pe care vreau să o tratez cu dumneata, şi mi-a trecut prin cap să te iau prin surprindere.

— Sunt mândru de acest lucru, domnule consilier, răspunse cordial Mac Murdo; merse la dulap, luă o sticlă de whisky şi două pahare. Este o onoare în care nu m-am aşteptat.

— Ce-ţi mai face mâna?

Mac Murdo se strâmbă.

— Pe legea mea, nu te lasă să uiţi, zise el. Dar la urma urmei este o mică zgârietură.

— Da, spuse celălalt. Prea mică pentru un om loial care trebuie să suporte şi să servească loja. Despre ce mi-ai vorbit în dimineaţa asta cu fratele Morris, pe Miller Hill?

Întrebarea venea pe neaşteptate: din fericire Mac Murdo avea răspunsul pregătit, aşa că începu să râdă:

— Morris se îndoieşte că eu am mijloacele mele de a-mi duce viaţa lucrând la domiciliu. Iar eu m-am ferit să-l informez, căci pentru oameni ca mine, el are prea multă conştiinţă. De altfel e un bărbat curajos şi puternic. I se părea că n-am resurse şi se gândea că-i obligat să-mi ofere o slujbă la magazinul lui.

— Aşa, pur şi simplu!

— Aşa, pur şi simplu!

— Şi l-ai refuzat?

— Bineînţeles. Oare nu câştig de zece ori mai mult lucrând numai patru ore în camera mea?

— Fără îndoială… Şi în plus, dacă aş fi în locul dumitale, nici nu l-aş mai băga în seamă pe acest Morris.

— De ce?

— Aşa. Răspunsul ăsta îţi ajunge; altfel poate înţelegi mai multe…

— Multe, se prea poate, dar nu mă privesc, domnule consilier, răspunse Mac Murdo cu dârzenie; poate vă privesc pe dvs. ca să vă fuduliţi că-i judecaţi pe ceilalţi!

Uriaşul tuciuriu îl privi şi laba lui împăroşată strânse paharul ca şi cum ar fi vrut să i-l arunce în cap. Apoi, avu un acces de râs tot atât de zgomotos pe cât de sincer era.

— Eşti un tip dat dracului, zise el. Dacă vrei explicaţii, îţi voi da. Morris nu ţi-a spus nimic împotriva lojei?

— Nu.

— Nici împotriva mea?

— Nu.

— Dovadă că nu-i inspiri încredere. Este un Frate prea puţin loial. Noi îl cunoaştem, îl supraveghem, nu aşteptăm decât momentul când îl vom executa. Cred că această clipă se apropie. Nu avem nevoie de

fricoşi în turma noastră. Iar tu, dacă vei frecventa un om ca el, nu crezi că vei fi suspectat la rândul tău?

— Nu-ţi face griji, nu-l voi vizita. Nu am pentru el decât o simpatie obişnuită. Oricum nu cred că vă îndoiţi de luciditatea mea.

— Bine, bine! Nu vroiam decât să te previn la timp, mi-am făcut datoria.

Şi Mac Ginty îşi goli paharul.

— Aş fi curios să aflu, reluă Mac Murdo, cum aţi aflat de conversaţia mea cu Morris?

Mac Ginty începu să râdă.

— Nimic din ceea ce se petrece în oraşul ăsta nu-mi scapă. În privinţa asta, contează pe mine. Dar, trebuie să plec… În concluzie, ştii…

Însă nu apucă să-şi termine fraza că uşa se deschise eu zgomot şi în prag apăru căpitanul Marwin urmat de câteva figuri ciudate, acoperite de o cască a poliţiei. Mac Murdo îşi îndreptă trupul, scoase pe jumătate pistolul din centură, dar se opri imediat la vederea celor trei Winchester care se aflau îndreptate spre capul lui. Unul din ei înaintă cu revolverul întins spre el. Era chiar el, nu se înşela, căpitanul Marwin, demult inspector în Chicago, şi care trecuse acum în poliţia minelor. Se îndreptă spre Mac Murdo zâmbindu-i vag.

— M-am gândit eu că ne vei aduce neplăceri, domnule Mac Murdo din Chicago. De data asta însă, nu ne vei mai scăpa! Hai, ia-ţi pălăria şi urmează-ne.

Mac Ginty interveni:

— Căpitane Marwin, asta ar putea să te coste scump. Cine ţi-a dat dreptul să violezi domiciliul acestui om şi să molestezi doi cetăţeni cinstiţi care respectă legea?

— Nu ştii despre ce e vorba, domnule Consilier Mac Ginty, răspunse căpitanul. Nu pe dumneata te căutam, ci pe acest om. Şi nu trebuie să ne împiedici ci să ne ajuţi în îndeplinirea misiunii noastre.

— Mac Murdo este unul din prietenii mei, răspund pentru conduita sa.

— După cum vorbeşte lumea, cine ştie dacă nu vei răspunde într-o zi pentru faptele dumitale? Acest Mac Murdo, înainte de a ajunge aici era un răufăcător; şi aşa a rămas. Poliţişti, nu-l scăpaţi din ochi în timp ce-l dezarmez.

— Iată pistolul meu, spuse Mac Murdo rece. Aşa, poate nu te vei mai îndoi de mine, căpitane Marwin! Când vom fi singuri faţă în faţă, vom mai vedea…

Mac Ginty protestă din nou:

— Unde îţi este mandatul? zise el. Pe toţi dracii! Parcă am trăi în Rusia, şi nu în Vermissa din moment ce poliţia e formată din indivizi de teapa voastră! Veţi avea de-a face cu mine, vă promit!

— De ce mă acuzaţi? întrebă Mae Murdo.

— De a fi participat la agresiunea îndreptată împotriva bătrânului Stranger, în birourile ziarului Herald. Puţin a lipsit să nu fi acuzat de crimă.

— Ei bine, dacă nu aveţi nimic împotriva lui decât acest lucru, spuse Mac Ginty, aţi face mai bine să renunţaţi. Faceţi o mare gafă. Omul ăsta a stat în locuinţa mea până la miezul nopţii, să joace poker. Am o mulţime de martori pentru a vă furniza proba.

— Veţi stabili mâine cu judecătorul. Până atunci, Mac Murdo, te rog să ne urmezi! Şi stai liniştit sau va fi vai de oasele tale! Hai, dă-te la o parte, domnule Mac Ginty; vă avertizez că sunt în exerciţiul funcţiunii şi nu admit nici un fel de rezistenţă.

Hotărârea căpitanului era atât de evidentă încât Mac Murdo şi Stăpânul se resemnară. Acesta din urmă a reuşit, de altfel, să schimbe câteva cuvinte încet cu prizonierul înainte de a fi luat.

— Unde le-ai…? murmură el.

Vroia să spună, maşinăria de fabricat bani; şi degetul său făcea un gest suficient de explicit în timp ce vorbea.

— În siguranţă, răspunse Mac Murdo, care îşi făcuse o ascunzătoare sub podea.

— La revedere! îi spuse atunci cu glas tare Mac Ginty, strângându-i mâinile. Merg chiar acum să-l regăsesc pe Reily, avocatul. Îmi iau răspunderea să te apăr şi-ţi garantez că vei fi eliberat imediat.

— Eu n-aş paria pentru asta, replică Marwin. Păziţi bine prizonierul! Şi la prima tentativă de a fugi, trageţi asupra lui! Înainte de a pleca, vreau să percheziţionez casa.

Marwin trecu la percheziţionarea casei, dar bineînţeles, nu găsi nici urmă de maşinărie. Apoi plecă împreună cu oamenii săi, luându-l şi pe Mac Murdo.

Se lăsase noaptea; din cauza furtunii de zăpadă, străzile erau aproape pustii. Totuşi, câţiva trecători urmăriră micul grup şi lipsa de vizibilitate dându-le curaj îl înjurau pe prizonier cu cele mai cumplite vorbe.

— Să fie linşat. Ucigaşul! strigau ei. Să fie linşat!

În mijlocul injuriilor şi râsetelor, Mac Murdo fu împins la poliţie. Inspectorul de serviciu îi luă un interogatoriu de formă, apoi fu aruncat într-o celulă comună. Aici îl găsi pe Baldwin şi pe camarazii lui din ziua trecută, toţi arestaţi în cursul zilei şi care trebuiau judecaţi a doua zi dimineaţă. Dar nu exista nici o fortăreaţă a legii unde să nu pătrundă braţul lung al Oamenilor Liberi.

În timpul serii, unul dintre gardieni venind cu un cui pentru a destupa două sticle de whisky, le aduse pahare şi cărţi de joc, aşa încât deţinuţii petrecuseră o noapte veselă, fără cea mai mică teamă

pentru a doua zi. Ceea ce se petrecu a doua zi le dădu dreptul de a nu se fi sinchisit de nimic. Pe de altă parte, este adevărat că cel care lucrau la matriţeria şi imprimeria ziarului Herald nu reuşiră să-i identifice pe agresori, căci nu văzuseră bine, lumina fiind slabă şi confuzia generală. Interogaţi de abilul avocat angajat de Mac Ginty faptele fură şi mai confuze. Însuşi rănitul a declarat că surprins de atacul neaşteptat, nu observase nimic, ci doar că primul dintre indivizii care-l lovise, purta mustaţă; de altfel, nu se îndoia că acei ucigaşi care l-au brutalizat erau singurii duşmani care-l cunoşteau şi-i citiseră articolele ameninţându-l de mai multe ori. Pe de altă parte, datorită mărturiilor asemănătoare şi categorice depuse de vreo douăzeci de cetăţeni, printre care şi Consilierul Mac Ginty, se stabilise că acuzaţii îşi petrecuseră seara la Casa Uniunii unde au jucat cărţi toată noaptea, plecând acasă spre ziuă. În aceste condiţii nu numai că erau găsiţi nevinovaţi, dar puţin a lipsit ca să nu-şi ceară scuze pentru că i-au deranjat. Nu a lipsit mult ca însuşi căpitanul Marwin şi toată poliţia să fie pedepsiţi pentru exces de zel. Verdictul stârni aplauzele unei mulţimi în mijlocul căreia Mac Ginty zărea nenumărate figuri familiare.

Fraţii lojei se agitau râzând. Totuşi, printre cei care asistau, unii îşi muşcau buzele şi-şi deschideau ochii a mirare, în momentul în care acuzaţii ieşiră liberi din sală. Văzându-i trecând prin faţa lui, un omuleţ cu barbă neagră care părea a fi foarte energic şi întreprinzător, dădu glas gândului său şi al celorlalţi oameni din mulţime:

— Bandă de tâlhari! O să vă venim noi de hac până la urmă!

V
CLIPA BLESTEMATĂ

Dacă John Mac Murdo a crescut în ochii membrilor lojei, aceasta s-a datorat arestării şi achitării sale imediate. Nu se mai întâmplase niciodată până acum, ca un om să fie eliberat imediat a doua zi după ce a apărut în faţa justiţiei. Mac Murdo avea reputaţia unui bun camarad, chefliu, şi în plus, un om de caracter, incapabil să suporte o insultă, chiar din partea patronului însuşi. Era clar că acum nimeni nu se impusese până la el şi nu reuşise prin inteligenţa lui să pună la cale o incursiune criminală, hotărât să o ducă până la capăt. „Îndeplineşte toate condiţiile", îşi spuneau cei mai bătrâni şi aşteptau clipa să-l folosească ca să scape de el. Până acum, Mac Ginty se folosise de toate şiretlicurile, şi-i recunoştea acestuia valoarea excepţională. Era ca un vânător care ţine în lesă un copoi în rezervă; va veni ziua însă când îi va da drumul; avea momeala lui pentru vânatul obişnuit. Totuşi, câţiva membri ai lojei, şi în special Ted Baldwin nu vedeau ascensiunea rapidă a străinului fără furie şi ură. Îl evitau. Însă, ştiindu-l iute la mânie, gata să sară la bătaie şi să râdă în acelaşi timp. Din nefericire, în timp ce căuta să câştige favoarea camarazilor, Mac Murdo pierdea teren într-un punct unde acum începuse să devină din ce în ce mai prins.

Tatăl lui Ettie Shafter încetase definitiv să-l mai vadă şi-i interzisese să mai între în casă. Chiar şi Ettie, profund marcată de cele întâmplate, nu se gândea decât cu groază la căsătoria ei cu un bărbat pe care-l considera criminal.

Într-o dimineaţă, după o noapte de nesomn, ea se hotărî să-l vadă, poate pentru ultima oară şi să facă un ultim efort pentru a-l smulge influenţelor nefaste. Ea se duse la el acasă, aşa cum o rugase el deseori, şi intră chiar în camera lui unde stătea de obicei. Stătea pe un scaun în faţa mesei şi scria o scrisoare. Ettie nu avea decât 19 ani, şi-i trecu prin minte gândul copilăresc de a-l speria. Mac Murdo nu o auzise deschizând uşa; ea înaintă în vârful picioarelor şi-i atinse umerii. Dacă a vrut să-l sperie, atunci a reuşit, căci el a făcut un salt înainte care pe ea o înfricoşă, căci se întoarse gata de atac, ca un tigru, căutându-şi pistolul cu mâna dreaptă, în timp ce stânga ascundea scrisoarea din faţa lui, mototolind-o. Apoi, după o clipă el o privi cu ochii înflăcăraţi, dar uimirea şi bucuria dispăruseră de pe chipul fetei în faţa figurii feroce a acestuia şi se retrase ca şi cum s-ar fi aflat în faţa unei orori nemaiîntâlnite.

— Tu! strigă el tamponându-şi faţa transpirată. Nu-mi vine să

cred că ai venit la mine, inima inimii mele, şi că eu nu găsesc altceva mai bun de făcut decât să caut să te sugrum.

Chemând-o în braţele lui, spuse:

— Vino în braţele mele… să-ţi explic…

Dar ea rămăsese impresionată de transformarea chipului său straniu, suspect. Instinctul ei de familie îi spunea că nu surpriza fusese reacţia lui ci teama care-l cuprinsese.

— Ce se întâmplă cu tine, Jack? zise ea. Oare te-am speriat atât de mult? Sau nu cumva e din cauză că ai ceva pe conştiinţă?

— Mă gândeam la altceva şi venind tiptil, alunecând ca o zână…

— Nu, nu Jack altceva te-a speriat

Deodată, în inimă îi încolţi o bănuială.

— Arată-mi scrisoarea pe care o scriai!

— Nu pot Ettie.

Bănuiala deveni certitudine.

— Înţeleg, zise ea. Îi scriai unei femei. Poate soţiei tale, căci la urma urmei aici nu te cunoaşte nimeni şi de unde ştiu eu că nu eşti căsătorit?

— Nu, Ettie, nu sunt căsătorit. Îţi jur… Îţi jur pe tot ce am mai sfânt, că nu există nici o femeie în viaţa mea, în afară de tine!

Vorbea cu atâta înflăcărare. Era atât de palid, încât în cele din urmă ei îi dădu crezare.

— Atunci de ce refuzi să-mi dai scrisoarea?

— Scumpa mea, am jurat să nu o arăt nimănui. Nu vreau să-mi trădez jurământul; n-aş vrea să-mi calc cuvântul dat. Este secretul lojii. Nu înţelegi că s-ar putea să fiu urmărit de vreun detectiv?

Părea că spune adevărul. O strânsese pe Ettie la pieptul sau şi-i redă calmul şi încrederea prin zeci de sărutări.

— Aşează-te aici lângă mine. Oh! Ai merita tronul unei regine! Sper că va veni o zi când îţi voi putea oferi tot ce meriţi. Acum eşti liniştită, ai încredere în mine?

— Cum să fiu liniştită Jack, când ştiu că te-ai asociat cu alţi criminali? Când dintr-o clipă în alta, poţi fi arestat pentru crimă? Mac Murdo asasinul… Iată cum te caracteriza astăzi unul din cei aflaţi la noi în pensiune. Am primit cuvintele în plină faţă ca o lovitură de pumnal.

— Cuvintele n-au nici o importanţă.

— Omul acela avea dreptate!

— Exagerezi, draga mea. Nu suntem decât nişte bieţi oameni, care încearcă, aşa cum pot, să-şi obţină drepturile.

Ettie îşi încolăci braţele în jurul gâtului iubitului său.

— Retrage-te, Jack! Pentru Dumnezeu, fi propriul tău stăpân. Am venit să te rog să faci acest lucru. Priveşte! Sunt la picioarele tale, în genunchi te rog şi te implor!

El o ridică, o apropie şi-i strânse capul blond la pieptul lui.

— Nu-ţi dai seama ce-mi ceri draga mea. Cum aş putea să mă retrag când am depus un jurământ? Tu-mi ceri asta, care cunoşti mai bine situaţia!? Şi chiar dacă aş vrea, crezi că s-ar putea? Doar nu crezi că cei din lojă vor permite cuiva să plece ducând cu el secretele?

— Oh! M-am gândit şi la asta Jack. Am aranjat totul. Tatăl meu are puşi de-o parte ceva bani. Viaţa lui e un infern în acest oraş în care domneşte groaza. Va pleca de bunăvoie. Vom fugi împreună la Philadelphia sau New York. Vei scăpa de aceşti oameni.

Mac Murdo începu să râdă.

— Loja are braţul lung. Crezi că nu poate ajunge la New York sau Philadelphia?

— Atunci vom merge în Vest, în Anglia sau în Suedia, de unde a venit tata; nu are importanţă unde ci trebuie să plecăm cât mai repede din Valea Groazei.

Aceste cuvinte treziră deodată în Mac Murdo amintirea întrevederii cu bătrânul Morris.

— Iată! zise el. Este pentru a doua oară că aud pronunţându-se numele acestei văi. Pare că asupra unora are efect negativ.

— Este o umbră care apasă greu asupra noastră. Îţi închipui cumva că Ted Baldwin ne-a uitat? Se teme de tine, altfel ce-am putea face noi împotriva lui? Dacă l-ai fi văzut cu o zi înainte cu ce ochi mă privea!

— La dracu! Dacă face pe nebunul, o să-l învăţ eu să se poarte! Ascultă-mă scumpo! Nu pot pleca de aici. Îţi spun odată pentru totdeauna. Dar dă-mi puţin timp şi voi găsi o cale de a mă debarasa de toţi. Dă-mi un răgaz de şase luni şi îmi voi pregăti plecarea în aşa fel încât să nu-mi fie ruşine.

Ettie sări în sus de bucurie.

— Şase luni!… Îmi promiţi?

— Hai să zicem şase sau opt luni, dacă vrei. De acum într-un an, nu mai mult, vom pleca din această vale.

Asta şi vroia sa obţină Ettie, dar acum altfel stăteau lucrurile: o luminiţă se zărea în viitor.

Simţea o bucurie pe care nu o mai cunoscuse de mult, de când îl întâlnise prima dată pe Mac Murdo. Puteai credea că acest om nu ştia nimic despre faptele celor din societatea al cărui membru era; totuşi, el nu întârzie să afle că loja făcea parte dintr-o organizaţie mai vastă şi mai complexă. Anumite lucruri îi scăpau lui Mac Ginty însuşi căci acesta avea un superior, un fel de delegat al comitetului care locuia la Robson Patch, localitate situată mai jos, în apropiere de calea ferată. Acest om comanda mai multe loji diferite cu o autoritate totală. Mac Murdo îl zări odată; era mic de statură, subţire, cu părul cenuşiu şi cu aspect de om viclean, cu priviri răutăcioase şi piezişe. Se numea Evans

Pott şi patronului din Vermissa îi producea un fel de repulsie pe care trebuia s-o fi resimţit celebrul Danton în faţa perversului şi periculosului Robespierre.

Într-o zi, Scanlan, care locuia de obicei cu Mac Murdo, primi un bilet de la Mac Ginty, transmiţându-i o scrisoare de la Evans Pott în care acesta anunţa că trimite doi oameni pentru operaţiuni în vecinătate; îl ruga pe Patron, să le asigure casă şi masă până în momentul acţiunii. Întrucât Casa Uniunii nu putea ascunde oaspeţi secreţi, Mac Ginty însuşi îl rugă pe Mac Murdo şi pe Scanlan să-i cazeze pe străini. Cei doi sosiră chiar în seara aceea, fiecare având câte o valiză. Unul dintre ei Lawler, era un bărbat de vârstă mijlocie, circumspect, taciturn, îmbrăcat cu o redingotă neagră, care, împreună cu pălăria neagră de fetru şi barba stufoasă, cenuşie îi dădeau aspectul unui predicator nomad.

Celălalt, Andrews părea un copil; era un tip deschis vesel, cu alura unui adolescent venit în vacanţă şi care vrea să profite de fiecare minut. Amândoi, foarte sobri, cu o conduită exemplară, făcuseră dovada unor buni executanţi, deci asasini, instrumente redutabile ale unei asociaţii de criminali. Andrews, participase deja la trei astfel de misiuni, iar Lawler, la cinci. Erau dispuşi să vorbească despre trecutul lor, cu modestia unor oameni obişnuiţi să pună zel dezinteresat în serviciul comunităţii. Mac Murdo era, dimpotrivă, cât se poate de discret mai ales în cazul de faţă.

— Am fost aleşi, explică Lawler, pentru că nici eu nici colegul meu nu obişnuim să bem, excelentă precauţie pentru a nu trăncăni.

Seara, în timpul cinei, cei trei se aflau strânşi în jurul mesei.

— Noi amândoi nu vorbim nici cât pentru unul zise Scanlan.

— Fără îndoială, îi răspunse Lawler. Noi putem vorbi cât doriţi despre moartea lui Charlie Williams, sau despre cea a lui Simon Bird sau a oricui. Dar despre misiunea pentru care am fost pregătiţi şi trebuie să o îndeplinim astăzi, nu vom vorbi.

— Sunt aici o grămadă de indivizi cărora le-aş spune eu una, zise Mac Murdo înjurând. Cel pe care-l vizaţi nu este Jack Knox, din Ivon Hill? V-aş însoţi cu plăcere ca să-l văd atunci când îi e bine.

— Nu, încă nu i-a venit rândul.

— Nici Hermann Strauss?

— Nici el.

— Evident, eu insist zadarnic dacă v-aţi hotărât să nu vorbiţi. Mi-ar fi plăcut să ştiu…

Lawler dădu din cap zâmbind. Nu va scoate nici un cuvânt de la el. În ciuda reţinerii celor doi, Scanlan şi Mac Murdo erau de acum încolo hotărâţi să asiste, la ceea ce numeau ceilalţi doi, „farsă”. Deci, într-o dimineaţă foarte devreme, auzindu-i cum coboară tiptil pe scară, se îmbrăcară în grabă. Când coborâră însă, ceilalţi ieşiseră deja

lăsând uşa deschisă în urma lor. Încă nu se luminase de ziuă, când în semiîntuneric îi zăriră pe Lawler şi Andrews, la distanţă de câţiva paşi pe stradă. Îi urmăriră de departe cu prudenţă. Zăpada le amortiza zgomotul paşilor. Casa în care locuiau se afla aproape la marginea oraşului; curând, ajunseră la un fel de răscruce unde îi aşteptau trei bărbaţi care începură să discute cu Lawler şi Andrews, după care banda se puse în mişcare. Trebuie să fi fost un caz foarte important, dacă necesita un grup atât de numeros. Din acest loc se bifurcau mai multe drumuri spre diverse mine. Străinii merseră pe cel care ducea la Crow Hill. Era un centru de exploatare deosebit şi care cunoscuse o mare dezvoltare deoarece se afla pe mâini bune; acum, când pretutindeni în regiune domnea dezordinea şi teroarea, un director american deosebit de energic, Josiah H. Denn, reuşea însă să menţină stabilitatea. Se lumina de ziuă, iar muncitorii se îndreptau spre locurile de muncă. De-a lungul drumului întunecat, ei înaintau în şir, singuri sau grupaţi.

Amestecându-se cu ei, Mac Murdo şi Scanlan nu-i slăbeau din priviri. Deasupra lor plutea o ceaţă deasă, care fu străbătută deodată de strigătul unei sirene: era semnalul care anunţa că zece minute mai târziu, porţile de fier vor fi închise şi că ziua de lucru începuse. În momentul în care ajunseră în apropierea puţurilor, un număr de mineri aşteptau suflând în mâini pentru a se încălzi, căci se lăsase ger. Străinii se ţineau la distanţă, discreţi, în apropierea clădirii unde se aflau maşinile. Scanlan şi Mac Murdo se strecurară în spatele unei grămezi de zgură, de unde puteau observa tot ce se întâmplă.

Îl văzură pe inginer, un scoţian mare şi bărbos, pe nume Manzies, ieşind din clădire şi sunând din fluier pentru ca toţi cei de faţă să se pregătească pentru coborâre. În aceeaşi clipă, un tânăr înalt, ras şi roşu la faţă, care se legăna în timp ce vorbea, se apropie de puţuri. Privirile lui întâlniră micul grup tăcut şi nemişcat. Cei cinci îşi înfundară pălăriile şi-şi ridicară reverele hainei pentru a nu putea fi recunoscuţi. Directorul fu deodată scuturat de un presentiment al morţii. El se ridică şi neascultând decât de glasul interior îi abordă pe intruşi:

— Cine sunteţi? îi întrebă el; şi ce faceţi aici?

În loc de răspuns unul dintre ei înaintă şi îl împuşcă în piept. Stupefiaţi, minerii nici nu mişcară; păreau paralizaţi. Directorul îşi duse mâna la rană şi dându-şi seama de ce se întâmplă se îndreptă clătinându-se când răsună a doua împuşcătură trasă de unul din grup; atunci se aplecă într-o parte, şi se vedea că se încovoiase de durere şi în cădere, unghiile zgâriau zgura. În faţa acestui spectacol, Manzies, scoţianul, scoase un răcnet, apucă o cheie de oţel şi se năpusti asupra asasinilor; două gloanţe primite în plină faţă îl făcură să se întindă la picioarele lor. Unii dintre mineri se pregăteau să-i împresoare; un

strigăt surd străbătu mulţimea. Un strigăt de mânie şi oroare. Doi dintre străini începură să descarce armele asupra mulţimii care se împrăştie fugind pe unde apucau, iar unii nu se opriră decât la Vermissa, închizându-se în casă. Totuşi, cei mai curajoşi se regrupară şi reveniră în mină; banda însă dispăruse în ceaţa dimineţii. Nici un martor nu putea să-i identifice pe aceşti oameni care, sub privirile a o sută de muncitori, au comis o dublă crimă.

Scanlan şi Mac Murdo se întoarseră acasă. Scanlan era atât de abătut, căci era primul asasinat care îl văzuse; i se păruse mult mai rău decât îşi închipuise, iar urletele văduvei directorului îl urmăriseră până departe, în oraş. Mac Murdo, cufundat în gânduri, tăcea, fără să-i arate acestuia nici cea mai mică simpatie pentru ceea ce simţea.

— E război, repeta el din când în când, război între Companii şi noi. Fiecare loveşte cât poate de tare şi cu toate forţele.

În noaptea aceea, fu o petrecere de pomină la Casa Uniunii, în localul membrilor lojei. Nu se sărbătorea numai moartea directorului şi a inginerului de la Grow Hill; membrii lojei celebrau şi un succes obţinut în afara graniţelor teritoriului.

Se ştia că delegatul comitetului în timp ce-şi expediase cinci din oamenii săi pentru a da lovitura la Vermissa, a cerut trei oameni din Vermissa aleşi în secret şi trimişi să-i ucidă pe William Hales de la Hoyal Stokes. William Hales era unul din proprietarii de mine cei mai cunoscuţi şi mai populari din districtul Gilmerton. Nimeni nu ar fi crezut că ar avea vreun duşman în lume căci era un patron model. Nu cerea decât un singur lucru: conştiinciozitate în muncă; din această cauză concedie anumiţi funcţionari leneşi sau beţivi care erau membri ai acestei societăţi atotputernice. Fusese de multe ori avizat asupra pericolului ce plana asupra lui astfel că într-o ţară liberă şi civilizată se trezi dintr-o dată condamnat la moarte: execuţia avusese loc fiind prezidată de Ted Baldwin. Stând lângă patron la loc de onoare, era plin de importanţă. Faţa roşie, ochii sticloşi şi injectaţi arătau că petrecuse toată noaptea. Împreună cu doi dintre camarazii săi fusese noaptea în munţi. Toţi trei aveau părul în dezordine şi hainele şifonate; fură primiţi cu multă căldură ca şi cum ar fi venit dintr-o expediţie. Printre strigăte de entuziasm şi râsete zgomotoase povesteau cum au petrecut noaptea măcelului, cum îşi aşteptaseră victima la ora când acesta îşi ducea calul în grajd. Deşi îi auzise, William Hales nu apucase să pună mâna pe pistol din cauza frigului; l-au doborât şi toţi trei şi-au descărcat armele asupra lui.

De altfel, nici unul dintre cei trei nu-l cunoşteau personal. Aşadar, cei trei demonstrară asasinilor din Gilmerton că şi cei din Vermissa erau demni de încredere. Într-adevăr, în timp ce ei îşi descărcau revolverele asupra cadavrului, o femeie şi un bărbat apărură în vârful dealului. Primul gând a fost să-i împuşte; erau însă inofensivi, străini

de mineri, aşa că au fost invitaţi să-şi ia tălpăşiţa şi să-şi ţină gura că altfel îi aşteaptă aceeaşi soartă. După asta, au lăsat pe loc corpul însângerat al victimei pentru a servi drept exemplu patronilor neînţelegători. Apoi, cei trei nobili justiţiari au fugit în munţi, în sălbăticie, pentru a li se pierde urma.

Pentru asasini, ziua aceea va rămâne de neuitat. Niciodată întunericul nu a plutit mai întunecat asupra văii. Însă pentru a-şi redubla eforturile, şi cum nimic nu-i stătea în cale, asemeni unui general care pândeşte momentul pentru noi dezastre, Mac Ginty se pregătea să organizeze un nou atac împotriva celor care formau opoziţia. În aceeaşi noapte, odată petrecerea terminată, camarazii se despărţiră pe jumătate beţi, când Patronul îl luă pe Mac Murdo de braţ şi-l conduse într-o cameră, aceeaşi unde se întâlniseră ei prima dată.

— Hei, prietene! îi zise el, am o afacere pe placul tău. Trebuie să acţionezi singur.

— Mă bucur, răspunse Mac Murdo.

— Vel lua cu tine doi oameni: pe Manders şi pe Reilly. Amândoi ştiu despre ce este vorba. Nu vom avea linişte în district până nu terminăm cu Chester Wilcox. Scapă-ne de el; toţi minerii din lojă îţi vor fi recunoscători.

— O să fac tot posibilul. Dar cine este Chester Wilcox, şi unde îl găsesc?

Mac Ginty îşi scoase din colţul gurii veşnica ţigară pe jumătate umedă, jumătate fumată şi începu să-i facă un fel de plan pe o foaie ruptă dintr-un calendar.

— Chester Wilcox, zise el, este principalul contramaistru la Iron Dyke; un cetăţean incomod, fost sergent în timpul războiului, astăzi ciuruit şi plin de cicatrice. Am încercat de două ori să scăpăm de el, dar norocul a fost de partea lui. Jim Carnway s-a sacrificat pentru el. Este rândul tău să acţionezi. Iată casa, complet izolată la bifurcaţia spre Iron Dyke, aşa cum îţi desenez pe hartă. Ziua e periculos să acţionezi; netrebnicul este înarmat, trage repede şi bine, şi nu întreabă nimic. Ar fi mai bine să acţionezi noaptea. Locuieşte cu soţia, trei copii şi o servitoare. Nu ai de ales între ei şi ceilalţi. Totul sau nimic. Dacă poţi să plasezi la uşa de la intrare un sac cu praf de puşcă prevăzut cu un fir subţire…

— Ce-i reproşezi acestui om?

— Nu ţi-am spus că l-a ucis pe Jim Carnway?

— De ce l-a ucis?

— Pe toţi dracii! Ce te priveşte? Carnway se plimba într-o zi prin faţa casei lui şi l-a ucis. Asta mi-e de ajuns şi dumitale la fel. Trebuie să rezolvi problema.

— Sunt două femei şi trei copii. Să explodeze toată casa?

— Bineînţeles, altfel degeaba acţionăm, şi alegeam alt mijloc…

— Mi se pare prea mult pentru ei; nu ne-au făcut nici un rău.

— Ce înseamnă asta? Nu eşti de acord cu mine?

— Fii calm, domnule Consilier, fii calm. Nu am făcut nimic, nici n-am spus ceva care să vă pună pe gânduri. Dumneata decizi ce e bine şi ce e rău.

— Deci, te pregăteşti?

— Da.

— Când?

— Lasă-mă o zi, două, ca să studiez casa şi să-mi iau masurile de precauţie… apoi…

— Foarte bine, zise Patronul, strângând mâna lui Mac Murdo. Am încredere în tine. Aştept ziua în care voi primi vestea cea mare! Va fi lovitura de graţie când toate Companiile vor fi la picioarele noastre.

Mac Murdo reflectă mult timp şi profund asupra misiunii ce o avea de îndeplinit. Casa pe care trebuia să o distrugă se afla la peste cinci mile depărtare în valea vecină. Plecă singur, chiar în aceeaşi noapte pentru a-şi pregăti lovitura; nu se luminase încă atunci când se întoarse din recunoaştere. A doua zi, se întreţinu cu cei aflaţi în subordinea sa, Manders şi Reilly, doi băieţi nerăbdători, fericiţi, ca şi cum ar fi aflat că merg la vânătoare. În sfârşit, a treia zi, se întâlniră în afara oraşului, toţi trei înarmaţi, şi unul dintre ei purtând un sac voluminos cu praf din carieră. Către orele două ajunseră la casa singuratică. Vântul bătea, în timp ce nori deşiraţi alergau pe faţa lunii, care se afla în ultimul pătrar. Fuseseră preveniţi să se ferească de câini. Aşadar, înaintau cu pistolul în mână, şi cu degetul pregătit pe trăgaci. Nu se auzea nici un fel de zgomot în afară de trosnetul crengilor. Mac Murdo îşi lipi urechea de uşă; în interior era linişte. Atunci, apucă sacul cu praf de puşcă, făcu o gaură cu cuţitul şi conectă un fir. Dădu foc, în timp ce ceilalţi doi camarazi ai lui fugeau cât îi ţineau picioarele pentru a se ascunde într-un tufiş. Se auzi o explozie şi zgomotul unei case care se prăbuşeşte. Asta îi făcu să înţeleagă că misiunea lor a fost îndeplinită.

Analele însângerate ale societăţii, nu mai înregistraseră încă o astfel de acţiune expeditivă. Avertizat însă de multele exemple ce i-a fost dat să vadă şi ştiindu-se vânat, Chester Wilcox fugise, cu două zile înainte împreună cu familia, pentru a căuta un loc sigur mai puţin cunoscut unde să se pună sub protecţia poliţiei. Nu făcuseră deci decât să explodeze o casă?

— Orice ar face, omul ăsta, nu-mi scapă! Chiar dacă ar fi să-l aştept un an, tot îl aranjez.

Membrii lojei, printr-un vot unanim, îi acordară încrederea şi gratitudinea. Lucrurile păreau să se oprească aici. Toată lumea însă ştia că Mac Murdo era hotărât să meargă până la capăt. Câteva zile mai târziu, Wilcox fu ucis într-o ambuscadă, prin împuşcare.

Acestea erau procedeele folosite de Oamenii Liberi. Astfel că Ucigaşii, stăpâneau prin groază şi teroare districtul bogat şi întins, infestat ani de zile de prezenţa lor. Crimele lor au rămas în istorie: există documente oficiale din care se pot extrage amănunte. Sunt înregistrate asasinatele comise asupra poliţiştilor Hunt şi Evans, ucişi pentru a fi îndrăznit să prindă doi dintre membrii lojei din Vermissa, fiindcă aceştia nu ezitaseră să execute cu sânge rece doi nefericiţi neînarmaţi.

Se poate constata, de asemenea, moartea doamnei Larbey ce-şi îngrijea soţul zdrobit în bătaie din ordinul lui Mac Ginty; bătrânul Jenkins asasinat împreună nu fratele său; Jones Murdoch mutilat şi ucis; familia Stonhouse a cărei casă a sărit în aer; familia Standals şi atâtea alte victime care au urmat la scurt interval în cursul acelei ierni. Niciodată Valea Groazei nu a cunoscut o perioadă mai neagră. Veni apoi primăvara când râurile s-au umflat şi pomii au început să înflorească, natura eliberată dintr-o lungă perioadă de secătuire revenea la viaţă, trezind din nou speranţa. Dar pentru femeile şi bărbaţii supuşi unui jug atât de înspăimântător, nu mai exista speranţă. Vara care a urmat anului 1875, a fost perioada cea mai lipsită de perspective, din istoria acestui ţinut.

VI
AMENINŢAREA

În Valea Vermissei, teroarea atinsese apogeul. Mac Murdo promovat în funcţia de Diacon, spera ca într-o zi să urmeze a fi Stăpân în locul lui Mac Ginty. Devenise atât de indispensabil în luarea hotărârilor, încât nu se făcea nimic fără înştiinţarea şi aprobarea lui. Totuşi, cu cât îi creştea popularitatea în rândul Oamenilor Liberi, cu atât mai mult oamenii îşi întorceau privirile încruntaţi, la trecerea lui pe străzile Vermissei. Cetăţenii, stăpâniţi de teamă începuseră să se unească împotriva agresorilor.

În birourile ziarului Herald, avuseseră loc şedinţe secrete, unde se tuna şi se fulgera împotriva membrilor lojei şi se distribuiseră arme celor care vroiau să lupte împotriva lor. Mac Ginty şi oamenii săi, însă, nu se sinchiseau. Erau numeroşi, hotărâţi, puternici; adversarii lor nu erau nici uniţi, nu aveau nici mijloace, deci, toate acestea vor sfârşi, ca şi în trecut, printr-o vorbărie inutilă, poate chiar cu importante arestări. Aceasta era părerea lui Mac Ginty, Mac Murdo, şi altor viteji ai bandei.

Conducerea lojei ţinea şedinţă în fiecare sâmbătă. Într-o sâmbătă din luna mai, Mac Murdo tocmai se pregătea să plece, când Morris veni în vizită. Sărmanul om era desfigurat la faţă de grijă şi teamă.

— Pot discuta liber cu dumneata, domnule Mac Murdo?

— Bineînţeles.

— Nu uit că odată v-am spus adevărul şi că nu aţi spus nimănui, chiar când aţi fost interogat în subit de Patron.

— Dumneata te-ai confesat; aş fi putut altceva decât să tac? Nu, pentru că aş fi fost de acord cu dumneata…

— Ştiu, dar numai în dumneata pot să am încredere. Am aici o…

Şi Morris se lovi în piept.

— … un secret care mă arde, care mă ucide. Ah! Dacă vorbesc, se va întâmpla o crimă; dacă nu vorbesc, înseamnă să accept sfârşitul nostru. Dumnezeu să mă aibă în pază! Cred că-mi voi pierde raţiunea.

Mac Murdo îl privi, se duse spre dulap şi luă o sticlă de whisky din care-i turnă într-un pahar pe care i-l întinse.

— Pentru bărbaţi ca dumneata, zise el, acesta este remediul. Acum, poţi să vorbeşti.

Morris bău. Obrajii i se colorară.

— Vă voi spune totul în două cuvinte, reluă el. Un detectiv se află pe urmele noastre.

Mac Murdo deschise ochii mari.

— De asta îţi faci probleme? Nu ştii că toată regiunea mişună de poliţişti şi detectivi? Ce rău ne-au făcut?

— Detectivul despre care vorbesc eu nu este din ţinut. Pe cei de aici îi cunosc; într-adevăr, nu sunt de temut. Aţi auzit vorbindu-se de agenţii Pinkerton?

— Am citit pe undeva numele ăsta.

— Ei bine! Află că nu trebuie să fii atât de nepăsător ştiind că sunt pe urmele noastre. Asta nu este o instituţie de stat care acţionează pentru binefaceri. Este o firmă serioasă cu rezultate bune. Dacă Pinkerton şi-a pus în gând ceva reuşeşte, iar noi suntem pierduţi!

— Să-l împuşcăm!

— La dracu! Ce idei ai! Loja decide! Nu ţi-am spus că se va sfârşi cu o crimă?

— Unul mai mult sau mai puţin, ce contează? Mai are vreo importanţă asta aici?

— Bineînţeles că nu. Dar n-aş mai avea somn dacă eu aş alege victima. Şi totuşi va trebui să ne hotărâm. Ce ne facem, pentru Dumnezeu?

În disperarea lui, Morris se plimba de la un capăt la altul al camerei cu paşi mari. Cuvintele sale însă nu-l impresionară pe Mac Murdo. El simţea pericolul şi în acelaşi timp necesitatea de ai face faţă. Îl luă pe Morris de umeri, şi-l scutură.

— Ce dracu! zise el eu voce vibrândă. Nu câştigi nimic dacă te lamentezi ca o babă. De fapt, cine este acest om? Unde este? Cine te-a informat despre el? Şi ce vrei de la mine?

— Vin la dumneata fiindcă ştiu că poţi să-mi dai un sfat. Ţi-am spus că înainte de a veni aici am făcut comerţ în Est. Mi-am lăsat acolo cei mai buni prieteni. Unul din ei este funcţionar la telegraf. Iată scrisoarea pe care mi-a trimis-o. Am primit-o ieri. Citeşte chiar dumneata.

Şi Mac Murdo citi:

— *„Ce mai fac Ucigaşii? Presa se ocupă mult de ei. Cred că nu peste mult timp vom avea noutăţi. Cinci mari corporaţii şi două mari companii ale căilor ferate au luat hotărârea să rezolve problema lor. Sunt foarte hotărâţi să nu dea înapoi. Pinkerton duce tot greul. Cel mai bun agent al lor, Birdy Edwards, se află deja în cercetări. Ar fi bine să-ţi iei precauţii!”*

— Citeşte post-scriptum-ul!

— *„Tot ce ţi-am scris, am aflat de la serviciu, şi bineînţeles, asta nu trebuie să afle nimeni. În fiecare zi ne trec prin mâini numeroase telegrame, cifrate, din care este imposibil să înţelegi ceva”.*

Mac Murdo tăcu. Mâinile îi tremurau în timp ce ţinea scrisoarea. Privirea i se înceţoşă şi în faţa lui se deschise dintr-o dată abisul.

— I-ai vorbit cuiva despre asta? întrebă el.

— Nu.

— Dar poate prietenul dumitale mai are şi alţi corespondenţi?

— Unu sau doi.

— Membrii lojei?

— Bineînţeles.

— Te întreb deoarece poate ne va da semnalmentele lui Birdy Edwards, şi cu acestea, poate vom reuşi să-l depistăm.

— Nu cred că-l cunoaşte. Mi-a spus că a putut afla chiar el de la serviciu altfel cum să-l cunoască el pe detectivul de la Pinkerton?

Deodată Mac Murdo îşi reveni.

— La naiba! zise el, îl cunosc! Ce prost am fost că nu mi-am dat seama mai devreme! Avem noroc, aşa ca nu-i vom lăsa să ne sugrume. Hai, Morris, mă laşi pe mine să acţionez?

— Din toată inima; abia aştept să scap de asta. Răspunzi aşadar?

— În întregime. Îmi raportezi tot ce afli, iar eu nu-ţi voi pronunţa numele sub nici o formă. Voi lua totul asupra mea ca şi cum aş fi primit eu scrisoarea. Eşti de acord?

— Altceva nici n-am cerut!

— Atunci nu te mai gândi şi nu mai vorbi. Mă duc la Casa Uniunii. O să vadă Pinkerton cu cine are de-a face!

— Le vei ucide agentul?

— Cu cât vei şti mai puţin, prietene Morris, cu atât conştiinţa ta va fi mai liniştită şi vei dormi mai bine. Nu mai pune întrebări, aşteaptă desfăşurarea evenimentelor. Acum mă ocup eu de asta.

Morris dădu din cap în timp ce ieşea.

— Mi se pare că am degetele înmuiate în sânge, gemu el.

— Bah! răspunse Mac Murdo cu un zâmbet echivoc. Asta nu înseamnă că ai asasinat, ci că te-ai apărat. Ori el, ori noi. Omul ăsta o să ne facă de petrecanie dacă va mai sta mult timp în vale. Frate Morris, într-o zi vei fi Patronul nostru, căci ai salvat Asociaţia.

Dacă Mac Murdo nu părea să ia incidentul în serios, faptele sale nu dovedeau acest lucru.

Simţindu-se răspunzător de tot ce urma să se întâmple, exponentul puterii, reprezentat printr-un organism cum ar fi agenţia Pinkerton, se comportă ca un om care punea în balanţă tot ce putea fi mai rău. Înainte de a ieşi, el arse toate hârtiile care puteau să-l compromită şi când văzu cenuşa lor, scoase un oftat de uşurare. Acum era foarte sigur pe el, căci, ducându-se la şedinţa Uniunii, el se opri mai întâi în faţa casei bătrânului Shafter. Casa îi rămăsese interzisă; dar nu trebui decât să bată în fereastră pentru ca Ettie să apară. Aerul grav al iubitului său o impresionă. Mac Murdo nu mai avea în priviri acea flacără irlandeză jucăuşă şi răutăcioasă pe care o vedea apărând uneori.

— Se întâmplă ceva, Jack, zise ea. Jack, eşti în pericol!

— Nu sunt în pericol, draga mea, poate ar fi mai bine să plecăm

înainte de a fi în pericol.

— Ai spus să plecăm?!

— Ţi-am promis că într-o zi vom pleca; cred că a sosit timpul. Am veşti rele, prevăd o nenorocire.

— Poliţia?

— Un detectiv de la Pinkerton. Nu încerca să înţelegi, iubito. Sunt într-o situaţie din care vreau să ies cât mai repede posibil. Mi-ai promis că vei veni cu mine dacă voi pleca.

— Ah! Jack, ar fi minunat să plecăm.

— Ettie, eu îmi respect cuvântul dat. N-aş vrea pentru bogăţiile lumii să-ţi fie atins nici un fir de păr din cap, nici să cobori din locul unde te-am aşezat, printre prinţese. Ai încredere în mine?

Ea îi întinse mâna fără a-i spune vreun cuvânt.

— Atunci, ascultă-mă, şi urmează-mi instrucţiunile, căci eu nu văd decât o singură cale de urmat. În această vale cred că se vor produce multe evenimente. O presimt. Mulţi dintre camarazi, nu mi-ar dori binele. Dacă voi pleca, ziua sau noaptea, va trebui să mă însoţeşti.

— Voi veni după tine, Jack!

— Nu, nu după mine, ci cu mine. Cum te-aş putea lăsa în această vale care mi-ar fi interzisă şi unde aş risca să-mi las pielea? Forţat poate să mă ascund pentru a scăpa de poliţie, nu voi avea nici un mijloc de a primi veşti de la tine. Trebuie să vii cu mine. În ţinutul de unde vin cunosc o femeie curajoasă: vei locui la ea, până ce ne vom căsători. Eşti de acord?

— Da, Jack, sunt de acord.

— Fii binecuvântată că ai avut încredere în mine, aş fi fost un demon altfel, dacă aş fi profitat. Deci la primul semnal vei lăsa totul şi vei merge la gară aşteptându-mă să vin.

— Am înţeles, Jack, la primul semnal, voi veni, chiar dacă-i zi sau noapte.

Pregătirile pentru a fugi fiind puse la cale, Mac Murdo se îndreptă liniştit spre Casa Uniunii.

Fraţii se aflau deja în şedinţă şi au trebuit o mulţime de formalităţi, de parole şi contraparole, pentru a putea depăşi cordonul de gardă care împiedica accesul în sală. Un murmur de satisfacţie se auzi la intrarea sa. Sala era plină. Prin fumul des ca ceaţa, el zări costumul comic al Patronului, trăsăturile feroce şi ostile ale lui Baldwin, capul pleşuv al secretarului Harraway şi încă douăzeci de asistenţi care constituiau prezidiul lojei; el se bucură că erau toţi prezenţi pentru a le transmite vestea cea nouă.

— Suntem bucuroşi să te vedem, Frate, strigă Preşedintele. Avem de rezolvat o problemă pe care n-ar reuşi s-o dezlege decât judecătorul lui Salomon.

— Este vorba de Lander şi Egon, îi explică vecinul lui în timp ce se aşeza. Amândoi cer să fie primii aleşi în lojă pentru a primi recompensa, disputându-şi crima asupra bătrânului Crable din Stylestown; care dintre cei doi l-a nimerit?

Mac Murdo se îndreptă cu mâna ridicată, asta fiind metoda lor de a întrerupe vorbitorul; întreaga adunare îşi îndreptă privirile asupra lui. Se lăsă o linişte adâncă.

— Venerabile Stăpâne, zise el, am o veste urgentă.

— Fratele Mac Murdo are o problemă urgentă, zise Mac Ginty. După regulament, are dreptul să ia cuvântul. Frate, ai cuvântul!

Mac Murdo scoase scrisoarea din buzunar.

— Venerabile Stăpâne, şi voi Fraţi, zise el, vă aduc astăzi veşti proaste, şi ar mai bine să le cunoaşteţi şi să le discutăm imediat, decât să primim vreo lovitură pe neaşteptate, din care să nu ne mai revenim. Am fost informat că cele mai bogate şi cele mai puternice organizaţii ale acestui district s-au coalizat împotriva noastră pentru a ne distruge. Chiar la ora asta un detectiv de la Pinkerton acţionează în Vale, strângând mărturii care, pentru mulţi dintre noi înseamnă ştreangul iar pentru alţii, închisoarea. Aceasta este problema pentru care am cerut cuvântul de urgenţă.

Din nou, în sală se lăsă o linişte adâncă.

— Frate Mac Murdo, zise Preşedintele, unde se află dovada veştii pe care ne-ai adus-o?

— În această scrisoare, zise Mac Murdo.

Ei citi cu glas tare pasajul, denunţând altfel intenţiile Companiilor apoi adăugă:

— Mi-am dat cuvântul de onoare că nu voi da nici un amănunt asupra acestei scrisori; dar pot să vă spun, că după ce am citit-o, ea nu prezintă nimic interesant pentru lojă. Aşa am primit informaţia, aşa v-am transmis-o.

— Domnule Preşedinte, spuse un vechi membru al lojei, am auzit vorbindu-se de acest Birdy Edwards; este cel mai bun detectiv pe care Pinkerton l-a angajat în serviciul său.

— Îl cunoaşte cineva din vedere? întrebă Mac Ginty.

— Eu, răspunse Mac Murdo.

Un murmur de mirare străbătu mulţimea.

— Am impresia că îl avem la degetul mic, continuă el cu un zâmbet triumfător. Să acţionezi bine şi repede, iată un mijloc de a preveni toate neplăcerile. Încrede-te în mine, ajută-mă, şi n-o să te mai temi de nimic!

— În orice caz, de ce ne-am putea noi teme? Ce poate şti acest individ despre afacerile noastre?

— Aţi avea dreptul de a vorbi astfel, dacă toată lumea ar fi la fel de sigură ca dumneata, Consiliere! Dar individul ăsta are în spatele lui

milioanele capitaliştilor. Credeţi că în toate lojile nu se va găsi un Frate, capabil de defăimare şi de a se lăsa cumpărat? Birdy Edwards va afla cu siguranţă secretele noastre, dacă nu le-o fi şi aflat.

— Asta nu va ieşi niciodată din Vale! răspunse Baldwin.

Mac Murdo făcu un semn de aprobare.

— Pe curând, Frate Baldwin, zise el. Tu şi eu s-ar putea să nu fim de aceeaşi părere mereu; însă în această seară ai pus degetul pe rană.

— Oare unde e omul ăsta? Cum îl vom recunoaşte?

— Venerabile Stăpâne, continuă Mac Murdo, lăsaţi-mă să vă spun că această afacere este de o importanţă extraordinară, motiv pentru care vom discuta în plen. Dumnezeu să mă păzească de a nu arunca suspiciunea asupra unora din Fraţii noştri prezenţi aici, însă ar fi suficientă cea mai mică indiscreţie pentru a ne micşora şansele reuşitei: cer lojei să se constituie o comisie formată din cinci membri. Atunci, voi spune liber tot ceea ce ştiu şi care este sfatul meu.

Propunerea a fost acceptată, şedinţa s-a ţinut şi comisia a fost numită. În afară de preşedinte şi Baldwin, mai fură numiţi printre alţii: Harraway, secretarul pleşuv, Tigru Cormac, tânăra brută setoasă de sânge, Carter, trezorierul şi Fraţii Villaby, doi criminali înrăiţi şi fără scrupule care nu se temeau de nimic.

Mica petrecere care încheia de obicei reuniunile lojei fu scurtă şi lipsită de antren. Toţi erau trişti şi îngânduraţi. Pentru prima dată aceşti oameni vedeau ridicându-se pe un cer mult timp senin norul ameninţător al legii. Trăiau într-o stare de vegetaţie, în care gândul că ar putea fi pedepsiţi era absolut exclus, sau pur şi simplu fantezist. Plecară la casele lor devreme pentru a-i lăsa pe cei din conducere să judece în locul lor.

— Vorbeşte, Mac Murdo, spuse Mac Ginty. Cei şapte bărbaţi aşezaţi pe scaunele lor păreau statui de piatră.

— V-am spus că l-am cunoscut pe Birdy Edwards, explică Mac Murdo, este inutil să vă spun că se află aici sub un nume fals. Fără îndoială că este un băiat foarte curajos şi nu un prost. Acum răspunde la numele de Steve Willson şi locuieşte la Hobson Patch.

— De unde ştii astea?

— Am vorbit cu el din întâmplare. Nu mi-ar fi trecut prin minte dacă nu aş fi făcut legătură cu ce scrie în scrisoare. Acum, însă, nu mai am nici o îndoială. Pur şi simplu, din întâmplare l-am întâlnit miercuri cu ocazia unei mici incursiuni. Mi-a spus că e ziarist şi l-am crezut. Dorea să se informeze pentru New York Press, despre ceea ce întâmplă aici şi despre excesele ucigaşilor. Mi-a pus tot felul de întrebări, ca şi cum s-ar fi interesat pentru ziarul său. Îţi închipui ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi scos un singur cuvânt. „Voi plăti oricât pentru ca directorul meu să fie mulţumit. Îi voi relata tot ce se poate pentru a-l satisface”. După poveştile pe care i le-am spus, mi-a dat o bancnotă de douăzeci

de dolari, pronunţându-mi de douăzeci de ori suma asta dacă i-aş furniza informaţiile de care avea nevoie.

— Ei şi?

— Păi, i-am spus tot felul de poveşti.

— Şi cum ai aflat că nu e ziarist?

— Iată cum. Cobora pe Hobson Patch în acelaşi timp cu mine. Eu intram la biroul de telegraf, iar el, ieşea. „Într-adevăr, mi-a spus funcţionarul, o astfel de telegramă ar trebui să vă coste dublu. Adevărul este că textul nu mai încăpea în spaţiu şi dacă l-am fi restrâns ar fi trebuit să-l scriem în chineză. În fiecare zi se întâmplă la fel, adăugă funcţionarul. Da, am răspuns eu, trimite informaţii speciale ziarului său şi se teme să nu i le fure." Şi eu şi funcţionarul ne-am gândit la acelaşi lucru. Astăzi însă gândesc altfel.

— La naiba! S-ar putea să ai dreptate, îi zise Mac Ginty, dar ce trebuie să facem?

— Să scăpăm de el, propuse unul.

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

— N-aş sta pe gânduri nici o clipă, dacă aş şti unde îl pot găsi, zise Mac Murdo. Locuieşte la Hobson Patch, dar nu ştiu unde stă. De altfel, mi-am şi făcut un plan, dacă îmi daţi voie să acţionez.

— Explică-te!

— Voi merge mâine la Hobson Patch; graţie funcţionarului de la telegraf care îl cunoaşte, cred că voi descoperi adresa individului. Îi voi spune că fac parte din Organizaţia Oamenilor Liberi. Îi voi oferi, contra unei sume mari de bani, secretele lojei. El este încântat de propunerea mea. Îl voi asigura că am toate hârtiile la mine, dar nu voi risca nimic, aşa că mă voi duce la o oră când străzile sunt pustii. Mă va crede pe cuvânt. Îl voi ruga să vină seara la orele zece şi-i promit că va vedea tot. Va veni, fiţi liniştiţi!

— Bine, dar ce va urma?

— Urmarea e simplă. Locuiesc într-o casă mai singuratică. Proprietara mea, văduva Mac Namara este o persoană de încredere şi mai e şi surdă. În încăpere nu se află decât Scanlan şi cu mine. Dacă Birdy Edwards acceptă să vină, veţi afla şi veţi veni cu toţii între orele şapte şi nouă. Va fi al nostru. Ori el, ori noi.

— Dacă nu mă înşel, este vorba de un funcţionar de la Pinkerton. Fii atent. Mac Murdo, mâine seară la orele nouă, suntem la tine. De îndată ce intră individul, încui uşa. De rest ne vom ocupa noi.

VII
CAPCANA

Aşa cam spusese şi Mac Murdo, locuinţa lui situată la o oarecare distanţă de şosea, într-un loc mai ferit, era un loc favorabil crimei. În orice altă împrejurare, bandiţii fură mulţumiţi să-şi atragă victimele şi să-şi descarce pistoalele asupra lor; în cazul de faţă îi interesa mai ales să afle ce informaţii a putut transmite Birdy Edwards. Dacă ar interveni însă prea târziu, dacă răul s-ar produce, cu atât mai mult vor avea satisfacţia răzbunării. Ei sperau ca să nu fi intervenit nimic grav înainte de a se întâlni cu acesta. Bine informat, nu a încetat să noteze şi să telegrafieze balivernele povestite de Mac Murdo. În plus, ei aflaseră acest lucru, şi când îl vor avea în mâna lor, îl vor face să vorbească. N-ar fi pentru prima dată că prinzând un martor recalcitrant, să fie redus la tăcere prin tăierea limbi.

Aşa cum se înţeleseseră, Mac Murdo se duse la Hobson Patch. Se pare că în dimineaţa asta, poliţia se interesa de el într-un mod deosebit. Căpitanul Marwin încercă să-l abordeze în sala de aşteptare a gării, însă el îi întoarse spatele. La reîntoarcerea sa din misiune, în timpul zilei, îl văzu pe Mac Ginty la Casa Uniunii.

— Omul nostru va veni, zise el.

— Bine, răspunse Mac Ginty.

Gigantul se afla în cămaşă, iar pe vesta sa imensă sclipeau lanţuri şi brelocuri din aur masiv; un diamant arunca mii de flăcări printre firele de păr din barbă. Politica şi comerţul cu băutură, i-au adus puterea şi bogăţia deodată, şi găsea la fel de stupidă ideea închisorii sau a sărăciei, brusc apărută în ochii lui cu o seară înainte.

— Crezi că ştie multe despre noi? întreabă el angoasat.

Mac Murdo scutură trist din cap.

— Se află aici de mult timp, de cel puţin şase săptămâni. Cu banii Companiei probabil că a obţinut rezultate bune şi nu le va păstra doar pentru el.

— În loja noastră, nu cred să avem vreun om slab. Poate doar, în afară de fricosul de Morris. Dacă cineva ne-o coace, numai el poate fi. Am de gând să-i trimit în seara asta doi dintre băieţii noştri, care să-l facă să mărturisească cu orice preţ.

— Nu văd de ce, răspunse Mac Murdo. Vă mărturisesc că am o oarecare stimă pentru Morris că mi-ar părea rău dacă i s-ar întâmpla ceva. O dată sau de două ori am discutat cu el afacerile din lojă şi deşi nu împărtăşeşte întru totul ideile noastre, nu mi s-a părut a fi un trădător. Dar nu mă voi interpune între dvs. şi el.

— Vreau să sfârşesc cu diavolul ăsta bătrân! strigă Mac Ginty într-o criză nervi. De un an îl pândesc.

— Ştiţi mai bine decât mine ce aveţi de făcut, reluă Mac Murdo. Totuşi, orice aţi face, va trebui să aveţi răbdare până mâine. De vreme ce problema referitoare la Pinkerton nu s-a rezolvat, să-l păzim ca să nu ridice capul. Nu ne putem permite astăzi să fim călcaţi de poliţie.

— Aveţi dreptate, ar trebui să-l tăiem în bucăţi ca să aflăm numele informatorului său. Nu cumva a mirosit că-l atragi în capcană?

Mae Murdo începu să râdă.

— I-am simţit punctul slab. I-am promis ca-l voi pune în legătură cu banda ucigaşilor. Va face tot ce vom dori. Am acceptat suma dată de el.

Mac Murdo râdea în timp ce scoase un teanc de bancnote şi-l răsfoi.

— Şi voi primi tot atât când îi voi arăta documentele!

— Care documente?

— Documente fictive, la naiba. Statutul, regulamentul, lista membrilor. Şi nu va pleca decât atunci când va afla sfârşitul întâmplării.

— Crezi cumva că e fraier? zise Mac Ginty pe un ton sinistru. Nu te-a întrebat de ce nu i-ai adus hârtiile?

— Aveţi impresia că mă crede capabil de o astfel de imprudenţă, eu, suspectat tot timpul şi pe care căpitanul Marwin l-a filat toată ziua?

— Într-adevăr, am aflat asta, zise Mac Ginty. Şi mi-e teamă pentru tine, pentru ce va urma. Mă gândesc să-l aruncăm într-un puţ de mină, după ce vom fi terminat cu omul nostru, dar orice am face nu-l vom împiedica să locuiască la Hobson Patch.

Mac Murdo ridică din umeri.

— Dacă vom reuşi să fim destul de abili, zise el, niciodată nu se va putea dovedi că l-am ucis noi. Nimeni nu trebuie să-l vadă intrând în casă la căderea nopţii, şi voi avea grijă să nu-l vadă nimeni ieşind. Ascultă-mă, domnule Consilier, îţi voi explica întâi planul meu, apoi mi-l vei explica pe al dumitale. Veţi veni la ora stabilită. Soseşte aici pe la orele zece; bate de trei ori, iar eu îi voi deschide, îl las să intre, şi închid uşa la loc. Iată-l în mâinile noastre.

— Este simplu şi clar. Pentru ceea ce va urma va trebui să ne gândim. Este înarmat, şi oricât ar fi de îmbrobodit, tot îşi va lua măsuri de prevedere. Închipuiţi-vă că-l fac să intre dintr-o dată într-o cameră unde se află şapte bărbaţi în vreme ce el se aştepta să mă găsească singur. Se poate servi de arma sa şi să rănească pe careva.

— Ai dreptate. Zgomotul poate atrage toţi sticleţii din zonă.

— Într-adevăr.

— Iată deci cum voi proceda: veţi sta în sufragerie, cea în care v-

am primit în prima zi, îl voi duce cu vorba până ajungem la uşă, şi-l voi lăsa sub pretext că trebuie să-mi caut hârtiile. Astfel îmi voi permite libertatea de a veni să vă spun cum stau lucrurile. Apoi mă întorc şi aduc documente false. În clipa în care va fi cufundat în lectură, eu voi sări asupra lui şi îi voi lua pistolul. La apelul meu, voi trebuie să fiţi gata. Cu cât veţi veni mai repede, cu atât mai bine va fi căci este la fel de puternic ca şi mine, şi-mi va fi greu să-l ţin până veţi sosi voi. Dar cred că voi reuşi. Sper.

— Planul tău mi se pare excelent, spuse Mac Ginty. Loja îţi va rămâne îndatorată. Presupun că în ziua în care voi părăsi scaunul, voi şti pe cine să las în locul meu.

— Evident. Nu sunt constrâns de nimic, spuse Mac Murdo cu glas liniştit, dar nu fără a lăsa să se vadă faptul că elogia.

Întors acasă îşi luă măsuri de precauţie în vederea tragicei seri care-l aştepta. Mai întâi scoase cele două revolvere ale lui de tip Dantah şi Wesson, le curăţă şi le şterse, apoi controlă camera care urma să-i servească pentru urmărire. Era o cameră mare, în al cărei mijloc se afla o masă mare, albă, din lemn, iar la margine o sobă. Era luminată de două ferestre fără perdele, prevăzute cu simple jaluzele. Mac Murdo observă aceste lucruri. Bineînţeles că părea prea expusă vederii pentru o afacere atât de secretă; dar ţinând cont de faptul că avea să se întâmple undeva departe de drum, inconvenientul avea mai puţină gravitate. În sfârşit, Mac Murdo avu o scurtă conversaţie cu unul dintre pensionari. În ciuda faptului că făcea parte din bandă, Scanlan era un omuleţ inofensiv, prea înţelept pentru a se opune camarazilor săi şi care în adâncul sufletului său, avea oroare de scenele însângerate. Mac Murdo îi relată pe scurt ceea ce urma să se întâmple.

— Foarte curând, aici va muri un om. În locul tău, eu aş şterge-o, Mike Scanlan, aş înnopta în altă parte.

— Pe legea mea, Mac, nu voinţa, ci energia îmi lipseşte, Când i-am văzut zilele trecute ucigându-l pe Dunn, directorul, mi-a trebuit multă voinţă ca să nu mi se facă rău. Eu nu sunt la fel ca tine sau Mac Ginty. Dacă aş şti că membrii lojei nu mi-ar reproşa acest lucru, aş urma sfatul tău: aş pleca.

Cei şapte bărbaţi, veniră la ora fixată. Erau îmbrăcaţi în ţinută decentă, ca nişte cetăţeni respectabili. Însă privirile lor erau nemiloase, gurile strâmbe de ferocitate. Pe figurile lor se putea citi condamnarea lui Birdy Edwards. Nu exista nici măcar unul din ei care să nu-şi fi pătat mâinile de sânge de cel puţin douăzeci de ori; comiteau crima cu lipsa de sensibilitate asemănătoare cu cea a măcelarului. Cel mai redutabil, în aparenţă şi în faptă, era bineînţeles, Patronul.

Harraway, secretarul, era un bărbat pricăjit, fonfăit, care avea

gâtul lung şi descărnat, picioarele agitate, aflate într-o continuă mişcare şi care nu ţinea cont nici de lege, nici de credinţă, neavând nici un scrupul în gestiunea financiară a Ordinului. Trezorierul Carter, un tip imposibil, mai degrabă urâcios, de vârstă mijlocie şi cu ceva talente de organizator, nu a scăpat nici o crimă fără să nu se fi implicat adânc în ea. Fraţii Willaby, tineri, înalţi, subţiri, aveau privirile unor oameni de acţiune. În ceea ce-l priveşte pe Tigre Cormac, tânăr şi el, un bărbat puternic şi de a cărui ferocitate se temeau proprii camarazi. Mac Murdo pusese sticla de whisky pe masă, iar toţi ceilalţi se grăbeau s-o golească pentru a căpăta curaj. Baldwin şi Cormac erau de pe acum pe jumătate beţi, lăsându-se pradă instinctelor sălbatice. Cormac, cu mâinile întinse spre soba care emana căldură, căci nopţile erau încă răcoroase, înjură destul de tare:

— Asta înseamnă să-i faci omului bine.

— Da, zise Baldwin aprobându-l cu subînţeles. Să-l prindem pe Birdy Edwards şi pariez că va vorbi.

— Va vorbi, fiţi liniştiţi, zise Mac Murdo ai cărui nervi erau întinşi până la limita extremă, deşi ducând tot greul afacerii părea de o detaşare extremă astfel încât ceilalţi erau încântaţi.

— Îl lăsăm pe mâna dumitale să faci ce vrei cu el. Nu se va îndoi de nimic până în clipa în care îi vei pune mâna în gât. Păcat că nu aveţi jaluzele la ferestre.

Mac Murdo trecu pe la toate ferestrele şi trase toate perdelele.

— Nimeni nu ne mai poate vedea la ora asta.

— Şi dacă nu va veni? Dacă a mirosit capcana? zise secretarul.

— Vă garantez că va veni, răspunse Mac Murdo. Nu numai voi sunteţi nerăbdători. Atenţie!

Se auziră trei bătăi în uşă. Cei şapte bărbaţi încremeniră cu paharul în mână părând nişte figuri de ceară.

— Sîîît!

Mac Murdo le făcu semn să tacă. Schimbară între ei priviri exultante în timp ce pe ascuns îşi pipăiau armele.

— Pe viaţa voastră, nici un cuvânt! şopti Mac Murdo ieşind din camera a cărei uşă fu închisă cu grijă. Cu urechea ciulită, se forţau să aibă răbdare. Numărară paşii camaradului lor care se depărta pe coridor. Auziră uşa de la intrare deschizându-se şi-l primiră pe vizitator. Paşii străini răsunau pe scări în timp ce o voce necunoscută pronunţa câteva cuvinte. Apoi uşa se închise cu zgomot, cheia fu răsucită în uşă: nu vor scăpa prada. Şi Tigre Cormac începu să râdă atât de înspăimântător încât Mac Ginty se văzu silit să-i astupe gura cu mâna.

— Calmează-te, nebunule! murmură el. Poţi să ratezi totul.

Din camera vecină răzbătu o conversaţie zgomotoasă, care părea să nu se mai oprească. Deodată, uşa se deschise şi apăru Mac Murdo,

ducându-şi un deget la buze. Se apropie de un capăt al mesei, îşi privi complicii, unul câte unul. Se produse atunci în el o schimbare bruscă. Avea aerul unui om care se pregăteşte să îndeplinească o mare operă. Figura lui avea duritatea granitului. Ochii îi străluceau în cap ca două scântei. Toţi îl priveau neclintiţi, avizi, fără să scoată vreun cuvânt. Şi continua să-i ţintuiască pe fiecare cu priviri stranii.

— Ei bine, zise în sfârşit Mac Ginty, a venit? Birdy Edwards e acolo?

— Da, răspunse Mac Murdo încet. Birdy Edwards a venit; eu sunt Birdy Edwards! După ce pronunţă aceste cuvinte, se scurseră cam zece secunde, timp în care camera părea complet goală, atât de adâncă era liniştea. Un vas cu apă aflat pe sobă se vărsă. Şapte figuri palide se ridicară deodată; şapte bărbaţi îl priveau cu groază pe cel care-i privea de sus în jos. Se auzi un zgomot mare de sticlă spartă. Împuşcături de arme răsunau şi străluceau în cadrul ferestrelor, perdelele cădeau zdrenţuite.

Scoţând un urlet de urs rănit, Mac Ginty se îndreptă spre uşa întredeschisă; ameninţarea unui revolver şi ochii albaştri ai căpitanului Marwin care-l ţintuiau cu severitate îl făcură să se aşeze la locul lui.

— Mai bine stai pe loc, domnule Consilier, zise cel care până atunci se numise Mac Murdo. Iar dumneata Baldwin lasă revolverul în pace, altfel mă obligi să trag. Hai, supune-te, pentru Dumnezeu! Aşa, e bine! În casă se mai află patruzeci de băieţi bine înarmaţi: calculaţi-vă şansele! Fii cu ochii pe ei, Marwin!

În faţa depunerii armelor, nu mai era posibilă nici un fel de rezistenţă. Asasinii fură dezarmaţi. Posomorâţi, confuzi, stupizi, se aflau cu toţii aşezaţi în jurul mesei.

— Înainte de a ne despărţi, trebuie să vă spun câteva cuvinte, spuse cel ce îi prinsese în capcană. Probabil că nu ne vom mai revedea decât în faţa judecătorului şi, v-aş sfătui să vă gândiţi la anumite lucruri. Acum aţi aflat cine sunt cu adevărat. În sfârşit, pot să spun că mi-am atins scopul. Eu sunt Birdy Edwards, trimis de agenţia Pinkerton. Am fost ales pentru a vă distruge pe voi şi clica voastră, am avut de jucat un rol dificil şi periculos. Nici cei mai apropiat părinte al meu, nici cel mai scump prieten al meu, nimeni nu a bănuit nimic, nimeni, cu excepţia căpitanului Marwin şi a şefilor mei. În seara asta, mulţumesc lui Dumnezeu, partida s-a sfârşit şi eu sunt cel care câştigă!

Şapte figuri palide şi rigide se aflau aţintite asupra sa; ele exprimau o ură şi o ameninţare de neclintit.

— Poate veţi crede că jocul va continua? Fie! Vă avertizez în orice caz, cunosc pe mulţi dintre voi care nu vor mai pune mâna niciodată pe vreo armă, nu mai vorbesc de 60 dintre acoliţii voştri care, în seara asta, vor dormi la închisoare. Vă mărturisesc, că atunci

când mi s-a încredinţat acest caz, am refuzat să cred că există o societate ca a voastră. „Închipuiri de ziarişti”, îmi ziceam eu şi mă îndoiam că aceea era realitatea. Mi s-a spus că faceţi parte din Ordinul Oamenilor Liberi; m-am dus la Chicago, unde am fost primit în societatea lor şi nu credeam că în afara unei imaginaţii de ziarist, voi găsi o societate nu numai în ofensivă, dar ocupându-se cu afacerile. Totuşi, trebuia să-mi îndeplinesc misiunea: aşa că veneam din ţara cărbunelui. Deîndată ce am ajuns, mi-am dat seama de eroarea mea, am înţeles că ziarele nu inventaseră nimic. Prin urmare am rămas şi m-am înhămat la un nou caz. Nu am comis nici o crimă la Chicago. N-am fabricat niciodată un dolar fals. Toţi aceia pe care vi i-am dat erau la fel de valoroşi ca toţi ceilalţi, deci este cea mai bună afacere pe care am făcut-o în viaţa mea. Ştiam că mijlocul prin care trebuia să vă intru în graţii erau banii, şi am obţinut rezultatul sperat. Aşadar m-am afiliat lojei voastre infernale, am intrat în consiliul vostru. Veţi spune poate că m-am arătat demn de a fi intrat în turma voastră? Spuneţi ce vreţi, acum v-am prins. De altfel, vreţi să ştiţi adevărul? Am făcut parte din banda care l-a pedepsit pe bătrânul Stranger; nu am avut timp să-l previn, dar am putut să-ţi opresc mâna, Baldwin, în clipa în care ai vrut să-l ucizi. Dacă, pentru a-mi păstra poziţia în mijlocul vostru v-am sugerat anumite lucruri, acesta a fost numai pentru a vă putea împiedica să le duceţi la îndeplinire. Din lipsa unor informaţii suficiente, nu l-am putut salva pe Dunn şi Manzies; dar dacă criminalii au scăpat justiţiei nu mai este vina mea. Am avut grijă să-l previn pe Chester Wilcox, înainte de a-i exploda casa; când aceasta a explodat, el se afla la adăpost împreună cu familia. În ciuda a tot ceea ce am făcut s-au comis o mulţime de crime, dar gândiţi-vă de câte ori s-a întâmplat ca un om pe care îl aşteptaţi să vină pe un anumit drum, acesta a mers pe altul, sau când era plecat în oraş, în timp ce voi îl căutaţi acasă, el cine ştie pe unde se afla. Toate acestea au fost opera mea.

— Trădătorule! zise Mac Ginty strângându-şi dinţii şi şuierând.

— Da, da, John Mac Ginty, numeşte-mă cum vrei, dacă asta te satisface. Dumneata şi acoliţii dumitale v-aţi purtat ca nişte duşmani ai lui Dumnezeu şi ai oamenilor şi a sosit vremea ca cineva să se interpună între dumneata şi cei pe care îl strângeai cu uşa. Nu exista decât un singur mijloc de a reuşi, şi l-am obţinut. Eu, trădător, îmi închipui că mulţi oameni vor vorbi despre mine ca despre un eliberator când vor afla că pentru a-i salva a trebuit să cobor în infern. Am petrecut aici trei luni şi nu mai vroiam să mai treacă nici o zi cu toate că trezoreria statului îmi oferea oricât. Eram forţat să rămân până în clipa în care voi fi sigur că aţi picat în capcană cu toate misterele voastre. Aş mai fi aşteptat încă puţin dacă n-aş fi aflat că secretul meu se află în pericol; o scrisoare primită în oraş ameninţa să

aflaţi totul. Trebuia să acţionez, aşa că am acţionat imediat. Nu mai am nimic de spus, în afara faptului că în ziua morţii mele mă voi gândi că am reuşit să fac ceva pentru valea asta. Să-mi fie strânse lucrurile, şi la drum!

La căderea serii, Scanlan, rugat să ducă o scrisoare domnişoarei Ettie Shafter, a acceptat misiunea cu multă bucurie, şi înţelepciune, şi începând cu prima oră a dimineţii, un tren special trimis de Compania de căi ferate ducea doi călători dintre care unul era o femeie deosebit de frumoasă. Iar celălalt un bărbat care era vizibil preocupat să-şi ia precauţii pentru a nu fi recunoscut. Călătoria lor se îndeplini fără oprire şi fără neplăceri. Ettie şi iubitul ei nu trebuiau să mai calce în Valea Groazei. Zece zile mai târziu se căsătoriră la Chicago, iar bătrânul Iacob Shafter asistă la nunta lor. Procesul asasinilor se desfăşură departe de locurile unde adepţii lor ar fi putut să-şi exercite influenţa. Încercau în van să lupte; în van îşi aruncau membrii lojei râuri de bani pentru a-i salva; nici o declaraţie a vreunui apărător nu i-ar fi fost de folos împotriva declaraţiilor exacte, sigure, fără mânie, a unui om care studiase în cel mai mic amănunt viaţa lor, organizaţia şi crimele lor. După atâţia ani, fură în sfârşit, zdrobiţi şi dezbinaţi. Valea putea în sfârşit să vadă ridicându-se norul negru, care apăsase atâta timp asupra sa. Spânzurătoarea pusese capăt zilelor lui Mac Ginty, care devenise umil şi plângăreţ în ultima sa clipă de viaţă. Opt dintre complicii lui îi împărtăşiseră soarta, alţii cincizeci fură condamnaţi la închisoare pe timp mai lung sau mai scurt. Opera lui Birdy Edwards era completă. Totuşi, Ted Baldwin scăpase justiţiei; la fel şi fraţii Willoby şi alţii câţiva dintre cei mai răi din bandă. Dispărură timp de zece ani, apoi, într-o zi se regăsiră liberi: şi în ziua aceea Edwards, înţelese că liniştea lui era pierdută. Ei juraseră să răzbune moartea camarazilor lor şi încercau să o facă pe toate căile şi, cu toate mijloacele. Îl vânară prin tot oraşul Chicago; două tentative de asasinat lipsiseră puţin să nu-şi atingă ţinta. Refugiat sub un nume nou în California, mult timp fu întunecat din cauza morţii soţiei sale. Încă o dată le scăpă asasinilor şi plecă sub un nume fals, Douglas, lucrând într-un ţinut singuratic, în inima muntelui, unde, asociindu-se cu un englez numit Barker, se îmbogăţi. În sfârşit, avertizat că urmăritorii lui i-au aflat drumul, fugi imediat în Anglia. Aici se căsători cu o femeie demnă de el; şi astfel John Douglas duse timp de cinci ani în Sussex, o existenţă de gentilom de ţară, care trebuia să se întrerupă datorită straniilor evenimente de la conacul din Birlstone.

EPILOG

Curtea juraţilor poliţiei îşi încheie dezbaterea, deferindu-l pe John Douglas curţii cu juraţi, care îl achită pentru că acţionase în legitimă apărare. „Scoate-l din Anglia, cu orice preţ”, „Fă-l să plece”, îi scrisese Holmes soţiei sale. „Aici nu se află în siguranţă. Un pericol mai mare îl ameninţă acum”. Trecuseră două luni de atunci şi amintirea acelui caz începea să se şteargă din minţi când într-o dimineaţă, un bilet enigmatic fu strecurat în cutia noastră de scrisori.

— Ah! Dumnezeule! Dumnezeule! Domnule Holmes, spusei eu deodată. Nici adresă, nici semnătură. Îmi vine să râd când văd mesajul ăsta baroc; dar Holmes îl luă cu o gravitate puţin obişnuită.

— Iar vreo poveste infernală, Watson, zise el. Şi cu fruntea încreţită se tolăni în fotoliul său.

Întrucât noaptea se lăsa, camerista noastră, doamna Hudson veni să ne anunţe deodată că un gentleman cerea să-i vorbească domnului Holmes pentru un caz de cea mai mare importanţă! În aceeaşi clipă apăru în spatele ei domnul Cecil Barker, prietenul nostru de la conac. Părea obosit şi tras la faţă.

— Am veşti groaznice domnule Holmes, zise el.

— Mă temeam că aşa va fi, zise Holmes.

— Presupun că aţi primit o telegramă?

— Nu, dar iată un bilet al cărui autor trebuie să fi avut o veste.

— Este vorba de sărmanul Douglas. Mi s-a spus că în realitate se numea Edwards, dar pentru mine, el va rămâne pentru totdeauna Jack Douglas din Benito Canon. Vă aduc la cunoştinţă că în urmă cu trei săptămâni s-a îmbarcat împreună cu soţia sa la bordul vasului Palmyrya care mergea spre Africa de Sud.

— Într-adevăr?

— Pachebotul sosi la Cap noaptea trecută, şi în dimineaţa asta, am primit cablograma următoare de la Ivy Douglas:

„Jack a dispărut în largul insulelor Sfânta Elena aruncat peste bordul navei de o rafală de vânt. Nu se ştie cum s-a întâmplat acest accident”.

Ivy Douglas

— Aşadar, s-a întâmplat! zise Holmes gânditor. Ei bine, nu mă îndoiam că acest accident n-ar fi fost o maşinaţie bine manevrată.

— Prin urmare nu credeţi că a fost accident?

— Nu.

— O crimă?

— Bineînţeles.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere. Aceşti asasini blestemaţi, monştri dezumanizaţi de răzbunare…

— Nu, nu dragă domnule, nu, zise Holmes. Aici a fost o mână magistrală. Nici împuşcătură de la distanţă mică, nici revolver pierdut de cineva. Se poate recunoaşte mâna maestrului şi când, undeva se află Moriarty, nu mă înşel asupra lui. De data asta lovitura a plecat nu din America, ci din Londra.

— Ce vă face să credeţi acest lucru?

— Faptul că a fost comis de un om care nu are dreptul să nu fie infailibil întrucât situaţia sa, care este unică, obligă asupra faptului că trebuie să reuşească în tot ceea ce întreprinde. O inteligenţă deosebită, şi o putere de organizare s-au concentrat într-un singur om. Fără îndoială, că dacă iei un ciocan pentru a sparge o alună înseamnă să foloseşti energia în mod absurd, într-un fel cu totul extravagant: dar în sfârşit, aluna e spartă.

— Oare cum s-a putut amesteca în această afacere, individul despre care vorbiţi?

— Ştiu doar un singur lucru, acela că primul cuvânt al lui a fost adresat de unul din locotenenţii săi. Americanii noştri s-au comportat ca nişte oameni avizaţi; transportându-şi operaţiile lor în Anglia, au făcut ceea ce putea face orice alt criminal; au alipit cauzei lor acest oracol al crimei. Mai întâi se mulţumiră să-şi studieze victima, apoi să pună în aplicare un program de execuţie. În sfârşit, aflând din ziare insuccesul tentativei lui Baldwin, a intervenit personal cu puterea lui de stăpânire obişnuită. M-aţi auzit, la Birlstone, punându-l pe prietenul dumitale în gardă, ştiind că un mare pericol pluteşte deasupra lui. M-am înşelat oare?

Barker îşi ţinea capul în mâini, şi cu mânie în glas zise:

— Atunci va trebui să ne oprim aici? Acest personaj demonic nu-şi va găsi niciodată naşul?

— N-aş spune asta, zise Holmes care părea să privească undeva departe; nu cred că nu-l vom putea învinge. Dar lasă-mi timp! Şi rămaseră tăcuţi câteva minute în timp ce ochii lui divini încercau să pătrundă viitorul…

SFÎRŞIT

Table of Contents

CUPRINS
PARTEA ÎNTÂI DRAMA DIN BIRLSTONE
I AVERTISMENTUL
II HOTĂRÂREA LUI SHERLOCK HOLMES
III DRAMA DIN BIRLSTONE
IV TENEBRE
V NOI DESCOPERIRI
VI SHERLOCK HOLMES ARE PROBLEME
VII CINE EŞTI DUMNEATA, DOMNULE DOUGLAS?
PARTEA A DOUA UCIGAŞII
I OMUL DIN CHICAGO
II PATRONUL MAC GINTY
III LOJA 341 VERMISSA
IV VALEA GROAZEI
V CLIPA BLESTEMATĂ
VI AMENINŢAREA
VII CAPCANA
EPILOG